

Verotietoa

51 25.10.2007

**Kansainvälinen
palkkaverovertailu 2007**

Suomi palkkaverottajana

Jaana Kurjenoja

VERONMAKSAJAT

TIIVISTELMÄ

Veronmaksajain Keskusliitto on tutkinut Suomen ja 16 muun OECD-maan työn verotusta vuodesta 1995. Vuonna 2004 uutena vertailumaana otettiin mukaan Viro, joka edustaa lähialueitamme. Tutkimuksessa käsitellään palkkatuloon kohdistuvaa tuloverotusta, lisätulon marginaaliverotusta sekä palkkasidonnaisia veroluonteisia työnantajamaksuja. Tarkasteltavat vuosipalkat vaihtelevat 21 500 eurosta 107 400 euroon. Perheettömien palkansaajien lisäksi tarkastellaan myös kaksilapsisten perheiden verotusta.

Suomen palkkaverotus on pienehköillä palkoilla eurooppalaisella tasolla, mutta ero kansainväliseen tasoon kasvaa palkan noustessa. Suomessa yli keskipalkkaista työntekijää verotetaan 3,4-6 prosenttiyksikköä ankarammin kuin tutkimuksen muissa Euroopan maissa keskimäärin. Ero Euroopan ulkopuolisiin maihin on jo yli 10 prosenttiyksikköä.

Palkansaajien työssä etenemistä verotetaan Suomessa varsin ankarasti jo keskituloisilla, eli lisätulon marginaaliverotus on kireää. Keskituloisten marginaaliverotus on 6,4 prosenttiyksikköä ankarampaa Suomessa kuin muissa Euroopan maissa keskimäärin. Suurimmalla tutkitulla palkkatasolla vastaava ero on 8,6 prosenttiyksikköä. Alle keskituloisten marginaaliverotus on eurooppalaisella tasolla.

Suomalaiset työnantajamaksut ovat kansainvälistä keskitasoa, keskimäärin 24 prosenttia bruttopalkasta. Esimerkiksi Virossa ja Ruotsissa työnantajamaksut ovat selvästi Suomea suurempia, Norjassa selvästi pienempiä ja Tanskassa ne ovat lähes olemattomia.

Tutkimuksen on tehnyt Veronmaksajain Keskusliiton pääekonomisti Jaana Kurjenoja. Se perustuu osittain laskelmiin, jotka kansainvälinen tilintarkastustoimisto PricewaterhouseCoopers on laatinut Veronmaksajain Keskusliiton toimeksiannosta.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

1. JOHDANTO	4
1.1 Työn verotukseen liittyviä käsitteitä	
1.2 Suomi ja vertailumaat	5
1.3 OECD:n selvitys keskivertotyöntekijän veroista 2005-2006	7
1.4. Palkkaverolaskelmien perusteet	9
1.4.1 Perhetyypit ja tulotasot	9
1.4.2 Veroperusteet	10
1.4.3 Tulojen muuntaminen eri valuutoiksi	11
1.5 Selvityksen rakenne	12
2. PALKKAVEROJÄRJESTELMIEN KEHITTÄMISEN PÄÄPIIRTEITÄ VERTAILUMAISSA	13
2.1 Henkilöverotuksen uudistaminen OECD-maissa	13
2.2 Muutoksia vertailumaiden palkkaverotuksessa	14
2.2.1 Euromaat	14
2.2.2 Euroalueen ulkopuoliset Euroopan maat	19
2.2.3 Euroopan ulkopuoliset maat	22
3. TYÖN VEROTUS VUONNA 2007	24
3.1 Palkansaajan tuloveroprosentit	24
3.2 Palkansaajan marginaaliverotus	30
3.3 Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut	33
3.4 Palkkaverokiila – työvoimakustannukseen kohdistuvat palkkasidonnaiset verot yhteensä	34
4 PALKKAVEROTUS POHJOISMAISSA, VIROSSA, SAKSASSA JA ISO-BRITANNIASSA	38
5 LOPUKSI	46
LÄHTEET	47
Liite 1	Tiivistelmä muutoksista eri maiden palkkaverotuksessa.
Liite 2	Palkkatulot eri valuutoissa.
Liite 3.1	Tuloveroasteet 2007, yksinäinen ja perheellinen palkansaaja.
Liite 3.2	Tuloveroasteet 2007, kahden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe.
Liite 4.1	Lisätulon marginaaliveroasteet 2007, yksinäinen ja perheellinen palkansaaja.
Liite 4.2	Lisätulon marginaaliveroasteet 2007, kahden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe.
Liite 5	Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut 2007.
Liite 6.1	Verojen yhteenlaskettu osuus työvoimakustannuksista 2007, yksinäinen ja perheellinen palkansaaja.
Liite 6.2	Verojen yhteenlaskettu osuus työvoimakustannuksista 2007, kahden työssäkäyvän vanhemman palkansaajaperhe, kaksi lasta.

1. JOHDANTO

1.1 Työn verotukseen liittyviä käsitteitä

Työn välittömiä veroja ovat työntekijöiden palkastaan maksamat tuloverot sekä veroluontoiset sosiaalivakuutusmaksut, työnantajan maksamat palkkasidonnaiset ja veroluontoiset sosiaalivakuutusmaksut sekä joissakin maissa työnantajan maksamat koko palkkasummaan sidotut työnantajamaksut.¹ Palkkaverotuksen rakenteesta, tasosta ja kehityksestä Suomessa on tarkemmin kerrottu Kurjenojan (2006a) palkkaverotusta ja ostovoimaa käsittelevässä julkaisussa.

Verotus vaikuttaa työvoimakustannuksiin kolmea kautta: työnantajan palkkasidonnaisina, veroluonteisina sosiaalivakuutusmaksuina, työntekijän palkkasidonnaisina veroina ja veroluonteisina maksuina sekä työntekijän kulutuksessaan maksamina välillisinä veroina. Nämä kolme tekijää muodostavat palkkatulon kokonaisverokiilan.

Palkkaan sidotut verot ja veroluonteiset maksut muodostavat suurimman osan verokiilasta. Joskus verokiilasta puhuttaessa tarkoitetaan vain työntekijän ja työnantajan maksamia palkkasidonnaisia veroja ja veroluonteisia maksuja (esim. OECD 2006 ja 2007). Tässä selvityksessä keskitytään työn välittömien verojen kansainväliseen vertailuun, eli siihen osaan kokonaisverokiilaa, josta kulutusverotuksen osuus on jätetty pois (vrt. Kurjenoja 2005). Tätä verokiilan osaa kutsutaan myöhemmin palkkaverokiilaksi.

Verokiilalla on olennainen osansa talusteoreettisessa tutkimuksessa. Toisaalta verokiilan kaventamisen ajatellaan lievittävän palkankorotusvaatimuksia, alentavan työn hintaa ja siten lisäävän työllisyyttä. Toisaalta verokiilan leikkauksen ajatellaan nostavan ostovoimaa ja parantavan kulutuskysyntää.

Veronmaksajain Keskusliitto on jo monen vuoden ajan seurannut verokiilan ja palkkaverotuksen kehitystä Suomessa (ks. esim. Kurjenoja 1998, 2001a, 2003a ja 2005, Lehtinen 1995a). Kokonaisverokiila on Suomessa kaventunut verrattuna 1990-luvun huippuvuosiin ennen kaikkea siksi, että tuloverotusta on kevennetty (Kurjenoja 2005).

¹ Näitä viimeksi mainittuja työnantajamaksuja ei Suomessa peritä.

1.2 Suomi ja vertailumaat

Veronmaksajain Keskusliitto on tutkinut 17 OECD-maan palkkaverotuksen tasoa jo vuodesta 1995 lähtien (ks. Lehtinen 1995b). Selvitykseen valitut maat ovat Suomen kaltaisia pitkälle kehittyneitä markkinatalousmaita. Ne ovat kaikki myös OECD:n jäsenmaita. Mukaan on otettu sellaiset maat, jotka ovat Suomen kannalta taloudellisesti merkittäviä ja yleisesti kiinnostavia ja joissa luonnollisten henkilöiden tuloverotus ja sosiaalivakuutusmaksut muodostavat merkittävän osan verotuloista. Pohjoisen Euroopan maat ovatkin kattavasti edustettuina. Vuonna 2004 uutena vertailumaana otettiin mukaan Viro. Nyt mukana on kaikkiaan kaksitoista Euroopan unionin jäsenmaata (joista kahdeksan on jäsenenä Euroopan talous- ja rahaliitossa), kaksi Euroopan unionin ulkopuolista eurooppalaista maata sekä neljä Euroopan ulkopuolista maata.

Taulukossa 1.1 esitetään tutkimuksessa tarkasteltavien maiden kokonaisveroasteet vuosina 1985, 1990, 1995, 2000 ja 2005. Kokonaisveroaste kuvaa kaikkien kerättyjen verojen osuutta bruttokansantuotteesta. Kokonaisveroaste-sarakkeen vieressä on järjestysluku-sarake, joka kuvaa ko. maan suhteellista asemaa kokonaisveroastevertailussa.

Taulukosta 1.1 nähdään, että kokonaisverorasitus bruttokansantuotteeseen suhteutettuna oli 1990-luvulla Suomessa kolmen suurimman joukossa. Oma luokkaansa olivat Ruotsi ja Tanska. Vuonna 1985 Suomi oli vielä kahdeksantena 17 OECD-maan vertailussa. Suomen kokonaisveroaste on noussut sekä prosentuaalisesti että suhteessa muihin läntisiin maihin vuodesta 1985.

	1985		1990		1995		2000		2005	
	%		%		%		%		%	
Ruotsi	47,8	1	52,7	1	48,1	2	53,4	1	51,1	1
Tanska	46,5	2	46,5	2	48,8	1	49,4	2	49,7	2
Belgia	44,4	3	42,0	5	43,6	4	44,9	4	45,4	3
Norja	43,0	4	41,5	6	41,1	6	43,0	6	45,0	4
Ranska	42,4	5	42,2	4	42,9	5	44,4	5	44,3	5
Suomi	39,9	8	43,9	3	45,7	3	47,2	3	44,0	6
Itävalta	40,9	7	39,6	8	41,1	7	42,6	7	41,9	7
Italia	33,6	11	37,8	9	40,1	9	42,3	8	41,0	8
Alankomaat	41,0	6	41,1	7	40,2	8	39,5	9	39,4	9
Iso-Britannia	37,7	9	36,5	10	35,0	13	37,2	10	37,2	10
Espanja	27,2	15	32,5	13	32,1	14	34,2	13	35,8	11
Saksa	37,2	10	35,7	12	37,2	10	37,2	11	34,7	12
Kanada	32,5	12	35,9	11	35,6	11	35,6	12	33,5	13
Australia*	28,2	13	28,5	15	28,8	15	31,1	15	31,6	14
Viro					35,4	12	31,3	14	31,5	15
Sveitsi	26,1	16	26,0	17	27,8	17	30,5	16	30,0	16
USA	25,6	17	27,3	16	27,9	16	29,9	17	26,8	17
Japani	27,4	14	29,1	14	26,9	18	27,1	18	16,8	18
OECD*	32,9		34,2		35,1		36,6		35,9	
EU15*	37,7		38,4		39,2		41,0		39,7	

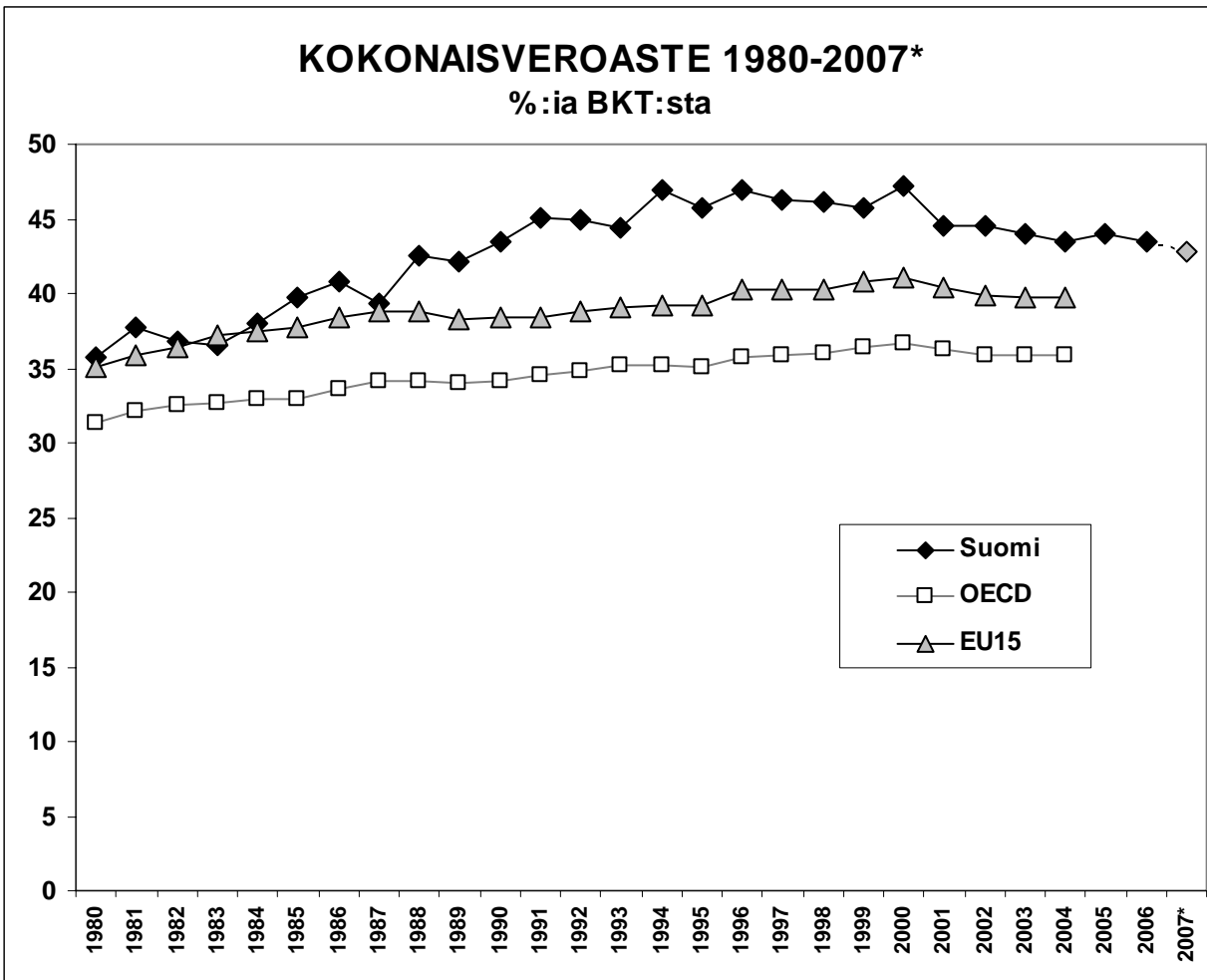
* Viimeisin luku on vuodelta 2004.

Lähde: SourceOECD 2007, Revenue Statistics – tietokanta; Tilastokeskus 2007, Veroaste OECD:n verotilaston mukaan; Ministry of Finance of Estonia 2007.

Taulukko 1.1 Verojen yhteenlaskettu osuus bruttokansantuotteesta vuosina 1985, 1990, 1995, 2000 ja 2005.²

Kuvassa 1.1 esitetään OECD- ja EU-maiden veroasteen kehitys vuosina 1980–2004 sekä Suomen osalta veroasteen ennuste vuoteen 2007 asti. Suomen veroaste on jatkuvasti ollut EU- ja OECD-maiden keskimääräistä tasoa korkeampi. Suomen kokonaisveroaste on noussut lähes kahdeksan prosenttiyksikköä vuodesta 1980 vuoteen 2004.

² Tilastokeskuksen tilasto Suomen kokonaisveroasteista ei täysin vastaa SourceOECD:n tietokannan Suomen kokonaisveroasteita. Yo. taulukossa Suomen kokonaisveroasteet ovat Tilastokeskuksen tietoja.

Lähde: SourceOECD 2007, Revenue Statistics – tietokanta; Tilastokeskus 2007, Veroaste OECD:n verotilaston mukaan; Valtiovarainministeriö 2/2007: Suomi 2007.

Kuva 1.1 Kokonaisveroaste Suomessa sekä EU- ja OECD-maissa keskimäärin 1980-2007*.

1.3 OECD:n selvitys keskivertotyöntekijän veroista 2005–2006

OECD on jo pitkään selvittänyt palkansaajan verorasitusta keskimääräisen teollisuustyöntekijän (average production worker, APW) tapauksessa eri jäsenmaissa. Tuorein julkaistu selvitys koskee vuosia 2005–2006 (OECD 2007). OECD:n laskelmien veroperusteet ovat siis vanhempia kuin tässä selvityksessä.

Keskeisin ero Veronmaksajien ja OECD:n selvitysten välillä on laskelmien pohjana olevissa tulotiedoissa. OECD:n laskelmien lähtökohtana on keskituloisen teollisuustyöntekijän vuosipalkka kussakin maassa. Tulotasoa ei siten ole vakioitu maiden välillä, vaan on pyritty vertaamaan samankaltaista työtä tekevien palkansaajien verotusta kunkin maan paikallisella palkkatasolla. Ve-

ronmaksajien selvityksessä tarkastellaan samaa palkkatasoa markkinakurssein muunnettuna eri maiden valuutoiksi.

OECD:n selvityksessä tarkasteltavien palkkojen väliset erot ovat varsin pieniä. Perheettömällä työntekijällä työn verotus lasketaan keskivertoteollisuustyöntekijän lisäksi 67 ja 167 prosenttia teollisuustyöntekijän palkasta ansaitseville. Suurituloisimman työntekijän palkka ei siis OECD:n selvityksessä kuvaa tuloveroasteikon ylimpään marginaaliin ulottuvia palkkoja Suomessa eikä monessa muussakaan maassa.

Tuoreimman OECD:n selvityksen antama kuva teollisuustyöntekijän verotuksesta on kuitenkin samanlainen kuin Kurjenojan (2006b) tekemässä selvityksessä keskituloisen palkansaajan tuloverotuksesta, kun maittaiset tuloerot otetaan huomioon. Sekä Kurjenojan (2006b) tutkimuksessa että OECD:n (2007) selvityksessä keskituloisia perheettömiä palkansaajia verottavat ankarimmin Saksa, Belgia ja Tanska. Kurjenojan (2006b) tutkimuksessa tarkasteltavien 17 OECD maan joukossa Suomi on OECD:n (2007) mukaan seitsemänneksi ankarin ja Kurjenojan (2006b) mukaan kuudenneksi ankarin perheettömän keskituloisen palkansaajan verottaja. OECD:n (2007) selvityksessä keskimääräisen teollisuustyöntekijän palkka on hieman korkeampi kuin Kurjenojan laskelmissa.

OECD on viime vuosina laajentanut laskelmiaan koskemaan myös erituloisia palkansaajia sekä kahden tulonsaajan lapsiperheitä (lasten iät 6 ja 12 vuotta). OECD:n selvitykseen sisältyy verotuksen lisäksi myös tietoja kotitalouksien saamista tulonsiirroista, jotka on tässä rajattu tarkastelujen ulkopuolelle.³

³ Kurjenojan (2001b) ja (2003b) tekemissä eurooppalaisten perheiden verotusta käsittelevissä tutkimuksissa myös lapsilisät on otettu huomioon.

1.4. Palkkaverolaskelmien perusteet

1.4.1 Perhetyypit ja tulotasot

Jotta tuloverotuksen tasosta ja Suomen suhteellisesta asemasta palkkaverokilpailussa saisi kattavan kuvan, tässä selvityksessä tarkastellaan palkkatuloilla elävää työntekijää neljällä eri tulotasolla. Esimerkkitulotasot ovat uskottavasti pääasiallinen toimeentulon lähde yksinäiselle palkansaajalle, eivätkä mahdolliset tulonsiirrot ole tarkastelussa olennaisia.

Seuraamalla tuloveroasteen muutoksia tulotason noustessa saadaan käsitys kunkin maan tuloverotuksen progressiosta. Toiseksi alin palkkataso, 32 900 euroa, vastaa talouden keskipalkkaa Suomessa tänä vuonna. Alin palkkataso on noin 65 prosenttia keskipalkasta ja toiseksi alin taso noin 65 prosenttia toiseksi ylimmästä palkkatasosta. Tarkasteltavan palkkahaitarin ylin esimerkkipalkka on viisinkertainen alimpaan palkkatasoon verrattuna. Kukin yksittäinen tulotaso kuuluu Suomessa valtion tuloveroasteikon eri tuloluokkiin.

Vertailun ylin palkkataso, 107 400 euroa vuodessa, on suomalaisittain varsin korkea. Korkeimpaan mahdolliseen marginaaliveroprosenttiin olisi Suomessa päädytty huomattavasti pienemmälläkin palkalla, sillä valtion tuloveroasteikon ylin asteikkoluokka alkaa 60 800 euroa ylittävistä verotettavista tuloista.⁴ Monissa maissa palkkahaitari on kuitenkin leveämpi kuin Suomessa, joten riittävän korkea ylin esimerkkipalkka on kansainvälisessä vertailussa järkevää. Taulukossa 1.2 esitetään selvityksessä käytetyt palkkatasot perhetyypeittäin.

Yksinäinen henkilö ja yhden tulonsaajan perhe

21 500
32 900
50 100
107 400

Kahden tulonsaajan perhe

21 500 + 32 900 = 54 400
32 900 + 50 100 = 83 000
50 100 + 107 400 = 157 500

Taulukko 1.2 Laskelmissa käytetyt palkkatulot vuonna 2007, euroa/v.

⁴ Ylin esimerkkipalkkataso, 107 400 euroa vuodessa, ylittää reilusti monissa muissakin maissa tuloveroasteikon ylimmän tuloluokan alarajan. Esimerkiksi Iso-Britanniassa ylimmän tuloluokan alaraja on 34 600 GBP (noin 51 590 euroa) ja Ruotsissa 476 700 SEK (noin 51 870 euroa). Saksassa sen sijaan uusi ylin tuloveroasteikkoluokka alkaa vasta 250 000 eurosta ja Yhdysvalloissa se on 349 700 USD (noin 266 820 euroa).

Yksinäisen tulonsaajan lisäksi tarkastellaan kaksilapsista perhettä, jossa lasten iät ovat 5 ja 7 vuotta.⁵ Lapsiperheissä joko molemmat vanhemmat ovat palkkatyössä tai toinen puoliso on täysin tuloton. Yhden tulonsaajan perhe on monissa maissa yleisempi kuin Suomessa, jossa 15–64-vuotiaiden naisten työvoimaosuus vuonna 2006 oli 73,3 prosenttia. Suomen kannalta on mielekästä tarkastella perhettä, jossa molemmat vanhemmat ovat palkkatyössä, mutta yhden tulonsaajan perhe kuvaa paremmin perheiden verotusta monissa muissa maissa.⁶

1.4.2 Veroperusteet

Laskelmissa tarkastellaan kaikkia palkkatuloihin kohdistuvia tuloveroja ja veroluonteisia maksuja kussakin maassa. Tältä osin laskelmien lähtökohta on sama kuin OECD:n laatimassa selvityksessä keskimääräisen palkansaajan tuloverotuksesta eri maissa.

Laskelmissa huomioidaan vain viran puolesta automaattisesti tehtävät verovähennykset. Mahdolliset paikalliset tuloverot (kunnallis- tai osavaltioverot yms.) lasketaan yleensä keskimääräistä verokantaa käyttäen. Yhdysvaltojen (Coloradon osavaltio), Kanadan (Ontarion osavaltio) ja Sveitsin (Zürichin kanton) osalta laskelmat on tehty valitulle esimerkkialueelle, jonka verotaso ei ole poikkeuksellinen ja joka edustaa maan keskitasoa.

Suomen osalta laskelmissa on huomioitu seuraavat palkansaajan maksamat verot ja veroluonteiset maksut: valtion tulovero, kunnallisvero, kirkollisvero, sairausvakuutusmaksun päiväraha- ja sairaanhoitomaksu sekä palkansaajan työeläkemaksu ja työttömyysvakuutusmaksu. Laskelmissa on käytetty vuoden 2007 keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, 18,46 % sekä keskimääräistä kirkollisveroprosenttia 1,3 %. Verojen rajaus on kirkollisveroa lukuun ottamatta sama kuin kansantalouden tilinpidossa ja kansainvälisissä verotilastoissa (OECD 2007).

Työnantajien sosiaalivakuutusmaksuja tarkasteltaessa veroluonteisiksi tulkitaan kaikki lakisääteiset tai muutoin pakolliset maksut, jotka maksetaan julkisen sektorin organisaatioille sosiaalivakuutusvelvoitteiden rahoittamiseksi, ja jotka määräytyvät työntekijän palkkatulojen, yrityksen maksaman palkkasumman tai yrityksen työntekijöiden lukumäärän perusteella. Lisäksi veroluonteinen sosiaalivakuutusmaksu ei ole vastikkeellinen, eli suoritetun maksun määrä ei suoraan vaikuta etuuden määrään. Sosiaalivakuutusmaksujen rajaus noudattaa OECD:n verotilastoissaan käyttämää luokitusta (OECD 2007). Käytännössä

⁵ Monessa maassa lasten iät vaikuttavat verotuksen kautta annettavan perhepoliittisen tuen suuruuteen, vaikka Suomessa lasten iällä tai määrällä ei olekaan palkkaverotuksessa merkitystä. Verotuksen kautta annettavia perhepoliittisia tukia on kuvailtu tarkemmin Kurjenojan (2003b) tutkimuksessa 11 Euroopan maan rahallisista perhetuista.

⁶ Pelkästään 21 500 euron vuosituloilla eläminen Suomessa ilman tulonsiirtoja on kahden vanhemman ja kahden lapsen perheelle vaikeahkoa. Siksi alin tulotaso yhden tulonsaajan suomalaisilla perheillä ei ole käytännössä kovin realistinen esimerkki, kun mahdollisia tulonsiirtoja ei huomioida.

varsinkin työnantajien sosiaalivakuutusmaksuihin liittyy monia tulkinnanvaraisuuksia, joten tulokset eri selvityksissä saattavat poiketa jossain määrin toisistaan. Tässä selvityksessä on eräissä rajatapauksissa pyritty noudattamaan OECD:n omaksumia käytäntöjä⁷. Esimerkiksi Ranskan työnantajamaksuja laskettaessa on otettu huomioon OECD:n veroluokitus (OECD 2007) ja IBFD:n määrittelemät veroluonteiset maksut (International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b).⁸

Yksityisen työnantajan maksamien sosiaalivakuutusmaksujen yhteismäärä on Suomessa vuonna 2007 keskimäärin 23,9 prosenttia palkasta. Työnantajan palkkasumman mukaan porrastetulle työttömyysvakuutusmaksulle ja poistojen ja palkkasumman mukaan porrastetulle kansaneläkevakuutusmaksulle on tällöin käytetty yksityisten työnantajien keskimääräistä maksua. Eläkemaksuna on käytetty työnantajan keskimääräistä TyEL-maksua. Työnantajan toimialasta ja koosta johtuen todelliset veroluonteiset työnantajamaksut voivat olla suurempia kuin tutkimuksessa käytettävä yksityisten työnantajien keskiarvo. Työnantajien pakolliset sosiaalivakuutusmaksut ovat Suomessa kansaneläkevakuutusmaksu, työeläkemaksu, sairausvakuutuksen päivärahamaksu sekä sairaanhoitomaksu, työttömyysvakuutusmaksu sekä tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksu.

Suomea, Ruotsia ja Viroa koskevat laskelmat on tehty Veronmaksajain Keskusliitossa. Muiden maiden osalta verolaskelmat on laatinut Veronmaksajain Keskusliiton toimeksiannosta kansainvälisen tilintarkastustoimisto PricewaterhouseCoopersin Helsingin toimisto.⁹ Laskelmat on tehty kullekin tarkastellulle maalle verovuoden 2007 alussa voimassaolevien veroperusteiden mukaan.

1.4.3 Tulojen muuntaminen eri valuutoiksi

Veronmaksajain Keskusliiton aikaisemmissa, ennen vuotta 2002 tehdyissä palkkaverovertailuissa on tarkasteltu ostovoimaltaan vertailukelpoisia palkkatuloja (esim. Autio 2000, Autio ja Kurjenoja 2001). Vuonna 2002 euron käyttöönoton myötä aikaisempaa käytäntöä muutettiin. Kaikissa mukana olevissa euromaissa palkkatasot ovat euromääräisesti samoja. Palkkaverovertailu kuvaa sitä, kuinka paljon euroja palkansaajalle jää tuloverotuksen jälkeen käteen samalla euromääräisellä tulotasolla. Sitä, mikä on netto- tai bruttopalkan ostovoima eri maissa, ei käsitellä. Samaa periaatetta sovelletaan myös euroalueen

⁷ Esimerkiksi Australiassa työnantajat joutuvat maksamaan työeläkemaksua, mikäli työeläketurvaa ei yrityksen toimesta ole muulla tavalla riittävästi järjestetty. Tätä ei ole tässä selvityksessä tulkittu veroluonteiseksi sosiaalivakuutusmaksuksi kuten ei OECD:n tilastoissakaan (OECD 2007).

⁸ Ranskan työnantajamaksuja laskettaessa on oletettu, että kahden alimman palkkatason työntekijät eivät ole esimiesasemassa ja kahden ylimmän palkkatason työntekijät ovat. Maksuihin ei ole OECD:n esimerkin mukaisesti sisällytetty paikallisveroa, joka Pariisin alueella on 2,5 prosenttia bruttopalkasta. Esimerkkilaskelmien pienin tulotaso on heinäkuussa 2005 voimaan tulleen maksualennuksen piirissä. Alennuksen vaikutus työnantajamaksuihin on arvioitu laskelmissa.

⁹ Ruotsin, Saksan ja Viron osalta laskelmat perustuvat kunkin maan verohallinnon ja Valtiovarainministeriön tietoihin. Ranskan ja Italian sosiaalivakuutusmaksut on laskettu OECD:n, IBFD:n ja PriceWaterhouseCoopersin tietojen perusteella.

ulkopuolisiin maihin. Kunkin maan palkkatasot on muunnettu sen maan valuuttaksi markkinakursseja käyttäen (liite 2). Koska markkinakurssit vaihtelevat päivittäin, myös markkinakursseilla muunnetut valuuttamääräiset palkkatasot vaihtelevat. Euroalueen ulkopuolisten maiden muuntokursseiksi on valittu vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen keskikurssit (Suomen Pankki).

1.5 Selvityksen rakenne

Johdantoluvun 1 kappaleessa 1.1 käsitellään verokiilan määritelmää. Kappaleessa 1.2 esitetään lyhyt katsaus tarkasteltavien maiden taloudellisesta kasvusta ja kokonaisveroasteen kehityksestä. Kappaleessa 1.3 keskustellaan OECD:n palkkaverovertailun ja Veronmaksajien vastaavan vertailun olennaisimmista piirteistä. Kappaleessa 1.4 esitetään tämän julkaisun esimerkkipalkansaajat ja vastaavat tulotasot, laskelmien kannalta olennaiset veroperusteet sekä keskustellaan siitä, miten euroina esitetyt suomalaiset tulotasot määritellään eri maissa.

Luvussa 2 esitellään tutkimuksen 18 maassa viimeaikoina jo toteutettuja, parhaillaan toteutettavia tai suunnitelmassa olevia, lähinnä palkkaverotukseen liittyviä muutoksia. Kansainvälisen palkkaverovertailun tärkeimmät tulokset on esitetty julkaisun luvussa 3. Kappale 3.1 käsittelee palkansaajan tuloveroasteita, ja kappaleessa 3.2 vertaillaan palkansaajan marginaaliveroasteita. Työnantajan sosiaalivakuutusmaksuja esitellään kappaleessa 3.3, ja työvoimakustannukseen kohdistuvaa palkkaverokiilaa, eli työntekijän ja työnantajan maksamien palkkasidonnaisten verojen ja veroluonteisten maksujen yhteisrasitusta verrattuna työvoimakustannukseen, käsitellään kappaleessa 3.4. Luvussa 4 vertaillaan Suomen palkkaverotusta muihin Pohjoismaihin, Viroon, Saksaan ja Iso-Britanniaan.

2. PALKKAVEROJÄRJESTELMIEN KEHITTÄMISEN PÄÄPIIRTEITÄ VERTAILUMAISSA

2.1 Henkilöverotuksen uudistaminen OECD-maissa

Viime vuosien verouudistuksilla on pyritty parantamaan kansantalouksien kilpailukykyä: on rohkaistu investointeihin ja yrittäjyyteen sekä lisätty työnteon kannustavuutta. Jeffrey Owensin (2005) mukaan yleisenä piirteenä OECD-maiden verouudistuksissa on ollut veroasteiden alentaminen ja veropohjan laajentaminen. Kun 1980-luvun puolessa välissä suurimmassa osassa OECD-maita tuloverotuksen ylin marginaaliveroprosentti oli yli 65 prosenttia, se on nykyään alle 50 prosenttia.

Vaikka suurimmassa osassa OECD-maita sovelletaankin henkilöverotuksessa järjestelmää, jossa kaikkea tuloa verotetaan progressiivisen asteikon mukaan, Owens näkee viime aikojen verouudistuksissa kaksi suuntausta. Ensimmäisessä suuntauksessa palkka- ja eläketulojen verotus on erotettu pääomatulojen verotuksesta siten, että pääomatuloja verotetaan yhdellä veroprosentilla ja muita tuloja progressiivisen järjestelmän mukaan. Tähän suuntaan verotusta on kehitetty Skandinavian maissa ja Alankomaissa. Puhtaimmillaan eriytetty järjestelmä on Norjassa¹⁰.

Toisessa suuntauksessa verotusta on kehitetty tasaveromallin suuntaan. Viro kehitti järjestelmänsä tasaveron suuntaan Euroopan maista ensimmäisenä¹¹, ja pian muut Baltian maat, Venäjä ja jotkut Itä- ja Keski-Euroopan maat seurasivat perässä. Slovakia uudisti ensimmäisenä OECD-maana verojärjestelmänsä tasaveron suuntaan¹². Käytännössä tasaverojärjestelmä ei toteudu puhtaana missään, sillä henkilökohtaiset vähennykset keventävät varsinkin pienituloisten verotusta, ja todellisuudessa verotus on lievästi progressiivista myös yhden tuloveroprosentin maissa.

Viimeaikaisissa verouudistuksissa yleisenä pyrkimyksenä on Owensin mukaan ollut työnteon kannattavuuden ja kannustavuuden lisääminen pienipalkkaisilla ja vähemmän koulutetuilla työntekijöillä. Tätä tarkoitusta varten monessa maassa on otettu käyttöön erityinen verovähennys, jolla kevennetään työnteosta saatavan tulon verotusta. Verouudistuksia on yleisesti perusteltu myös tarpeella yksinkertaistaa järjestelmää ja tehdä siitä veronmaksajien kannalta oikeudenmukaisempi.

¹⁰ Järjestelmä otettiin käyttöön 1992.

¹¹ Vuonna 1994.

¹² Vuonna 2004.

2.2. Muutoksia vertailumaiden palkkaverotuksessa

Tässä kappaleessa esitetään lyhyesti pääpiirteitä tutkimuksen 17 OECD-maan ja Viron palkkaverotuksesta. Tiivistelmä muutoksista ja muutossuunnitelmista ansiotulojen verotuksessa on liitteessä 1. Aluksi esitellään tutkimuksen 14 Euroopan maata ja lopuksi neljä Euroopan ulkopuolista maata. Euroopan maat on jaoteltu euroalueeseen ja euroalueen ulkopuolisiin maihin.

2.2.1 Euromaat

Verorasitus euroalueella – varsinkin työhön kohdistuva – on raskas. Niinpä lähes jokaisessa euromaassa on toteutettu tai suunniteltu ohjelmia, jotka keventäisivät kokonaisverorasitusta ja työn verotusta. (Ks. tiivistelmä tutkittujen maiden verouudistuksista liitteessä 1.)

Alankomaat

Alankomaiden vuoden 2001 tuloverouudistukseen liittyi myös arvonlisäverokannan nousu 17,5 prosentista 19 prosenttiin, ympäristöverojen kiristyminen, pääomaverotuksen uudistaminen sekä varallisuusverotuksesta luopuminen. Vuonna 2001 voimaan astuneessa uudessa järjestelmässä tulot jaetaan kolmeen luokkaan, joista ensimmäiseen sisältyvät ansio ja asumistulot, toiseen omistajayrittäjien tulot ja kolmanteen pääomatulot.

Yksi keskeisimpiä muutoksia uudessa verojärjestelmässä oli siirtyminen eriytettyyn tuloverojärjestelmään henkilöverotuksessa. Nykyisessä tuloverojärjestelmässä puolisoita verotetaan yksilöllisesti heidän omista tuloistaan, mutta tiettyjen tulojen ja kustannusten kohdalla puoliset saavat itse päättää tulojen ja kustannusten keskinäisestä jakamisesta. Vanhassa järjestelmässä ne käsiteltiin aina suurituloisemman puolison verotuksessa.

Palkkatuloja verotetaan vuonna 2007 progressiivisesti neljällä marginaaliveroasteella, joista kahta alinta hieman kevennetään, kuten kevennettiin myös viime vuonna. (Ks. tarkemmin liite 1.) Veroasteiden päälle lasketaan vielä työntekijän sosiaalivakuutusmaksut.¹³ Työntekijän työttömyysvakuutusmaksua alennetaan puolella prosenttiyksiköllä tänä vuonna.

Kaikki verovelvolliset ovat nykyään oikeutettuja yleiseen perusvähennykseen, jota voidaan korottaa perhetilanteen mukaan. Alle 65-vuotiaille yleinen vähennys on tänä vuonna 2043 euroa, kun se viime vuonna oli 1990 euroa. Lapsivähennysjärjestelmää uudistettiin viime vuonna ja kolme erilaista lapsivähennystä yhdistettiin yhdeksi tulosidonnaiseksi vähennykseksi. Vähennyksen tulosidonnaisuus on lievempää kuin aikaisemmin, joten tulojen kasvusta johtuva vähennyksen pieneneminen on aikaisempaa hitaampaa.

¹³ Työntekijän sosiaalivakuutusmaksut ovat eri maksuja kuin kansalliset sosiaaliturvamaksut, joita ei peritä kahdessa ylimmässä asteikkoluokassa.

Vuonna 2002 Alankomaissa alennettiin yritysveroa puolella prosenttiyksiköllä 34,5 prosenttiin. Tänä vuonna yritysveroa uudistetaan ja kevennetään jälleen. Enintään 25 000 euron tuloilla yritysveroprosentti on 20, 25 000–60 000 euron tuloilla 23,5 (viime vuonna 25,5 prosenttia) ja 60 000 euroa ylittävistä tuloista 25,5 prosenttia (viime vuonna 29,6 prosenttia). Korkeinta yritysveroprosenttia on tarkoitus edelleen keventää 24,5 prosenttiin ensi vuonna. (European Commission 2003, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b, Ministry of Finance 2001.)

Belgia

Palkkaverotusta koskeva tuloverouudistus alkoi Belgiassa vuonna 2002 ja se astui kokonaan voimaan verovuonna 2005. Verovuonna 2005 Belgiassa siirryttiin puolisoiden erillisverotukseen, jossa avio- ja avoliitossa asuvia puolisoita kohdellaan pääasiallisesti samalla tavoin.

Vuodesta 1999 lähtien tuloveroasteikkoon on tehty inflaatiokehityksen mukaiset indeksitarkistukset. Vuonna 2000 päätettiin sekä työnantajien että työntekijöiden sosiaalivakuutusmaksujen alentamisesta, ja tätä jatkettiin vuonna 2002. Varsinainen palkkaverojen keventäminen aloitettiin kuitenkin niin sanotusta ylimääräisestä kriisimaksusta. Tämä ylimääräinen ja väliaikainen maksu astui voimaan vuonna 1993 valtion budjettitalouden tasapainottamiseksi, ja vuonna 1999 se päätettiin asteittain purkaa vuoteen 2003 mennessä. Ylimääräinen kriisimaksu on nyt poistettu suunnitelmien mukaisesti.

Pienituloisten palkansaajien verotusta kevennettiin vuosina 2002–2004 erityisellä verovähennyksellä, joka kohdennettiin pieniin tuloihin ja jota korotettiin vuosittain. Vuonna 2002 nostettiin tulonhankkimisvähennystä, jolla palkansaaja pystyy vähentämään ammatillisia kustannuksia verotuksessaan, 20 prosentista 23 prosenttiin. Vuonna 2003 tätä vähennystä nostettiin enimmillään 25 prosenttiin.

Vuosina 2003 ja 2004 (verovuodet 2004 ja 2005) tuloveroasteikon toiseksi alimman ja kolmanneksi alimman luokan tulorajoja muutettiin siten, että ne kattavat aikaisempaa suuremman tuloalueen. Vuonna 2003 poistettiin ylin asteikkoluokka kokonaan, ja tuloveroasteikon korkein veroaste pieneni 52 prosentista 50:een. Tuloveroasteikon rajoja ja erilaisia vähennyksiä korotetaan erikseen määrättyjen indeksien mukaisesti.

Belgian yhteisöverouudistus toteutui tammikuussa 2003. Hallituksen mukaan korkea nimellinen verokanta (40,17 prosenttia suurilla yrityksillä vuonna 2002) antoi yrityksille väärän signaalin raskaasta yhteisöverotuksesta. Ulkomaisten investointien houkuttelemiseksi suurten yritysten veroprosenttia alennettiin 33,99 prosenttiin ja pienten yritysten 28,24 prosentista 24,98 prosenttiin. (Deloddere ja Valenduc 2004 ja 2005, European Commission 2003, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

Espanja

Espanjassa toteutettiin kaksikin verouudistusta 1990-luvulla. Vuonna 1991 aviopareille annettiin oikeus myös erillisverotukseen ja veropohjaa laajennettiin joihinkin tulonsiirtoihin. Vuonna 1999 pieni- ja keskituloisten palkansaajien

tuloveroasteita alennettiin ja verotettavan tulon alarajaa nostettiin. Ylin marginaaliveroaste laskettiin 56 prosentista 48 prosenttiin ja alin 20 prosentista 18 prosenttiin. Samalla veroasteikon luokkia vähennettiin 10:stä 6:een.

Tammikuussa 2003 astui voimaan uusi tuloverolaki, joka kevensi ja uudisti luonnollisten henkilöiden tuloverotusta. Uuden lain myötä tuloveroasteikon luokkia vähennettiin kuudesta viiteen ja marginaaliveroasteita alennettiin. Alin marginaaliveroaste pieneni 18 prosentista 15:een ja ylin 48 prosentista 45:een.

Lapsista tehtävät vähennykset sekä henkilökohtainen, tulosta tehtävä vähennys nousivat uuden tuloverolain astuessa voimaan. Samalla alle kolmivuotiaiden lasten palkansaajaaideille kohdennettiin oma 1200 euron verovähennys. Tällä vähennyksellä on tarkoitus kannustaa äitejä palaamaan työelämään.

Vuonna 2007 Espanjassa uudistetaan jälleen tuloverotusta. Tuloveroasteikon luokkia vähennetään edelleen viidestä neljään. Samalla pienintä asteikkoluokan veroprosenttia nostetaan 15:stä 24 prosenttiin ja korkeinta veroprosenttia pienennetään 45:stä 43 prosenttiin. Veronmaksajakohtaista henkilökohtaista vähennystä korotetaan 3400 eurosta 5050 euroon. Myös lapsivähennyksiä nostetaan selvästi: ensimmäisestä lapsesta saatava vähennys nousee 1400 eurosta 1800 euroon ja neljännessä ja sitä useammasta lapsesta saatava vähennys nousee 2300 eurosta 4100 euroon. (Ks. tarkemmin liite 1.)

Yritysveroprosenttia alennetaan 35:sta 32,5:een tänä vuonna ja vuonna 2008 edelleen 30 prosenttiin. Monia verovähennyksiä on tarkoitus pienentää siten, että ne poistuisivat kokonaan vuoteen 2013 mennessä. (Carone ja Salomäki 2001, European Commission 2003, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b, Jourard ja Varoudakis 2000.)

Italia

Italiassa tuloverotus uudistui 1998. Tuloveroasteikon luokkia vähennettiin 7:stä 5:een. Samalla pienintä marginaaliveroastetta nostettiin 10 prosentista 19 prosenttiin ja ylintä alennettiin 51 prosentista 46 prosenttiin. Vuoden 1998 vero-uudistus sisälsi myös yleisen arvonlisäverokannan noston 20 prosenttiin sekä laajan yhteisöverouudistuksen, jonka hienosäätöä jatkettiin vuoteen 2001.

Italian parlamentti hyväksyi maaliskuussa 2003 ohjelman koko verojärjestelmän uudistamiseksi ja uudistus tuli voimaan heti vuoden 2004 alusta. Uudistuksen jälkeen Italiassa on viisi erilaista verotyyppiä: henkilöiden tuloverotus, yhteisöverotus, arvonlisäverotus, vero palveluille ja tullit. Henkilöiden tuloverotuksessa uudistuksen päätarkoituksia on ollut lisätä sekä ikääntyvien työntekijöiden että naisten työn tarjontaa.

Alun perin tarkoituksena oli, että uudistuksen jälkeen vuonna 2005 Italiassa olisi enää kaksi marginaaliveroastetta ansiotuloille: 23 prosenttia alle 100.000 euron vuosituloilla ja 33 prosenttia tätä tuloarajaa korkeammille tuloille. Tämä ei kuitenkaan ole toteutunut. Vuonna 2005 veroasteikon luokkia kuitenkin vä-

hennettiin viidestä neljään ja ylintä marginaaliveroprosenttia alennettiin 45:stä 43:een.

Tänä vuonna tuloveroasteikon luokkia lisättiin jälleen neljästä viiteen ja ylimmän tuloveroluokan tuloarajaa alennettiin 100 000 eurosta 75 000:een. Samalla perhevähennyksiä muutettiin takaisin tulosta tehtävistä vähennyksistä verosta tehtäviksi vähennyksiksi. (Ks. liite 1.) (Carone ja Salomäki 2001, European Commission 2003, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

Itävalta

Itävallan kokonaisveroastetta on pidetty yleisesti varsin korkeana. Veroraskautuksen keventämiseksi hallitus on uudistanut niin henkilö- kuin yhteisöverotustakin. Alun perin tavoitteena on ollut painaa kokonaisveroaste alle 40 prosenttiin vuoteen 2010 mennessä.

Vuonna 2004 pääuudistus palkansaajan verotuksessa oli perusvähennyksen enimmäismäärän nosto 887 eurosta 1264 euroon. Vuonna 2005 verotettavan tuloarajaa nostettiin 10 000 euroon ja tuloveroasteikon luokkien lukumäärää vähennettiin viidestä neljään. Tuloveroasteikko on tänä vuonna sama kuin 2005. Vuonna 2005 uudistettiin myös yritysverotusta, ja yritysveroprosenttia alennettiin 34:stä 25:een. (Bundesministerium für Finanzen 2004, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

Ranska

Ranskassa alettiin keventää tuloverotusta ja sosiaalivakuutusmaksuja vuosina 2002 ja 2003. Tuloveroasteikon alin marginaaliveroaste laski vuoden 2000 9,5 prosentista 7,05 prosenttiin vuonna 2003. Ylimmän marginaaliveroasteen vastaava lasku oli 54 prosentista 49,58 prosenttiin. Pienituloisten työllistymistä alettiin kannustaa vuonna 2001 käyttöön otetulla erityisellä verovähennyksellä, työllisyysbonuksella, joka on suurimmillaan minimipalkkaa saavilla työntekijöillä.

Syyskuussa 2005 Ranskan valtiovarainministeri ja pääministeri ilmoittivat, että luonnollisten henkilöiden tuloverotusta kevennetään jälleen vuonna 2007. Aikaisemmat seitsemän tuloveroasteikon luokkaa vähennettiin tänä vuonna viideksi. Alimman asteikkoluokan veroprosenttia alennettiin aikaisemmasta 6,83:sta 5,5 prosenttiin ja ylimmän luokan veroprosenttia alennettiin 48,09:stä 40 prosenttiin. Tuloverojen ja varallisuusverojen yhteissumma ei vuonna 2007 saa ylittää 60 prosenttia henkilön bruttotuloista vuodessa, kun aikaisempi raja oli 85 prosenttia bruttovuosituloista. Tarkoitus on alentaa rajaa ensi vuonna 50 prosenttiin bruttotuloista. (European Commission 2003, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

Saksa

Saksan liittopäivät hyväksyivät 6. kesäkuuta 2000 verouudistuksen, joka kaikine lisäosineen pääsi varsinaisesti vauhtiin tammikuussa 2001. Yritysverokannan ja ansiotuloverotuksen verovapaan tulo suhteen veronkevennykset alkoivat kuitenkin jo 1999. Verouudistus saatettiin loppuun tammikuussa 2005.

Vuoden 2002 tulvakesän sekä yleisen taloudellisen tilanteen vuoksi Saksan liittohallitus päätti siirtää alun perin vuodelle 2003 suunniteltuja tuloveronkevennyksiä vuodelle. Samalla päätettiin väliaikaisesti korottaa yhteisöverokantaa 25 prosentista 26,5 prosenttiin. Liittohallitus korosti, että veronkevennyksen siirtäminen vuodelle ja yhteisöverokannan nosto 1,5 prosenttiyksiköllä ovat väliaikaisia toimia ja verouudistus saatetaan suunnitelmien mukaisesti loppuun vuonna 2005.

Tuloveroasteikon marginaaliveroasteita on uudistuksessa alennettu selvästi. Vuonna 2004 tuloverotus keveni enemmän kuin vuodelta 2003 siirrettyjen kevennyksien toteuttaminen edellytti. Perusaste¹⁴ oli vuonna 1998 25,9 prosenttia, vuosina 2001–2003 19,9 prosenttia, vuonna 2004 se oli 16 prosenttia, kunnes se vuonna 2005 aleni 15 prosenttiin. Asteikon ylin marginaaliveroaste oli vuonna 1998 53 prosenttia. Vuosina 2001–2003 se oli 48,5 prosenttia, vuonna 2004 se oli 45 prosenttia ja vuonna 2005 sitä alennettiin vielä 42 prosenttiin. Tänä vuonna veroasteikkoon lisättiin yksi porras lisää: vähintään 250 000 euron verotettavasta vuositulosta maksetaan 45 prosentin marginaaliveroa. Verovapaan tulon yläraja oli vuonna 1998 6322 euroa. Vuonna 2003 se oli 7235 euroa ja vuodesta 2004 lähtien 7664 euroa.

Myös yritysverotuksessa on tehty mittavia uudistuksia. Vuonna 1998 jakamaton voittoa verotettiin 45 prosentin verokannalla ja jaettua voittoa 30 prosentin kannalla. Vuodesta 2001 siirryttiin yhtenäiseen 25 prosentin verokantaan, jonka päälle lasketaan solidaarisuusmaksu ja paikallisesti määräytyvä elinkeinovero. Väliaikainen yritysveroprosentin korotus poistettiin vuoden 2004 alusta, ja yritysverokanta palautui 25 prosenttiin. Vuonna 2001 luovuttiin myös yhtiöveron hyvitysjärjestelmästä, mutta vastineeksi osakkeiden luovutusvoitot ovat verovapaita vuodesta 2002 lähtien. Yksityishenkilöiden saamista osingoista puolet on verovapaita ja toista puolta verotetaan marginaaliveroasteen mukaan. Vastapainoksi myös yksityishenkilöt vapautettiin tietyin rajoituksin osakeomistusten luovutusvoitoista. Yleistä arvonlisäverokantaa nostettiin vuoden alusta 16:sta 19 prosenttiin. (Bundesministerium der Finanzen 2003, European Commission 2003, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

Suomi

Suomessa palkansaajien tuloverotusta on kevennetty vähitellen vuodesta 1996 lähtien sekä sosiaalivakuutusmaksuja alentamalla, valtion tuloveroasteikon marginaaliveroprosentteja leikkaamalla että kunnallisveron ansiotulovähennystä korottamalla ja laajentamalla sitä uusille tulotasoille. Vuonna 2006 kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen korotus korvattiin uudella valtion verotuksessa tehtävällä ansiotulovähennyksellä. Uusi vähennys mahdollistaa tuloverotuksen keventämisen myös pienituloisilla, mutta se ei kavenna kuntien tulopohjaa.

Palkansaajan tuloverotus kevenee tänä vuonna runsaalla puolella prosenttiyksiköllä vaihdellen hieman tulotason mukaan. Tuloverotuksen keveneminen painottuu enintään keskituloisiin palkansaajiin. Uuden valtionverotuksen ansio-

¹⁴ Perusaste tarkoittaa käytännössä tuloveroasteikon alinta marginaaliveroastetta.

tulovähennyksen lisäksi palkkaverotusta kevennetään valtion tuloveroasteikon veroprosentteja alentamalla. Lisäksi valtion tuloveroasteikon luokkien määrä pienenee tänä vuonna viidestä neljään.

2.2.2 Euroalueen ulkopuoliset Euroopan maat

Iso-Britannia

Vuonna 1999 tuloveroasteikon alinta marginaaliveroastetta alennettiin 20 prosentista 10 prosenttiin ja verottoman tulon ylärajaa laskettiin selvästi. Perusaste, eli keskimmäisen tuloveroluokan marginaaliveroaste, aleni vuonna 2000 yksiköllä 22 prosenttiin ja ylin marginaaliveroaste säilyi 40 prosentissa.

Vuoden 2008 huhtikuusta lähtien kevennetään palkansaajien verotusta. Palkan- ja eläkkeensaajilta poistetaan tuloveroasteikon alin porras kokonaan ja perusastetta alennetaan kahdella prosenttiyksiköllä 20 prosenttiin. Seuraavana vuonna asteikon ylintä tulo rajaa nostetaan inflaatiotarkistuksen lisäksi vielä 800 punnalla. Iän mukana vaihtelevia henkilökohtaisia vähennyksiä tullaan myös korottamaan huhtikuussa 2008 enemmän kuin inflaatiotarkistuksen verran.

Ensi vuoden huhtikuussa alennetaan yleistä yritysveroprosenttia 30:sta 28:aan. Myös perintöveroa kevennetään nostamalla verotettavan perinnön rajaa 300 000 puntaan. Vuoden 2010 huhtikuussa verotettavan perinnön alarajan pitäisi olla 350 000 puntaa. (HM Treasury 2007, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

Norja

Norjassa toteutettiin suuri verouudistus 1992, minkä jälkeen ansio- ja pääomatulojen verotus on ollut eriytettyä. Verrattuna muihin Pohjoismaihin Norjan tuloverotus ei ole erityisen kireää. Norjan hallitus kuitenkin kokee kansainvälisen paineen verojärjestelmää kohtaan sellaiseksi, että järjestelmää on uudistettava. Erityisinä ongelmina Norjassa pidetään ansiotulojen ylimmän marginaaliveroprosentin eroa pääomatulojen veroprosenttiin sekä Norjan verojärjestelmän mahdollista sopeutumattomuutta kansainvälisiin työvoiman ja pääoman liikkeisiin.

Pääomatuloja, kuten yritysten voittojakin, verotetaan 28 prosentin verokannalla. Sama verokanta pätee myös tavallisiin palkkatuloihin, joiden verotuksessa otetaan huomioon joitakin vähennyksiä. Tietyn tulorajan ylittäviä tuloja on verotettu korotetulla prosentilla, jota 2005 laskettiin 13,5:sta 12:een. Samalla korotetun veron maksuun velvoittavaa tulo rajaa nostettiin 7,5 prosentilla 381 000 NOK:uun. Vuonna 2006 korotettua prosenttia laskettiin edelleen 9 prosenttiin ja tulo rajaa nostettiin 3,4 prosentilla 394 000 NOK:uun. Tänä vuonna tulo rajaa nostetaan edelleen 400 000 NOK:uun.

Aluksi korotettua veroa maksettiin vain aikaisemmin mainitulla 13,5 prosentin kannalla, mutta vuonna 2000 luotiin uusi lisäveroluokka. Tätä ylintä lisäveroa maksettiin aikaisemmin 19,5 prosentin verokannalla, mutta 2005 ylintä lisäveroprosenttia kevennettiin neljällä yksiköllä 15,5 prosenttiin. Vuonna 2006 ylim-

män tuloveroluokan veroprosenttia alennettiin 12:een, mutta sen maksuun velvoittavaa tuloarajaa laskettiin samalla 800 000 NOK:sta 750 000 NOK:uun. Tänä vuonna ylimmän asteikkoluokan tuloarajaa alennetaan vielä 650 000 NOK:uun. (Finansdepartementet 2005, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

Ruotsi

Keväällä 2000 Ruotsin hallitus ilmoitti Ruotsin uudesta veropolitiikasta: vihreästä verotuksesta. Verotuksen painotusta oli tarkoitus siirtää pois pieni- ja keskituloisilta palkansaajilta sekä pieniltä yrityksiltä ympäristöveroihin. Käytännössä palkansaajien verotus ei juuri keventynyt. Siirtymisen vihreämpään verotukseen arvioitiin maksavan 30 miljardia Ruotsin kruunua ajanjaksolla 2001–2010. Ruotsin nykyinen hallitus on päättänyt luopua vihreän verotuksen ohjelmasta ja päätti mm. poistaa vasta käyttöön otetun lentoveron.

Tänä vuonna valtion tuloveroasteikon tuloarajoja nostetaan 3,5 prosenttia. Samalla otetaan käyttöön samantyyppinen vähennys kuin Suomessa valtionverotuksen ansiotulovähennys. Vähennyksellä on tarkoitus keventää pieni- ja keskituloisten verotusta, ja vähintään 65-vuotiailla ansiotulovähennyksen saa korotettuna. Vuoden 2008 budjetissa valtionverotuksen ansiotulovähennyksestä on päätetty korottaa siten, että palkansaajan nettopalkka nousisi noin 250 000 kruunua ansaitsevalla 1000 kruunua kuussa.

Myös uusi kotitalousvähennys on tullut voimaan heinäkuussa. Kotitalousvähennyksessä on mahdollista vähentää 50 prosenttia ostetun palvelun hinnasta 50 000 SEK:uun asti. Ammattiyhdistysten ja työttömyysvakuutusrahastojen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuus on poistettu. Lisäksi varallisuusvero on poistettu, ja kansallinen kiinteistövero poistetaan ensi vuonna. Kansallisen kiinteistöveron tilalle tulee kunnallinen kiinteistömaksu. (Finansdepartementet 2007, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b, Regeringskansliet 2006 ja 2007.)

Sveitsi

Sveitsin tuloveroja säädellään kolmella tasolla: liittovaltion keskustasolla, 26 kantonissa ja noin 2900 kunnassa. Kantonit voivat määrätä omia verolakejaan, joten Sveitsissä on voimassa 27 tuloverolakia. Tyypillistä tuloverojärjestelmälle on, että niin kantonit kuin kunnatkin harrastavat vilkasta keskinäistä verokilpailua. Alueiden välinen verokilpailu on Sveitsissä laajalti hyväksyttyä, mutta tuloverojärjestelmä on monimutkainen ja sekava.

Vuonna 1993 voimaan tulleen veroharmonisointilain mukaan kantonien piti sopeuttaa omat verolakinsa yhteneväiseen muotoon tammikuuhun 2001 mennessä. Veroharmonisoinnissa veropohjia ja verotuksen aikatauluja yhtenäistettiin, mutta kantonit määräävät edelleen tuloveroasteet ja erilaisten vähennysten suuruudet. Toteutunut verouudistus koski siis ainoastaan verojärjestelmän yhtenäistämistä eikä verotuksen tasoa, joka määräytyy itsenäisesti kantonien tasolla. Liittovaltion tasolla ansiotulojen veroprosentti vuonna 2007 on 0,77–11,5. (Amonn 2001, Carey ym. 1999, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

Tanska

Tanskassa palkkatuloja verotetaan erittäin ankarasti. Vuonna 2004 palkansaajien verotusta kevennettiin luomalla uusi kunnallisverotuksessa vaikuttava ansiotulovähennys, joka on 2,5 prosenttia palkasta. Verotusta aiotaan taas keventää ensi vuonna, jolloin vähennystä korotetaan 4,2 prosenttiin ja 12 900 DKK:uun nykyisestä 7500 kruunusta.

Valtiolle menevää perusveroa (bundskat) alennettiin 2006 5,5 prosentista 5,48 prosenttiin. Tänä vuonna valtion tuloveroasteikkoon tehdään ainoastaan tulo-rajoiden indeksimuutokset. Verotusta aiotaan kuitenkin jatkossa keventää nostamalla ansiotulovähennyksen prosenttia vuonna 2008 nykyisestä 2,5:stä neljään ja edelleen vuonna 2009 4,25 prosenttiin. Myös henkilökohtaista vähennystä korotetaan 500 DKK:lla sekä 2008 että 2009 ja valtion tuloveroasteikon ylimmän portaan tulo-rajaa tehdään ylimääräinen korotus.

Tanskassa uudistetaan parhaillaan paikallishallinnon rakenteita, mikä vaikuttaa myös verotukseen. Läänit on lakkautettu ja samalla poistettiin lääninhallinnon perimä keskimäärin 12 prosentin tulovero. Poistettu lääninvero on korvattu 8 prosentin terveystulomaksulla sekä neljän prosenttiyksikön korotuksilla kunnallisveroihin. Yhden prosentin eläkemaksua ei poikkeuksellisesti kerätä tänä vuonna. Yritysveroprosenttia aiotaan keventää ensi vuonna 28:sta 22:een. (International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

Viro

Vielä vuonna 2004 Virossa oli voimassa 26 prosentin tasavero, jota palkansaajat maksoivat niin palkka- kuin pääomatuloistaankin. Sittemmin veroprosenttia on kevennetty vuosittain siten, että tänä vuonna se on 22. Seuraavina vuosina tuloveroprosenttia alennetaan yksiköllä, kunnes vuonna 2011 se on 18 prosenttia.

Ennen verotusta palkkatuloista tehdään henkilökohtainen vähennys, joka vuonna 2004 oli 16 800 EEK, tänä vuonna 24 000 EEK ja 36 000 EEK vuonna 2011. Toinen vanhemmista voi tehdä ylimääräisen vähennyksen tuloistaan, jos perheessä on vähintään kaksi alaikäistä lasta. Ylimääräinen vähennys on lapsikohtainen ja se tehdään toisesta ja sitä useammasta lapsesta. Oikeutta lapsikohtaiseen ylimääräiseen vähennykseen aiotaan laajentaa myös yksilapsisiin perheisiin. Virossa ei ole paikallisia veroja eivätkä palkansaajat maksa myöskään sosiaalivakuutusmaksuja. Palkansaajilla on kuitenkin 0,6 prosentin työttömyysvakuutusmaksu, kun vastaava maksuprosentti työnantajilla on 0,3. Työnantajien sosiaalivakuutusmaksuprosentti on 33, mihin lisätään työttömyysvakuutusmaksu. Virossa ei ole varsinaista yleistä yritysveroprosenttia, mutta jaettavia voittoja verotetaan 22 prosentin verokannalla. Myös tätä verokantaa on tarkoitus alentaa 18 prosenttiin vuonna 2011. (International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b, Ministry of Finance of Estonia 2007.)

2.2.3 Euroopan ulkopuoliset maat

Kanada

Vuonna 2000 Kanadan liittohallitus aloitti mittavan veronalennusohjelman. Tuloveroasteikon marginaaliveroasteita alennettiin 2001 ja tuloveroluokkien tulo-rajaja nostettiin 2001–2002. Vuodesta 2000 lähtien niin verotettavan tulon rajoja kuin erilaisia vähennyksiäkin on muutettu vuosittain indeksin mukaisesti.

Vuoden 2003 budjetissa Kanadan hallitus ilmoitti aloittavansa viisivuotisen veronkevennysohjelman. Veronkevennysohjelma on osa suunnitelmaa, jolla Kanadasta pyritään luomaan ”Pohjoisen tiikeri”: maa, joka houkuttelee investointeja ja osaavaa työvoimaa. Vero-ohjelma kohdistuu verojärjestelmän tehostamiseen, työnteon kannustamiseen, perheiden tukemiseen, säästämisen, investointien ja yrittäjyyden lisäämiseen sekä Kanadan aseman parantamiseen kansainvälisessä kilpailussa investoinneista. Vuoden 2006 budjetin yhteydessä hallitus julkisti kahdelle vuodelle ajoittuvan veronkevennysohjelman, jonka kustannukseksi on arvioitu 20 miljardia Kanadan dollaria.

Heinäkuussa 2006 otettiin käyttöön uusi työllisyysvähennys. Samaan aikaan alle 6-vuotiaiden lasten perheille alettiin maksaa kuukausittain 100 CAD:n lapsen hoitorahaa, jota verotetaan pienituloisemman puolison verotuksessa. Uuden hoitorahan myötä Kanadan lapsilisäjärjestelmää uudistettiin hieman. Tänä vuonna otettiin käyttöön alaikäisistä lapsista saatava lapsivähennys ja korotettiin puoliso-vähennystä.

Veronalennusohjelmassa kevennetään myös yritysverotusta vuoteen 2011 mennessä. Vuonna 2000 yritysveroprosentti oli 28, vuonna 2002 25, vuonna 2003 23 ja vuonna 2004 se aleni 21 prosenttiin. Yritysveroprosenttia on tarkoitus alentaa edelleen 2008–2010 siten, että 2010 se on 19 prosenttia ja 2011 18,5 prosenttia. 2008 ylimääräinen yrityksiltä perittävä vero poistetaan ja yritysveroprosentti alenee 20,5:een. (Department of Finance Canada 2001, 2003 ja 2006, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

USA

Presidentti Bushin hallitus aloitti veronkevennysohjelman, joka on hyväksytty lakina vuonna 2001 ja jonka on tarkoitus ulottua aina vuoteen 2010 asti. Tamikuussa 2003 presidentti Bush esitti uuden kasvupaketin, jossa veronkevennysten toteutumista ehdotettiin nopeutettavan. Uutta kasvupakettia ei hyväksytty lakina, mutta sen pohjalta tehtiin uusi lakiesitys, joka hyväksyttiin toukuussa 2003. Hyväksytyssä paketissa joitakin verotusta keventäviä toimenpiteitä nopeutettiin ja ne tulivat voimaan jo 2003–2004.

Veronkevennysohjelman mukaisesti vuonna 2001 luotiin uusi 10 prosentin tuloveroluokka, johon sisällytettiin osa 15 prosentin tuloveroluokasta. Uuden tuloveroluokan tulo-rajaa nostettiin vuonna 2003 ja tarkistettiin inflaation mukaisesti 2004. Sekä veroasteikon tulo-rajaja että verovähennysten määriä muutetaan vuosittain inflaatiokehityksen mukaan. Verouudistuksen yhteydessä on kevennetty myös naimisissa olevien ja yhteisesti verotettavien parien verotusta, ja lapsista saatavaa verovähennystä on nostettu. (International Bureau of

Fiscal Documentation 2007a ja 2007b, Joint Committee of Taxation 2001, Department of the Treasury 2001 ja 2003.)

Australia

Australia on perinteisesti ollut matalan verotuksen maa. Näin siksi, että Australiassa monet sosiaaliturvaan liittyvät tehtävät, jotka useimmissa OECD-maissa sisältyvät julkiseen sektoriin, kuuluvat yksityiselle sektorille. Heinäkuussa 2007 voimaan tulleet budjettipäätökset ovat viimeiset nykyisen hallituksen tekemät ennen vaaleja.

Verovuonna 2003–2004 aloitettiin henkilöverotukseen kohdistuvat tuloveronkevennykset. Neljälle vuodelle ajoittuvan kevennysohjelman kustannuksiksi on arvioitu 14,7 miljardia Australian dollaria. Heinäkuussa 2006 voimaan tullessa budjetissa tuloveroasteikon asteikkoluokkien veroprosentteja alennettiin kahdella yksiköllä joka luokassa. Heinäkuussa 2007 pienituloisten saamaa verovähennystä nostettiin siten, että käytännössä alle 11 000 AUD:ia voi ansaita verovapaasti. Samalla toiseksi alimman asteikkoluokan tuloarajaa nostettiin 20 prosentilla. Ensi vuonna kahden ylimmän asteikkoluokan tuloarajoja nostetaan selvästi. Puolisosta saatavaa vähennystä nostetaan ja tuloarajaa, jonka ylittävistä palkoista peritään sairausvakuutusmaksua, korotetaan. (Australian Commonwealth Government 2004, 2006 ja 2007, International Bureau of Fiscal Documentation 2007a ja 2007b.)

Japani

Myös Japani on matalan verotuksen maa OECD-maiden joukossa. Japanissa kevennettiin tuloverotusta 1990-luvun lopulla taloudellisen tilanteen pysyessä huonona. Vuonna 2002 verotusta uudistettiin jälleen, mutta ennen kaikkea yritysverotuksen puolella.

Vuonna 2006 Japanissa aloitettiin mittava verouudistus, jonka yhtenä päätarkoituksena on henkilöverotuksessa siirtää verotuksen painopistettä pois kansallisesta tuloverosta paikalliseen tuloverotukseen. Vuonna 2007 valtion tuloveroasteikon luokkia lisätään neljästä kuuteen. Paikallinen tuloverotus muutetaan progressiivisesta kolmen asteikkoluokan järjestelmästä 10 prosentin suhteelliseksi veroksi. Järjestelmän muutoksesta johtuvaa pienituloisten paikallisverotuksen kiristymistä kompensoidaan uudella verovähennyksellä. Uudistuksen muita pääkohtia ovat mm. yritysverotuksen muutokset, uudistukset asunon verotuksessa sekä alkoholi- ja tupakkaverotuksen selkiyttäminen ja yksinkertaistaminen. (International Bureau of Fiscal Documentation 2004–2007, Messere 2002, Ministry on Finance 2005.)

3. TYÖN VEROTUS VUONNA 2007

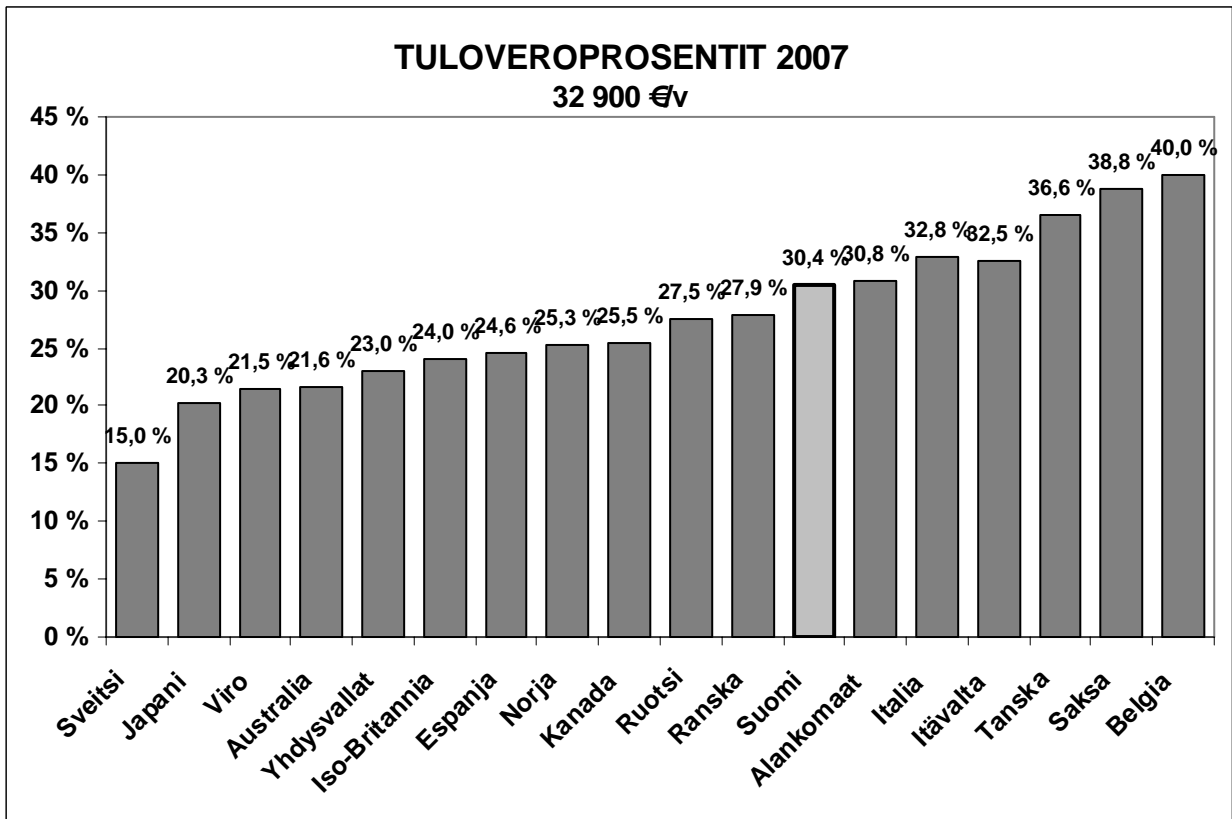
3.1 Palkansaajan tuloveroprosentit

Tässä luvussa kuvataan palkansaajan tuloverotusta, eli palkansaajan maksamien verojen ja veroluontoisten maksujen osuutta bruttotuloista 17 tutkittavassa OECD-maassa sekä Virossa. Tarkemmat numerotiedot veroasteista ovat liitteissä 3.1 (yksinäinen palkansaaja ja yhdentulonsaajan perhe) ja 3.2 (kahden tulonsaajan kaksilapsinen perhe).

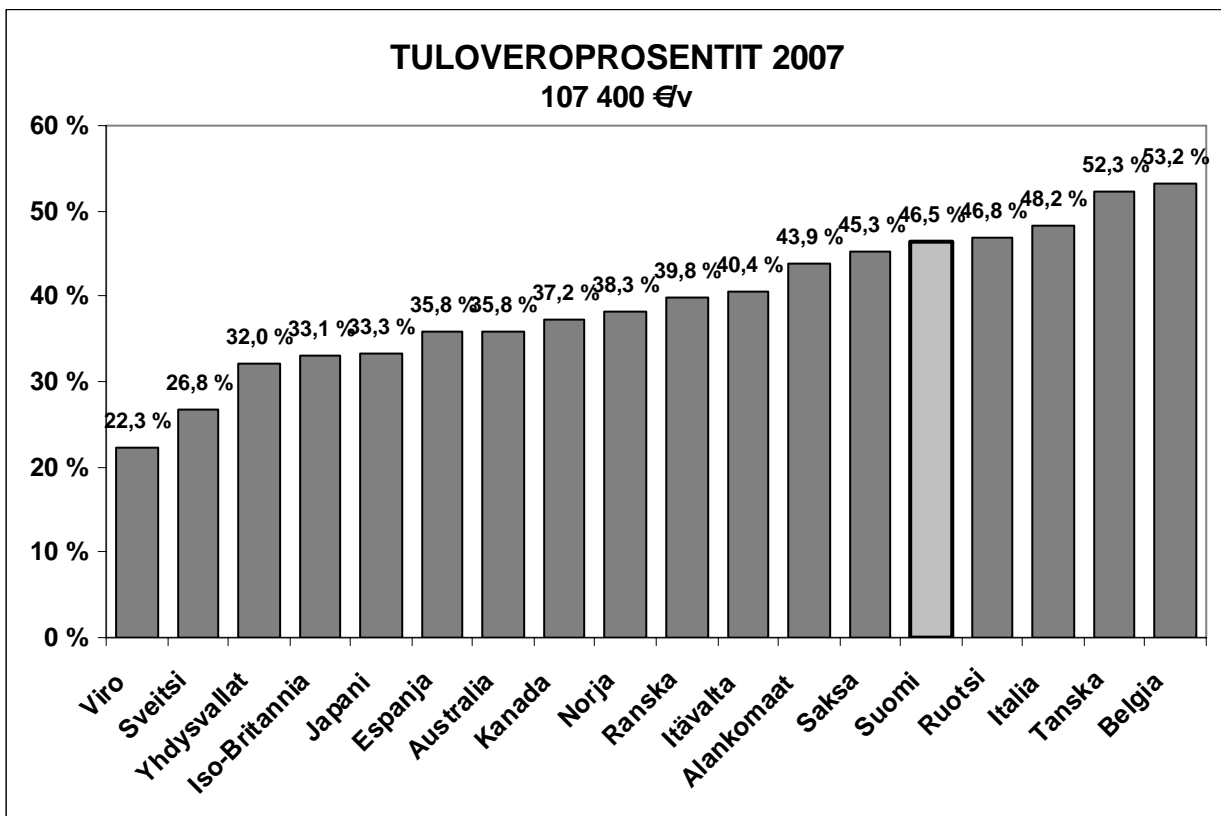
Pieni- ja keskituloisten verottajana Suomi ei ole yhtä ankara kuin yli keskituloisilla (liite 3.1). Esimerkiksi Ruotsi verottaa pienituloisia palkansaajia ankaremmin kuin Suomi, mutta jo keskituloisten verotus on meillä tiukempaa (kuva 3.1). Norja kuuluu tutkittujen maiden keskikastiin tuloverottajana. Belgia, Tanska ja Saksa ovat pieni- ja keskituloisten palkansaajien verottajana omaa luokkaansa.

Belgia ja Tanska ovat Suomea ankarampia verottajia kaikilla tulotasoilla ja Saksa ja Italia kolmella alimmalla tulotasolla (ks. liite 3.1 ja kuva 3.2). Tilanne kuitenkin muuttuu hieman, kun tarkastellaan perheellisiä palkansaajia. Erilaiset, perhetilanteeseen liittyvät vähennykset ja verotettavan tulon määrittely lieventävät monissa maissa perheellisten palkansaajien verotusta verrattuna yksinäisiin palkansaajiin. Esimerkiksi kahden huoltajan, mutta yhden tulonsaajan kaksilapsisilla perheillä tuloverotus on Saksassa lievempää kuin Suomessa (kuva 3.3).¹⁵

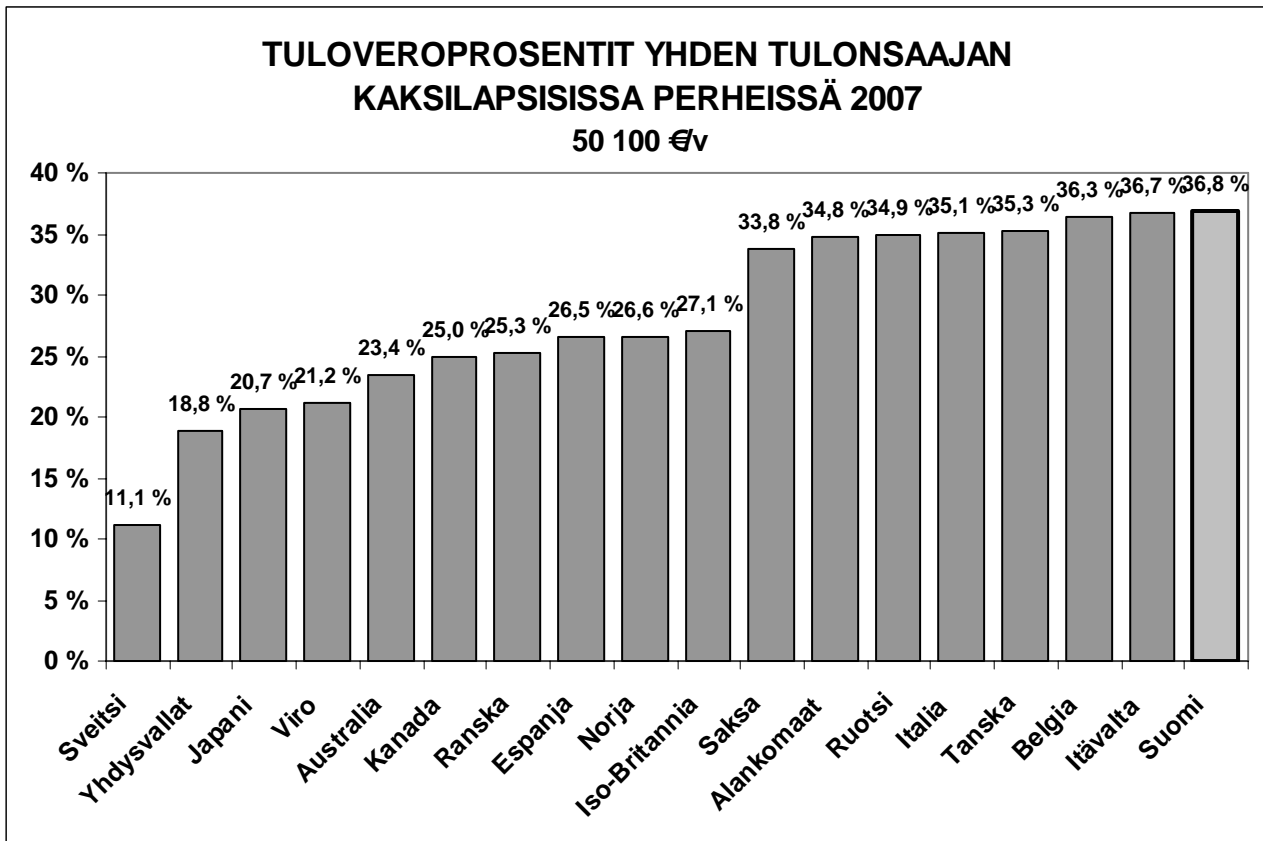
¹⁵ Kurjenojan (2003b) perhetukivertailussa on selitetty lyhyesti 11 Euroopan maan erilaisia käytäntöjä perhetilanteen huomioon ottamisessa tuloverotuksessa.

Kuva 3.1 Perheettömän palkansaajan tuloveroprosentit 18 vertailumaassa 2007, vuosipalkka 32 900 euroa.

Kuva 3.2 Perheettömän palkansaajan tuloveroprosentit 18 vertailumaassa 2007, vuosipalkka 107 400 euroa.

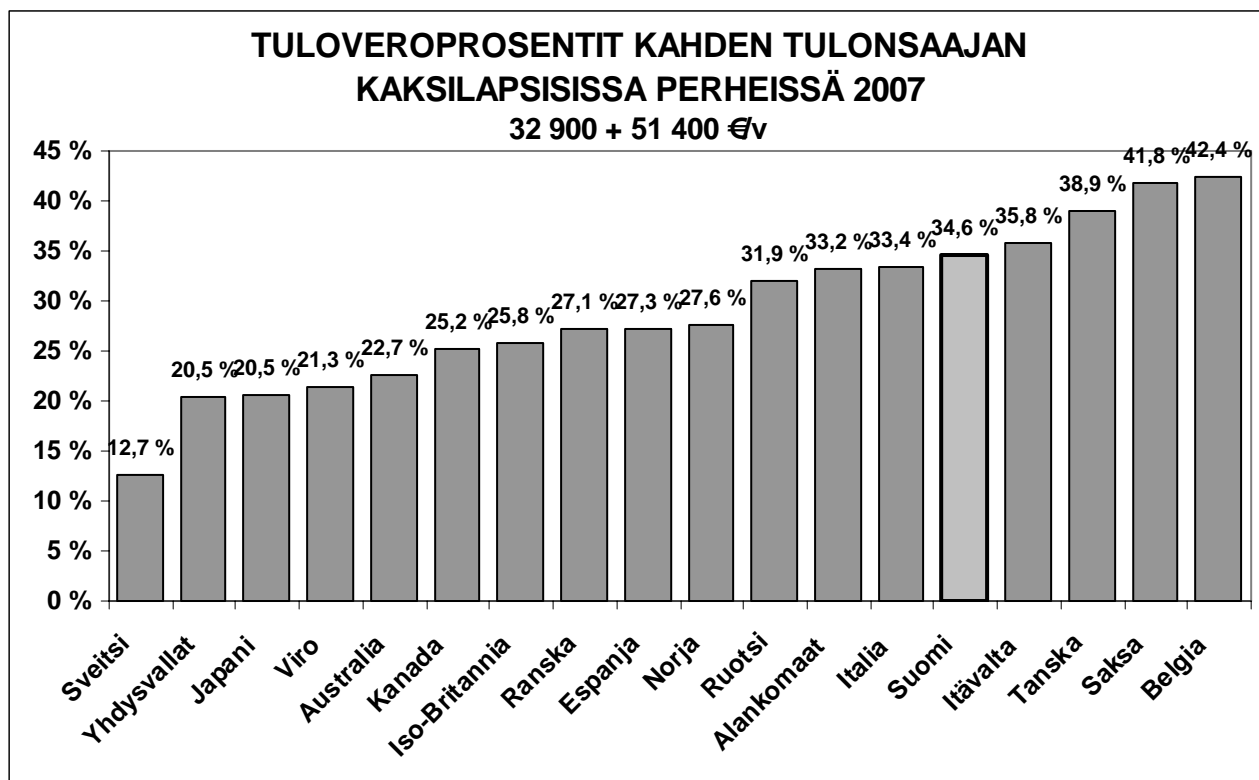

Kuva 3.3 Palkansaajan tuloveroprosentit 18 vertailumaassa 2007, perheessä kaksi lasta, kaksi huoltajaa, mutta yksi tulonsaaja, vuosipalkka 50 100 euroa.

Suomessa ja Ruotsissa kohdellaan kaikkia palkansaajia tuloverotuksessa samalla tavoin perhetilanteeseen katsomatta. Esimerkiksi Norjassa, Tanskassa ja Itävallassa pariskuntia, joissa toinen puoliso on täysin tuloton tai hyvin pienituloinen, verotetaan lievemmin kuin yksinäisiä palkansaajia tai kahden tulonsaajan perheitä. Yhden tulonsaajan, mutta kahden huoltajan perheiden kiireimmissä verottajamaissa on voimassa puolisoiden erillisverotus: Itävallassa, Suomessa, Italiassa, Ruotsissa, Belgiassa ja Tanskassa. Kahden tulonsaajan perheillä puolisoiden tulojen yhteisverotus – esimerkiksi Saksassa ja Ranskassa - ei lievennä progressiota samalla tavoin kuin yhden tulonsaajan perheillä. (Kuva 3.4.)

Suomi on perheiden verottajana suhteellisesti ankarampi kuin yksinäisten palkansaajien verottajana. Tämä johtuu siitä, että Suomessa palkansaajan tuloverotuksessa ei ole mitään perhe-elementtejä, jotka keventäisivät perheellisten verotusta verrattuna perheettömiin.¹⁶ Siitä huolimatta, että useassa tutkimuksen vertailumaista ei ole voimassa puolisoiden yhteisverotusta, lapsiperheiden verotusta kevennetään kuitenkin erilaisin lapsi- tai puolisoikohtaisin vähennyksin.

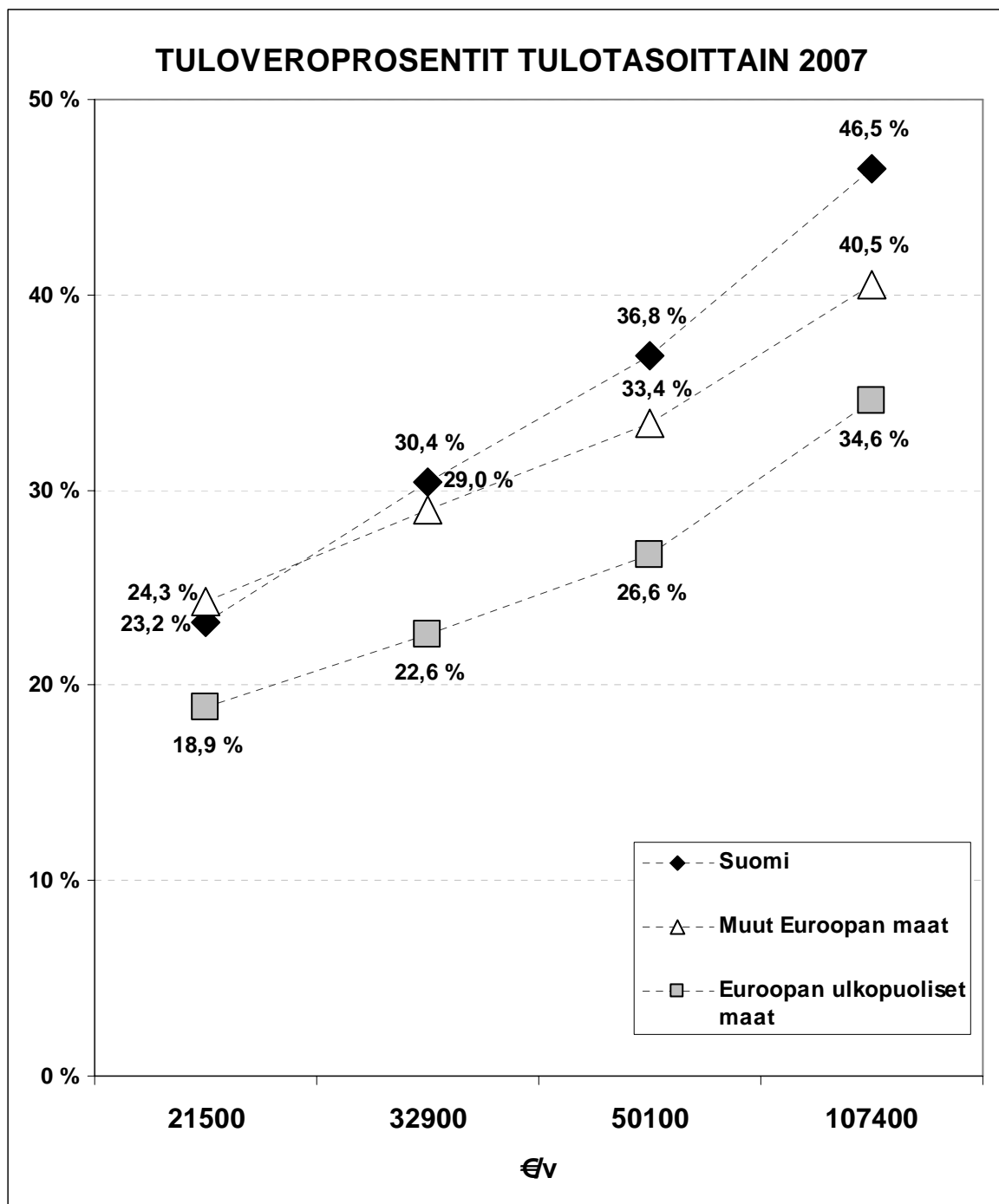
¹⁶ Poikkeuksena tästä on alijäämähyvitys.

Kuva 3.4 Kahden tulonsaajan, kaksilapsisten palkansaajaperheiden tuloveroprosentit 18 vertailumaassa 2007, vuosipalkat 32 900 ja 50 100 euroa.

Suomi näyttäisi olevan eurooppalaisittain kilpailukykyinen pienituloisten palkansaajien verottajana, mutta kilpailukyky häviää tulojen kasvaessa. Tämä näkyy erityisen selvästi kuvassa 3.5, jossa esitetään tuloveroprosentit palkkatasoittain Suomessa ja muissa tutkituissa maissa keskimäärin. Kun pienituloisimpien palkansaajien kohdalla Suomen tuloverotus on jo hieman kevyempää kuin Euroopassa keskimäärin, keskipalkkaisilla verotus on 1,4 prosenttiyksikköä kireämpää ja suomalaisittain suurituloisilla kuusi prosenttiyksikköä kireämpää kuin Euroopassa keskimäärin.

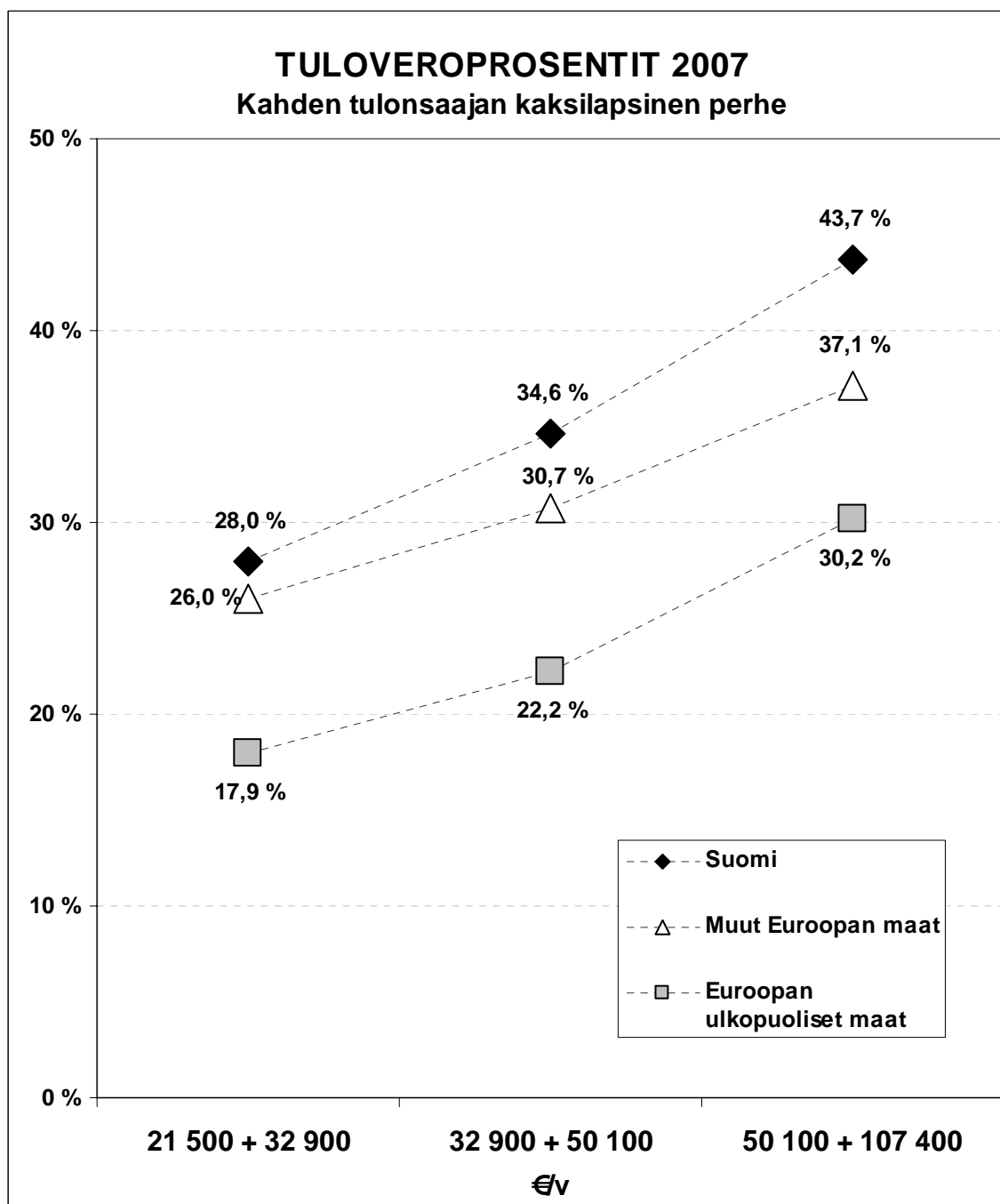
Suomen tuloverotus on erityisen kireää, kun sitä vertaillaan Euroopan ulkopuolisiin maihin (kuva 3.5). Pienituloisten verotus on Suomessa 4,3 prosenttiyksikköä kireämpää kuin Euroopan ulkopuolisissa maissa. Suomalaisittain keskipalkkaisilla ero on venähtänyt jo 7,8 prosenttiyksikköön ja korkeimmalla palkkatasolla ero on 11,9 prosenttiyksikköä. Kilpailukykyimme heikkenee niin Euroopan maihin kuin Euroopan ulkopuolisiin maihin verrattuna, kun palkat nousevat.

Kuva 3.5 Perheettömien palkansaajien tuloveroprosentit Suomessa ja muissa tutkituissa maissa keskimäärin palkkatasoinnain 2007.

Progression kireys suomalaisessa tuloverotuksessa näkyy myös kuvassa 3.6, jossa esitetään kahden tulonsaajan kaksilapsisten perheiden tuloverotuksen tasoa Suomessa ja muissa tutkituissa maissa keskimäärin. Pieni- ja keskituloisen puolison pariskunnalla tuloverotuksen ero muihin Euroopan maihin on kaksi prosenttiyksikköä keskimäärin ja Euroopan ulkopuolisiin maihin 10,1 prosenttiyksikköä. Varsin hyvätuloisessa perheessä vastaavat erot ovat jo 6,6 ja 13,5 prosenttiyksikköä. Tyypillistä pohjoismaista kahden työssäkäyvän huoltajan perhettä verotetaan siis Suomessa suhteellisesti ankarammin kuin per-

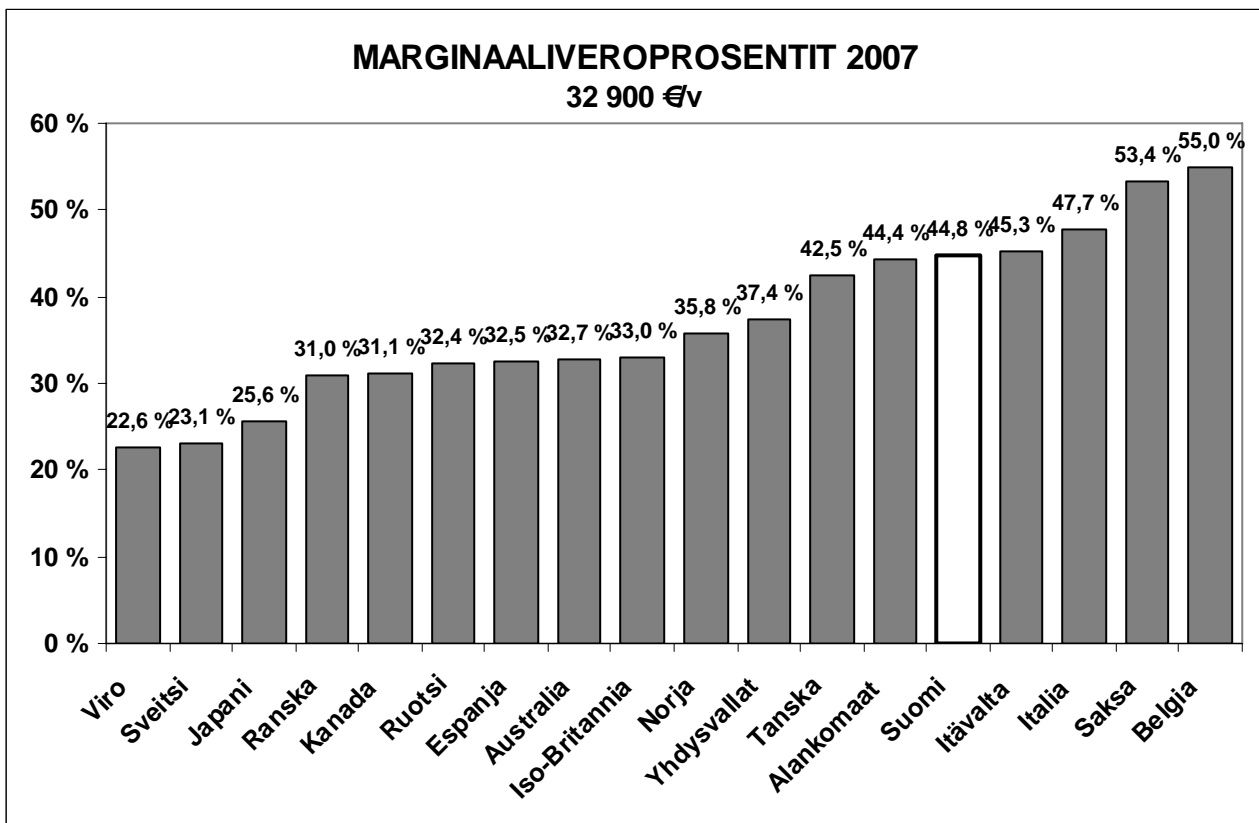
heetöntä palkansaajaa, kun vertailukohteena ovat muut teollistuneet länsi-maat.

Kuva 3.6 Kaksilapsisten, kahden tulonsaajan palkansaajaperheiden tuloveroprosentit Suomessa ja muissa tutkituissa maissa keskimäärin palkkatasoittain 2007.

3.2 Palkansaajan marginaaliverotus

Palkansaajien lisätuloon kohdistuvat marginaaliveroasteet eli eri verojen yhteenlasketut osuudet tulonlisäyksestä vuonna 2007 on esitetty liitteissä 4.1 ja 4.2.¹⁷ Liitteessä 4.1 on esitetty marginaaliveroasteet yksinäisellä tulonsaajalla sekä yhden tulonsaajan kaksilapsisella perheellä. Liitteessä 4.2 on esitetty lisätulojen marginaaliveroasteet kahden tulonsaajan kaksilapsisilla perheillä.

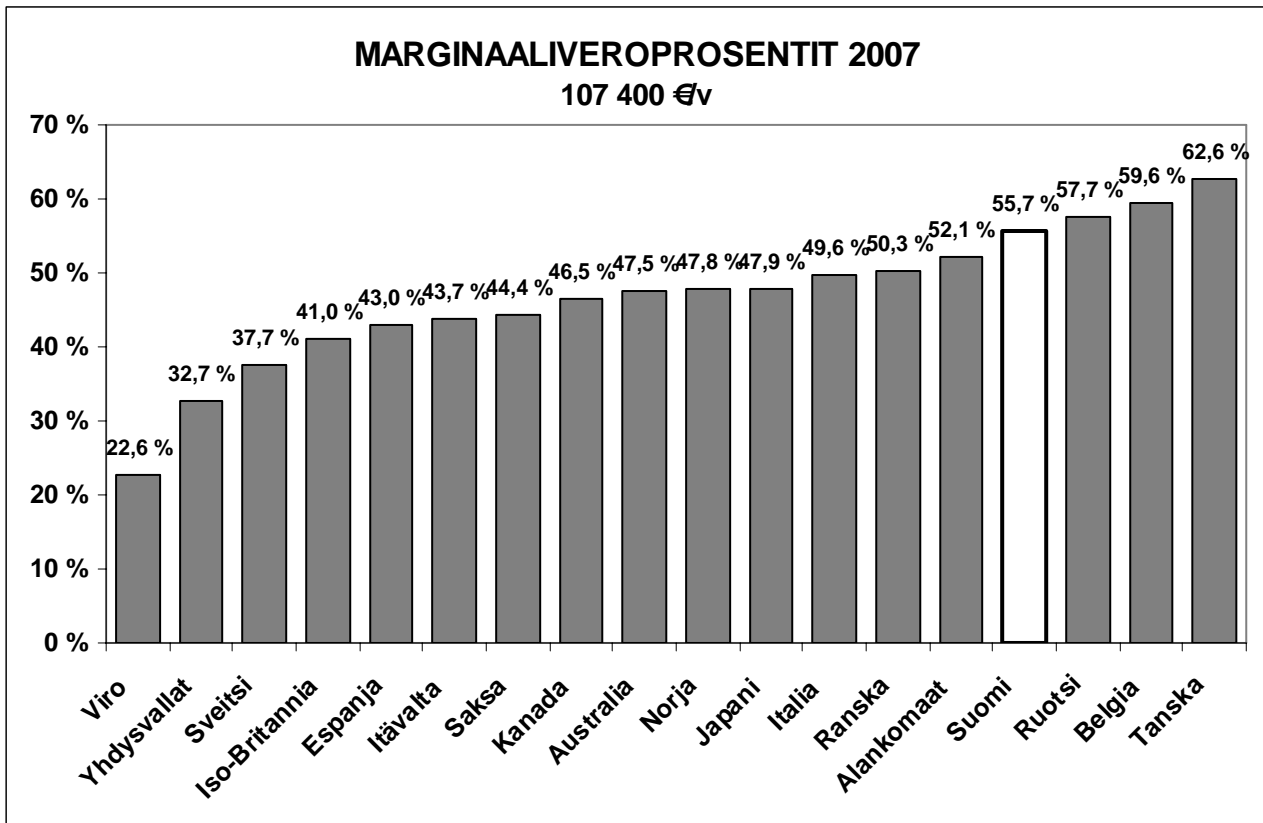

Kuva 3.7 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroprosentit 18 vertailumaassa 2007, vuosipalkka 32 900 euroa.

Kuvassa 3.7 esitetään suomalaisittain keskituloisen palkansaajan marginaaliveroasteet tutkituissa maissa. Saksassa ja Belgiassa palkansaajan lisätuloista peritään yli 50 prosenttia marginaaliveroa. Italiassa, Suomessa ja Itävallassa marginaaliverotus on Belgian ja Saksan jälkeen kireintä. Esimerkiksi Ruotsissa ja Norjassa keskituloisen palkansaajan työmarkkina-aseman parantaminen on selvästi kannattavampaa kuin Suomessa. Hyvätuloisen palkansaajan marginaaliveroaste kipuaa Suomessa 56 prosenttiin. Vain Belgiassa, Tanskassa ja Ruotsissa marginaaliverotus on Suomea kireämpää (kuva 3.8).¹⁸

¹⁷ Tulonlisäys eli palkankorotus on laskettu yhden prosentin suuruiseksi kaikilla tulotasoilla.

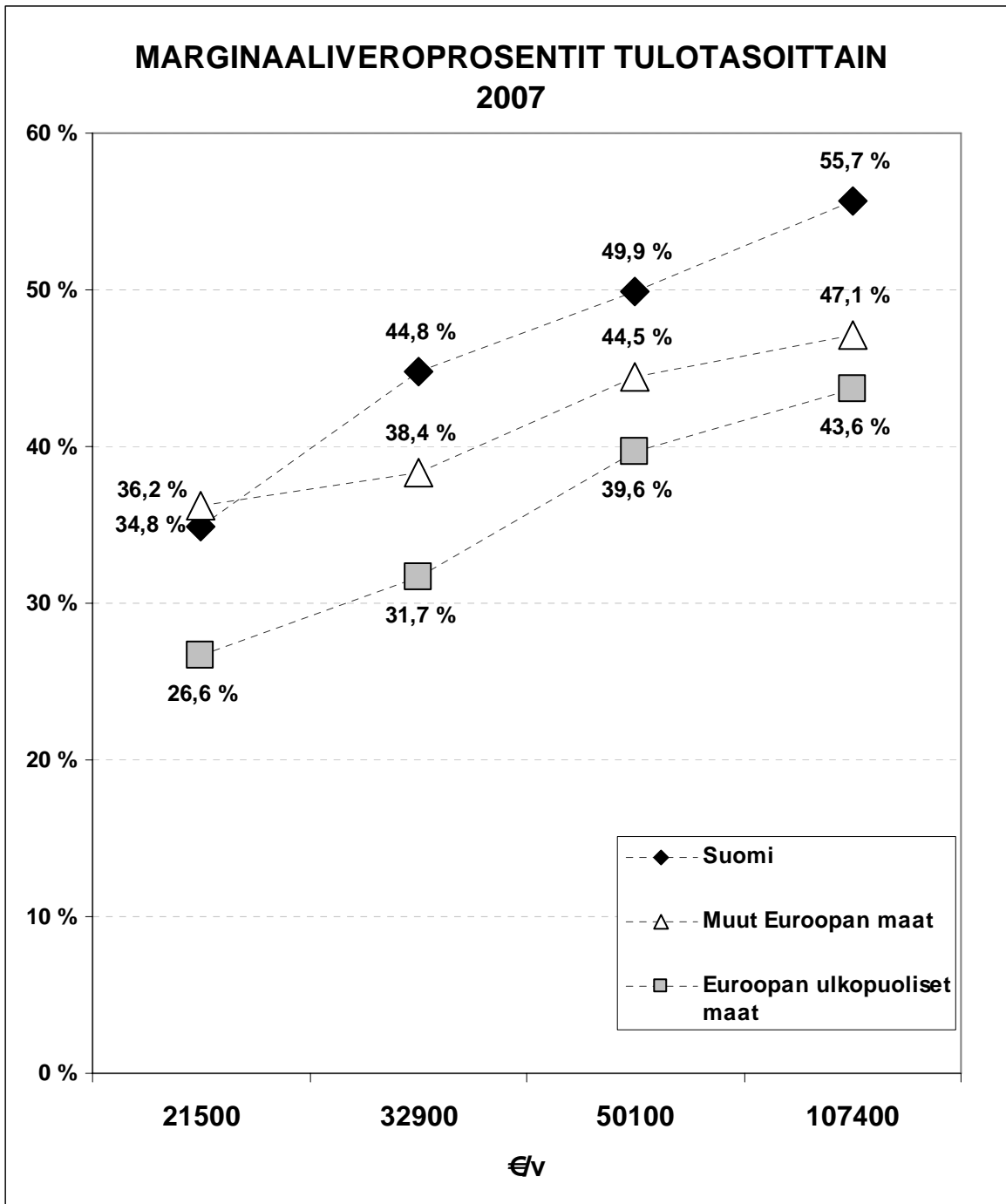
¹⁸ Kuten aikaisemmin on jo kerrottu, 107 400 euroa ei ole tuloveroasteikon ylimmän luokan alaraja Suomessa tai muuallakaan maailmassa. Suomessa valtion tuloveroasteikon ylimmän luokan puhtaan ansiotulon alaraja on 60 800 euroa.

Kuva 3.8 Perheettömän palkansaajan marginaaliveroprosentit 18 vertailumaassa 2007, vuosipalkka 107 400 euroa.

Suomen tuloverotuksen kireä progressio tuli jo edellisessä kappaleessa esiin, mutta seuraavassa kuvassa se näkyy erittäin selvästi. Nykyään Suomessa kannustetaan lisätulojen hankkimiseen tai muuhun työssä etenemiseen jo varsin pienillä palkkatuloilla. Alimmalla esimerkkipalkkatasolla palkankorotuksesta maksetaan vähemmän veroa kuin muissa tutkituissa Euroopan maissa keskimäärin, mutta 8,2 prosenttiyksikköä enemmän kuin tutkimuksen Euroopan ulkopuolisissa maissa keskimäärin.

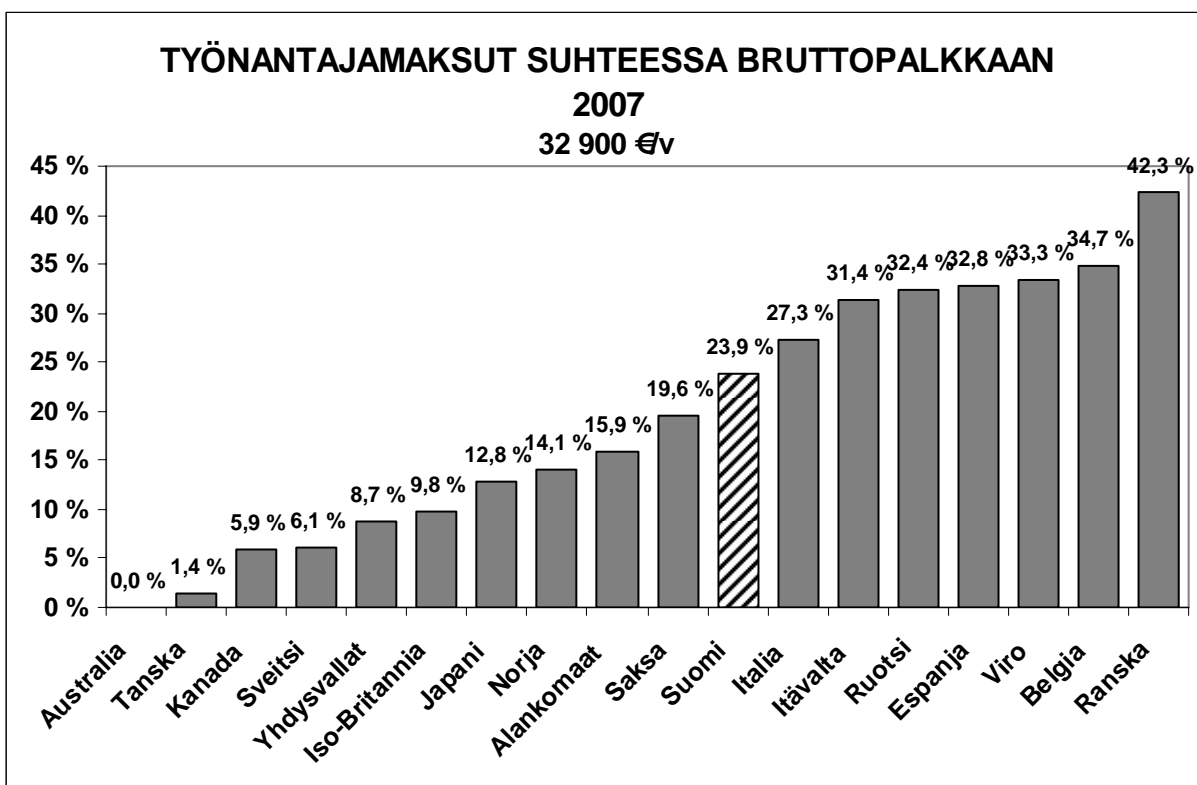
Suomalaisittain keskipalkkaisten eteenpäin pyrkimistä sen sijaan verotetaan kireästi. Keskipalkkaisten marginaaliveroprosentti on 6,4 prosenttiyksikköä korkeampi kuin muualla Euroopassa keskimäärin ja 13,1 prosenttiyksikköä korkeampi kuin Euroopan ulkopuolisissa maissa. Korkeimmalla tutkitulla palkkatasolla suomalaisen palkansaajan marginaaliveroprosentti on 8,6 prosenttiyksikköä suurempi kuin muualla Euroopassa ja 12,1 prosenttiyksikköä suurempi kuin Euroopan ulkopuolella keskimäärin. (Kuva 3.9.)

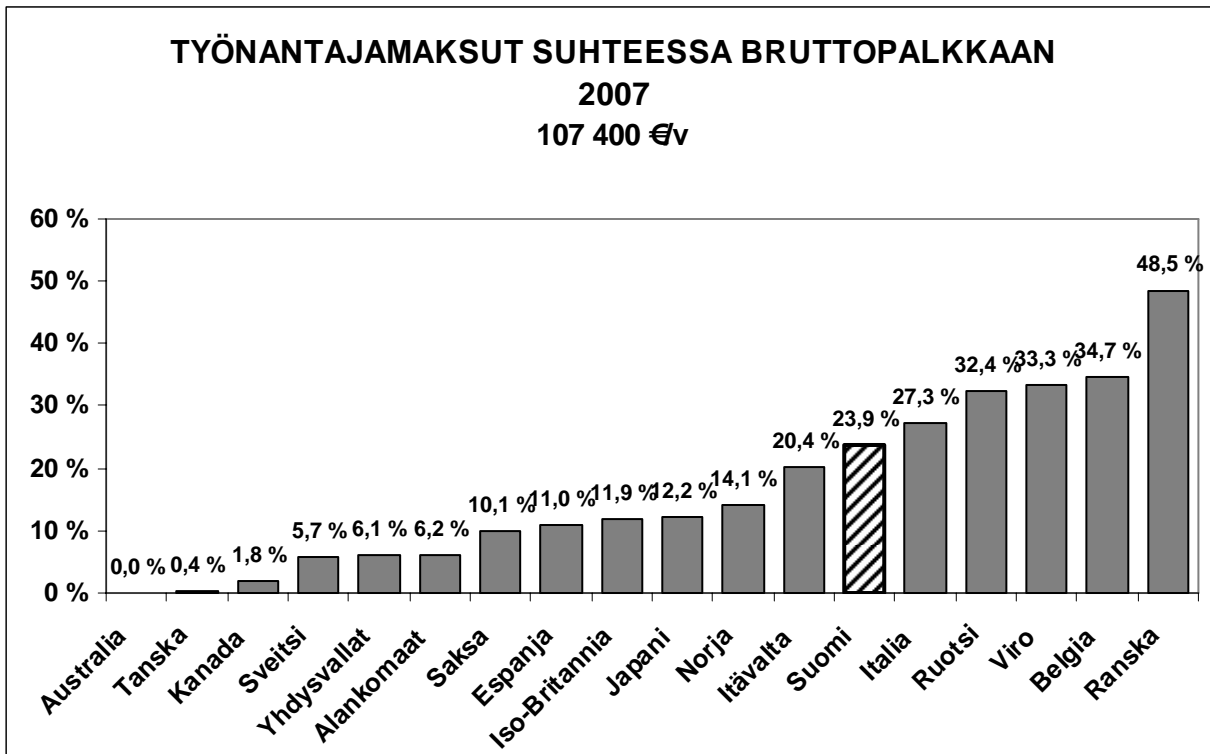
Kuva 3.9 Perheettömien palkansaajien marginaaliveroprosentit Suomessa ja muissa tutkituissa maissa keskimäärin palkkatasoinnain 2007.

3.3 Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut

Työnantajan palkkasidonnaisten, pakollisten ja veroluontoisten sosiaalivakuutusmaksujen osuus bruttopalkasta on esitetty liitteessä 5. Kuvassa 3.10 esitetään suomalaisittain keskituloisesta työntekijästä maksettavat työnantajan sosiaalivakuutusmaksut. Suomessa työnantajamaksut ovat korkeahkoa keskitasoa, noin 23,9 prosenttia bruttopalkasta, kun muissa Euroopan maissa keskimäärin ne ovat 23,1 prosenttia. Suomessa keskipalkkaiseen työhön kohdistuva verorasitus on suurimmaksi osaksi työntekijöiden itsensä maksettavana kun taas esimerkiksi Virossa, Ruotsissa, Espanjassa ja Ranskassa verorasitus kohdistuu työnantajalle. Kireän palkkaverotuksen maa Tanska perii lähes olemattomia työnantajamaksuja.

Kuva 3.10 Työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen osuus bruttopalkasta 2007. Perheetön palkansaaja, vuosipalkka 32 900 euroa.

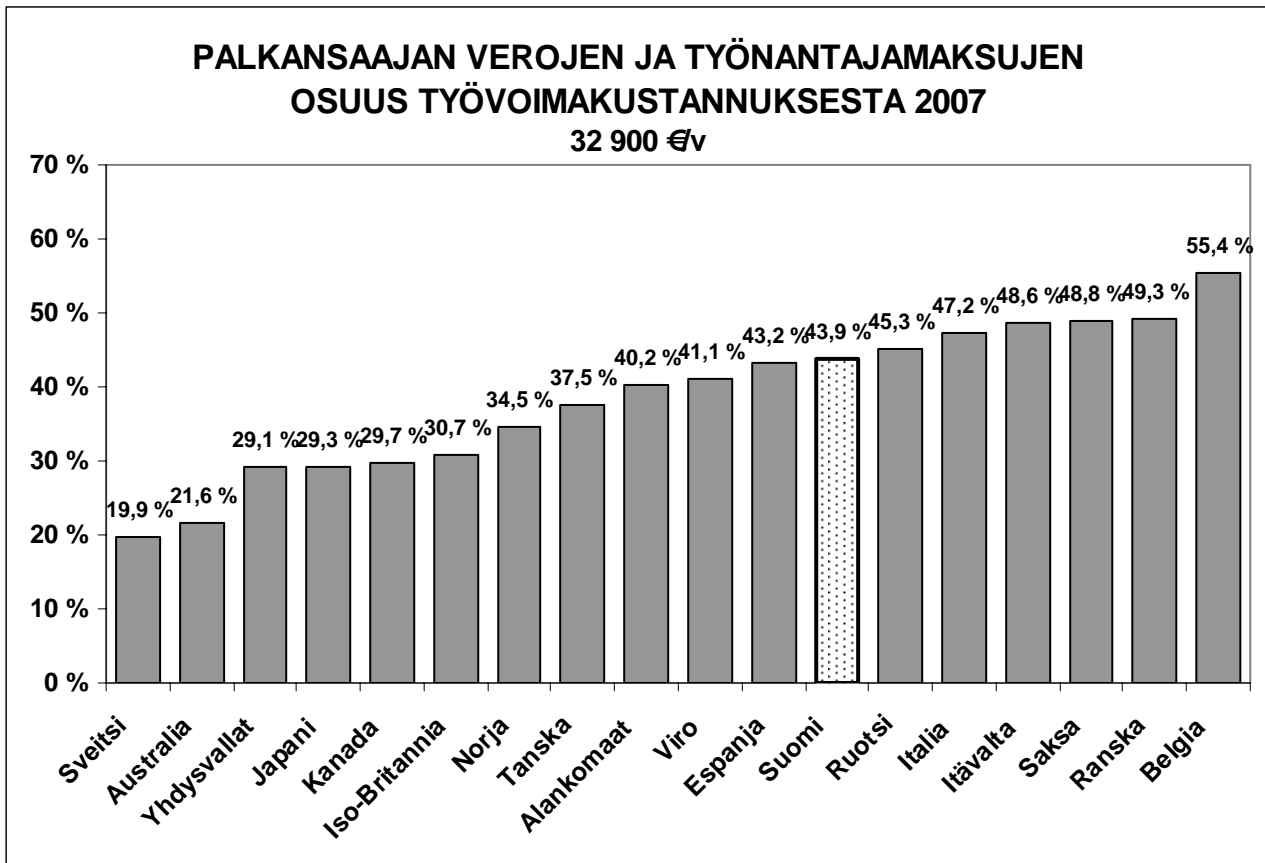
Kuva 3.11 Työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen osuus bruttopalkasta 2007. Perheetön palkansaaja, vuosipalkka 107 400 euroa.

Muissa maissa melko yleiset kattosäännöt eivät Suomessa rajoita korkeammista palkoista perittäviä sosiaalivakuutusmaksuja, vaan maksut ovat prosenttimääräisinä samat palkkatason vaihdeltaessa. Siksi maksut ovat Suomessa muihin maihin verrattuna suhteessa korkeampia suurituloisista kuin pienituloisista perittäessä. Muissa tutkituissa Euroopan maissa työnantajamaksut ovat korkeimmalla tulotasolla keskimäärin 19,7 prosenttia. (Liite 5 ja kuva 3.11.)

3.4 Palkkaverokiila – työvoimakustannukseen kohdistuvat palkkasidonnaiset verot yhteensä

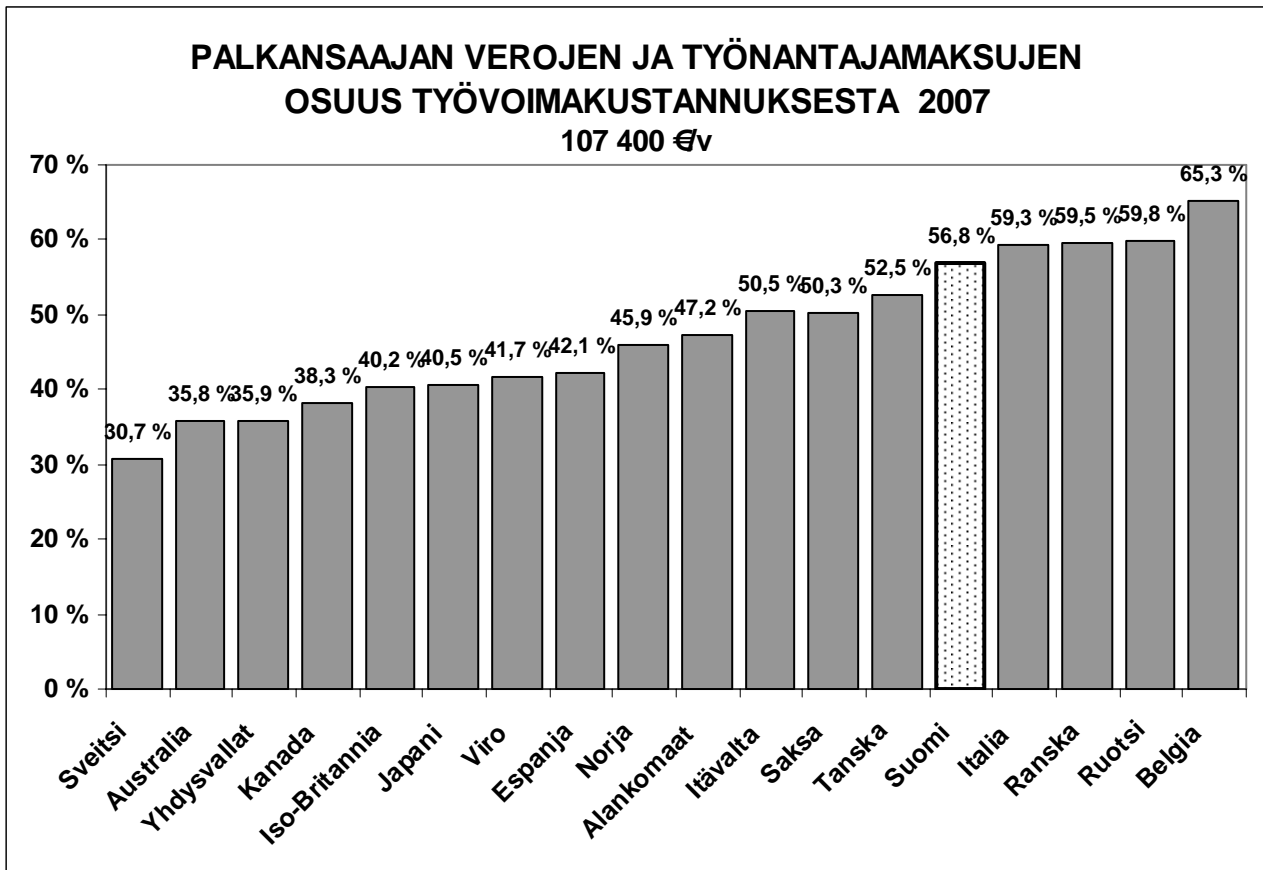
Liitteissä 6.1 ja 6.2 on esitetty palkansaajan tuloverojen ja työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen yhteenlaskettu osuus koko työvoimakustannuksesta tarkastelluissa maissa vuonna 2007. Työvoimakustannus muodostuu bruttopalkasta ja työnantajan palkkasidonnaisista, veroluonteisista maksuista.

Kuvassa 3.12 esitetään euro- ja valuuttamääräisenä yhtä suureen bruttopalkkaan kohdistuvan palkkaverokiilan suuruutta, eli palkansaajan tuloverojen ja työnantajan maksamien veroluontoisten työnantajamaksujen osuutta työvoimakustannuksesta. Kuvasta nähdään, että suomalaisittain keskipalkkaiseen työhön kohdistuva palkkaverokiila on levein Belgiassa ja Ranskassa. Palkkaverokiila on Suomea kapeampi kireän palkkaverotuksen maassa Tanskassa, jossa työnantajamaksut ovat hyvin pienet. Ruotsissa palkkaverokiila on Suomea leveämpi, mikä johtuu Suomea suuremmista työnantajamaksuista.

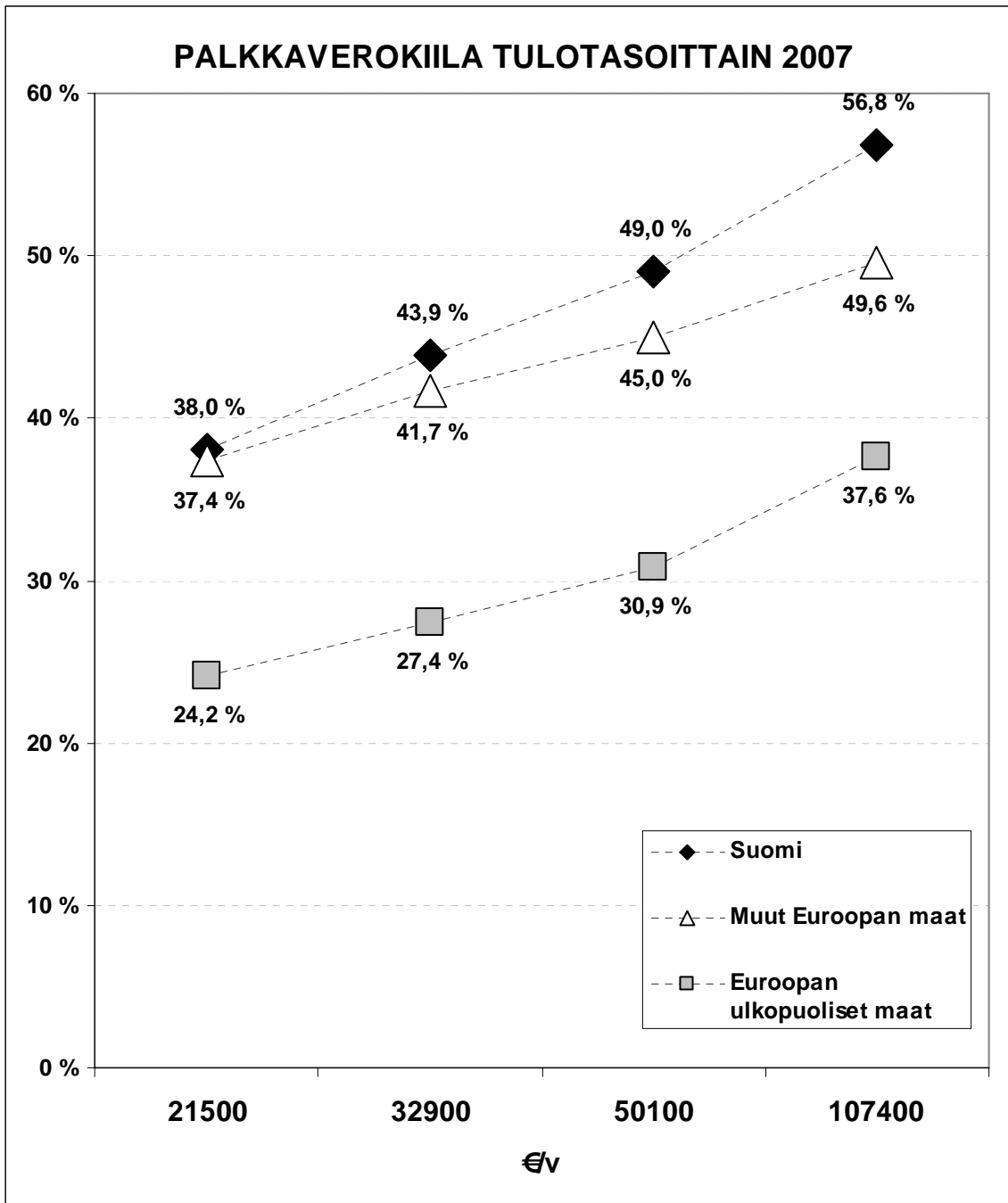
Kuva 3.12 Palkkasidonnaisten työntekijän ja työnantajan maksamien verojen ja veroluontoisten maksujen osuus työvoimakustannuksesta perheettömällä palkansaajalla 2007, vuosipalkka 32 900 euroa.

Koska tuloveroprogressio on Suomessa kireää eikä meillä ole työnantajamaksuja rajoittavia kattosäätöjä, työhön kohdistuva palkkaverokiila on sitä suurempi mitä korkeammat tulot palkansaajalla on. Kuvasta 3.13 nähdään, että korkeasti palkattuun työhön kohdistuu Suomessa, Ruotsissa, Italiassa ja Ranskassa hieman alle 60 prosentin palkkaverokiila. Belgiassa palkkaverokiila on tätäkin korkeampi.

Kuva 3.13 Palkkasidonnaisten työntekijän ja työnantajan maksamien verojen ja veroluontoisten maksujen osuus työvoimakustannuksesta perheettömällä palkansaajalla 2007, vuosipalkka 107 400 euroa.

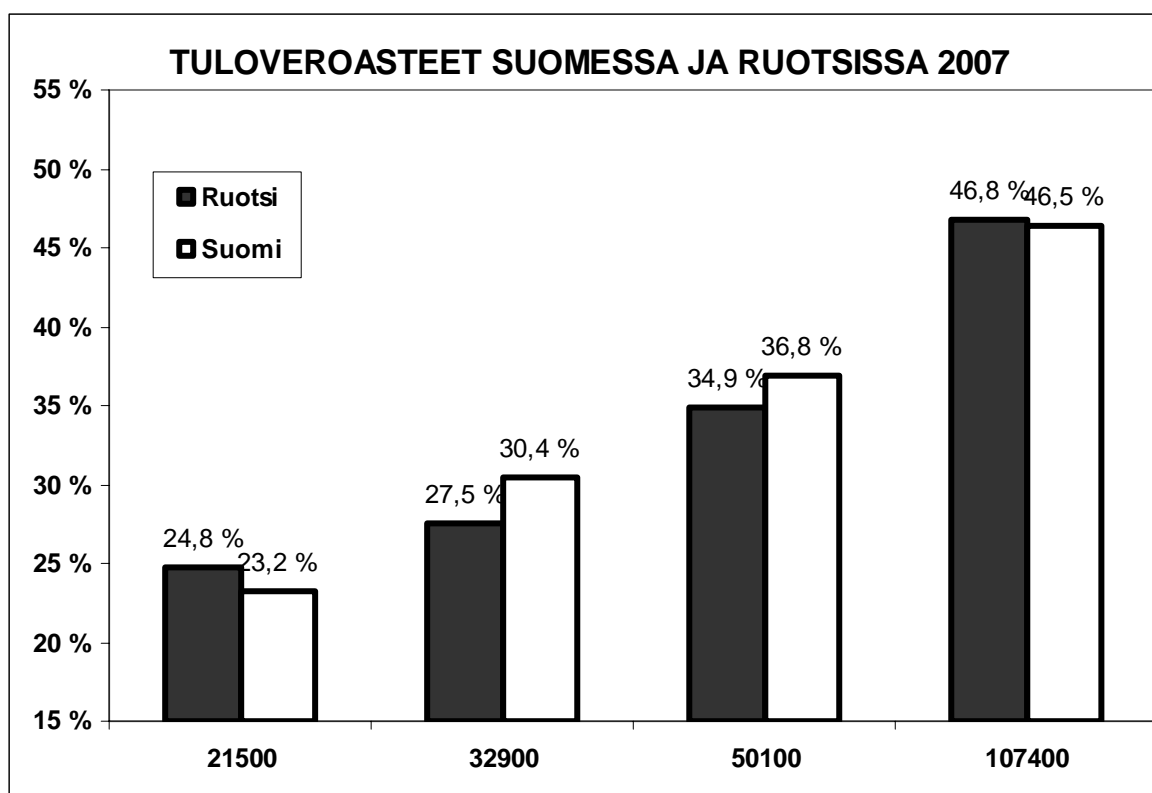
Kuvasta 3.14 nähdään, että palkkaverokiila Suomessa on Euroopan maiden keskitasoa pienillä palkoilla. Pienipalkkaiseen työhön kohdistuva palkkaverokiila on 0,6 prosenttiyksikköä leveämpi Suomessa kuin muissa Euroopan maissa keskimäärin ja 13,8 prosenttiyksikköä leveämpi kuin tutkituissa Euroopan ulkopuolisissa maissa keskimäärin. Korkeimmalla tarkastellulla palkkatasolla Suomen palkkaverokiila on jo 7,2 prosenttiyksikköä leveämpi kuin muissa Euroopan maissa keskimäärin ja 19,2 prosenttiyksikköä leveämpi kuin Euroopan ulkopuolisissa maissa keskimäärin.

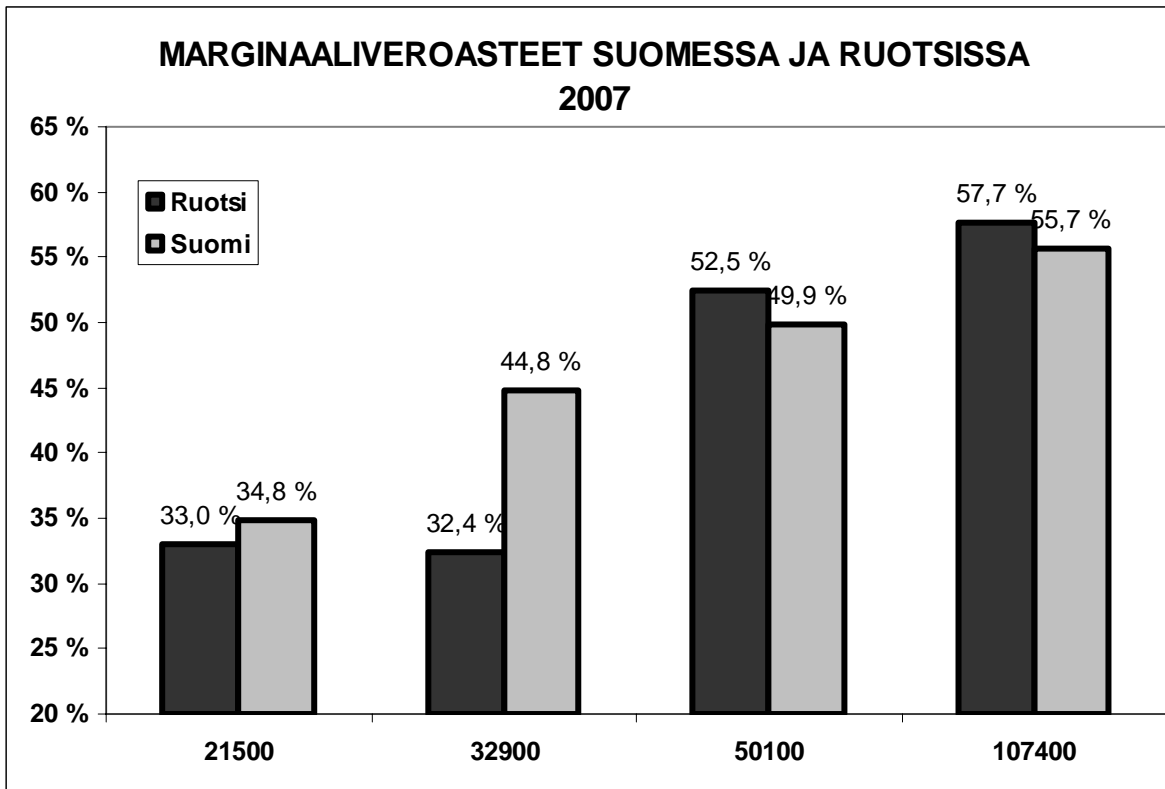
Kuva 3.14 Perheettömien palkansaajien työvoimakustannukseen kohdistuva palkkaverokii-
la Suomessa ja muissa tutkituissa maissa keskimäärin palkkatasoittain 2007.

4 PALKKAVEROTUS POHJOISMAISSA, VIROSSA, SAKSASSA JA ISO-BRITANNIASSA

Palkkaverotus Ruotsissa ja Suomessa on monena vuonna ollut suunnilleen samalla tasolla. Merkittävä ero Ruotsin ja Suomen palkkaverotuksen välillä on se, että Ruotsissa tuloverotuksen progressio on lievempää kuin Suomessa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että pienituloista työtä verotetaan Ruotsissa Suomea ankarammin, ja muilla tulotasoilla palkkaverotus on joko Suomea keveämpää tai suurin piirtein samalla tasolla (kuva 4.1). Vastaavasti marginaaliveroasteet ovat pieni- ja keskituloisilla Ruotsissa selvästi alhaisemmat kuin Suomessa (kuva 4.2).

Kuva 4.1 Perheettömän työntekijän tuloveroasteet Suomessa ja Ruotsissa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

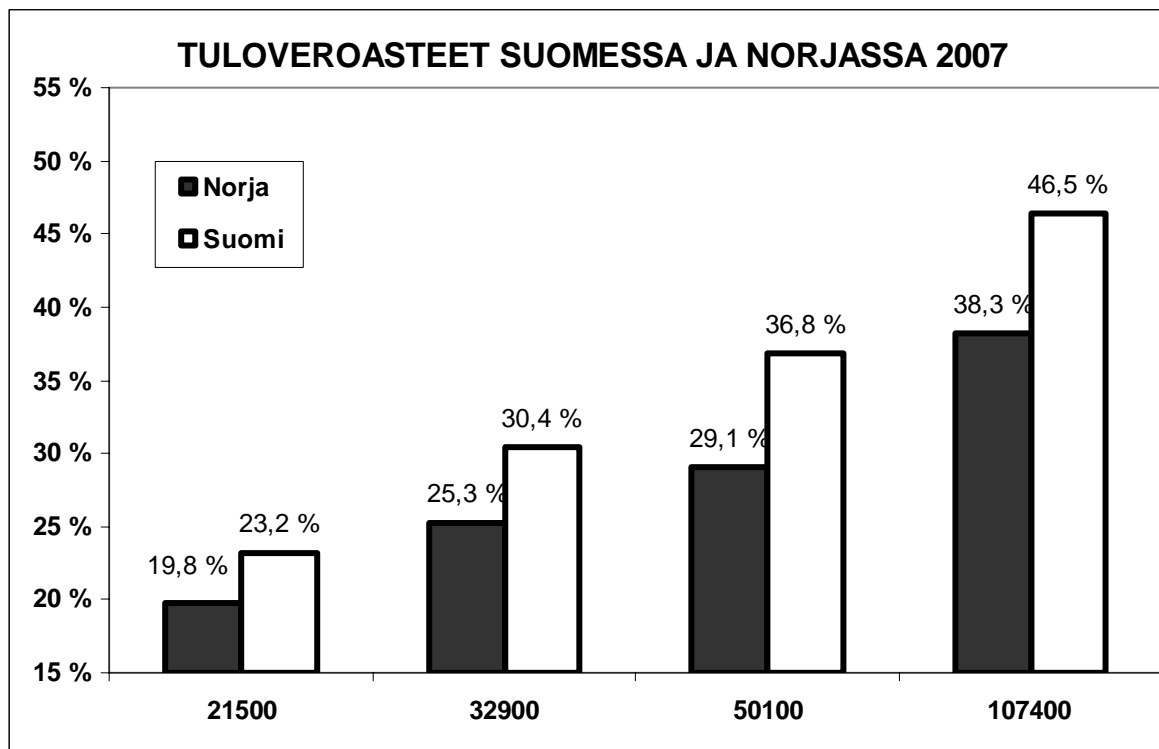

Kuva 4.2 Perheettömän työntekijän marginaaliveroasteet Suomessa ja Ruotsissa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

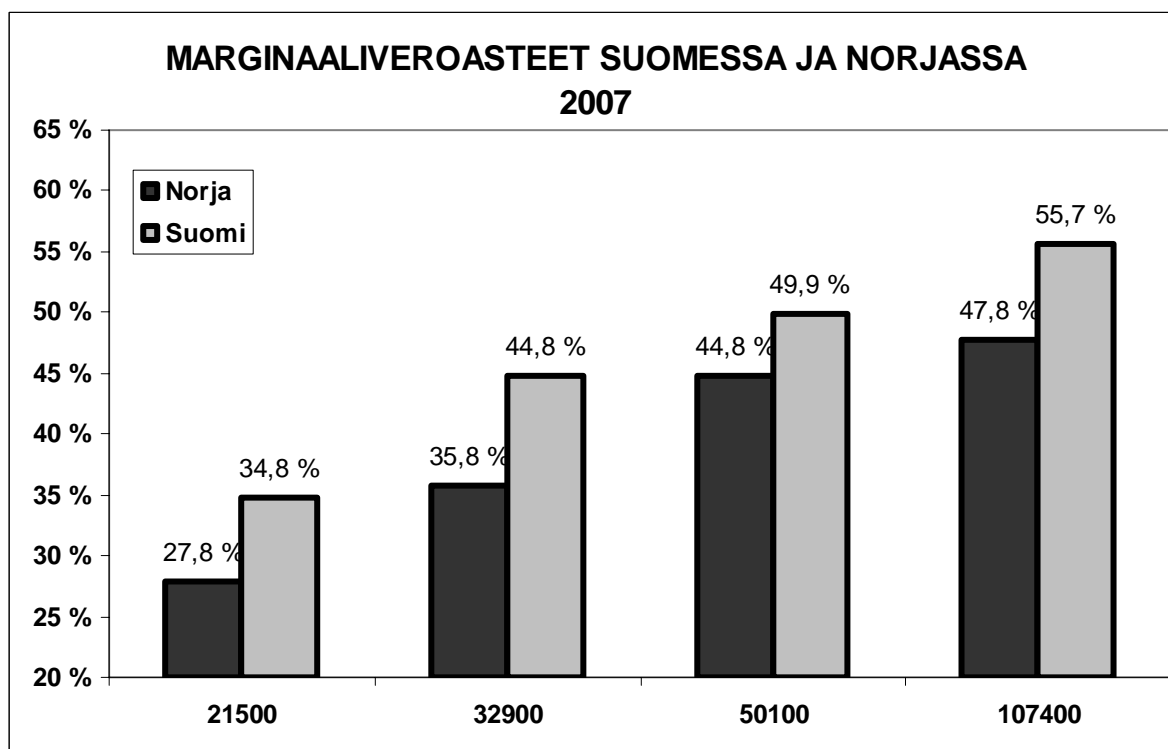
Norjassa on jo pitkään verotettu palkkatuloja kevyemmin kuin Suomessa. Esimerkiksi verrattuna tämän tutkimuksen maihin Norja on sijoittunut perinteisesti keskikastiin työn verottajana. Ero Suomen verotuksen tasoon korostuu, kun tarkastellaan yhden tulonsaajan perheitä. Toisin kuin Ruotsissa ja Suomessa Norjassa tuetaan kahden vanhemman, mutta yhden tulonsaajan perheitä verovähennyksellä.

Suomen palkkaverotuksen ero Norjaan kasvaa tulojen noustessa. Alle keskituloisilla palkkaa verotetaan yli kolme prosenttiyksikköä ankarammin Suomessa kuin Norjassa, mutta yli keskituloisilla ero on jo noin kahdeksan prosenttiyksikköä. Tämä johtuu siitä, että Norjassa työssä etenemistä ja tulojen kasvua verotetaan kaikilla tulotasoilla selvästi lempeämmin kuin Suomessa. Norjassa ylin marginaaliveroprosentti on tänä vuonna selvästi alle 50 prosenttia, kun se Suomessa on 56 keskimääräisellä kunnallisveroprosentilla. (Kuvat 4.3 ja 4.4.)

Työstä kerättävät verot ja veroluontoiset maksut painottuvat sekä Norjassa että Suomessa enemmän palkansaajan verotukseen kuin työnantajamaksuihin. Tässä Norja ja Suomi poikkeavat Ruotsista, jossa veroluontoisilla työnantajamaksuilla on suurempi paino. Suomalaisittain keskipalkkaisen työntekijän bruttopalkkaan verrattuna veroluontoiset työnantajamaksut ovat Ruotsissa suuremmat kuin palkasta perittävät tuloverot.

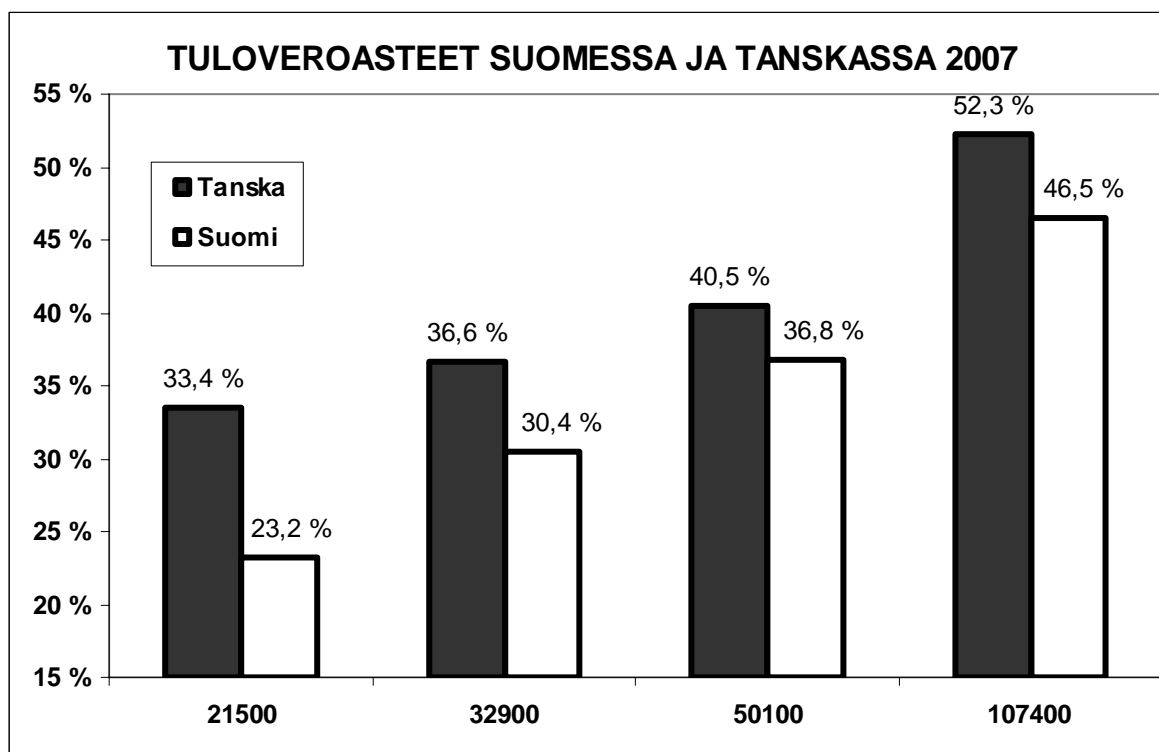
Kuva 4.3 Perheettömän työntekijän tuloveroasteet Suomessa ja Norjassa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

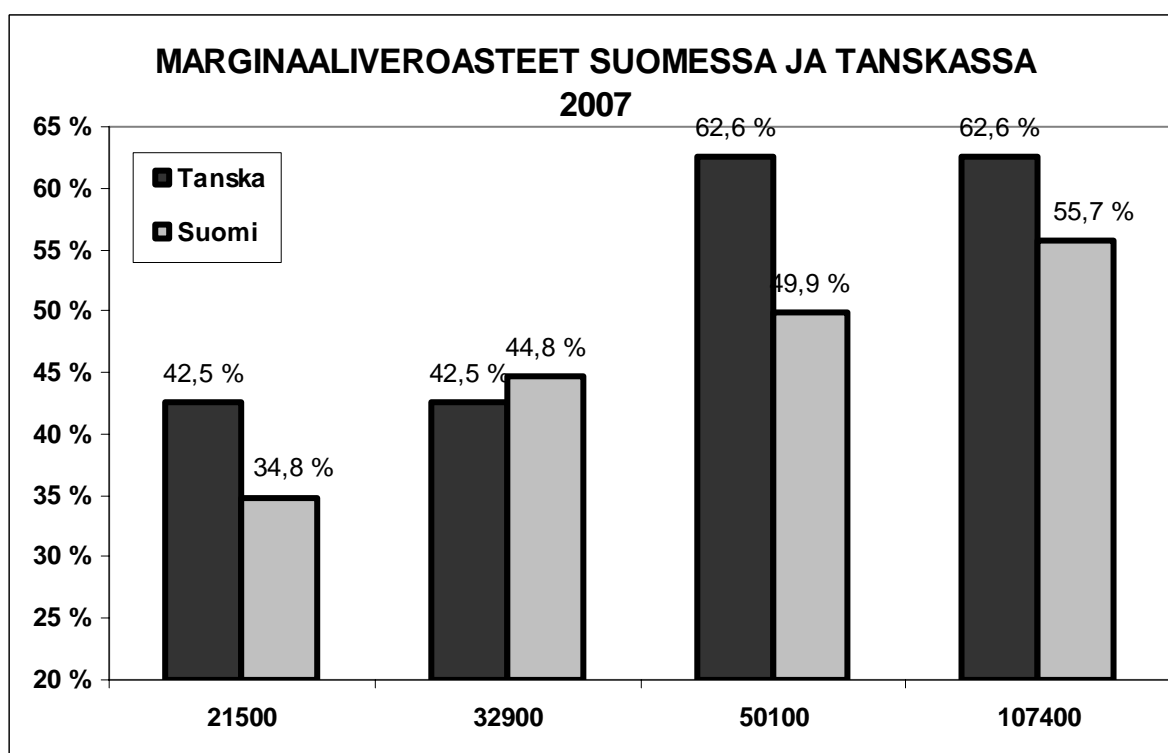
Kuva 4.4 Perheettömän työntekijän marginaaliveroasteet Suomessa ja Norjassa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

Tanskassa palkkaverotus on Suomeakin ankarampaa kaikilla tarkasteltavilla tulotasoilla (kuva 4.5). Tanskan valtion tuloveroasteikossa on vain kolme luok-

kaa, ja tutkimuksen kaksi alinta palkkatasoa sijoittuvat alimpaan asteikkoluokkaan ja kaksi suurinta palkkatasoa ylimpään asteikkoluokkaan.

Kuva 4.5 Perheettömän työntekijän tuloveroasteet Suomessa ja Tanskassa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

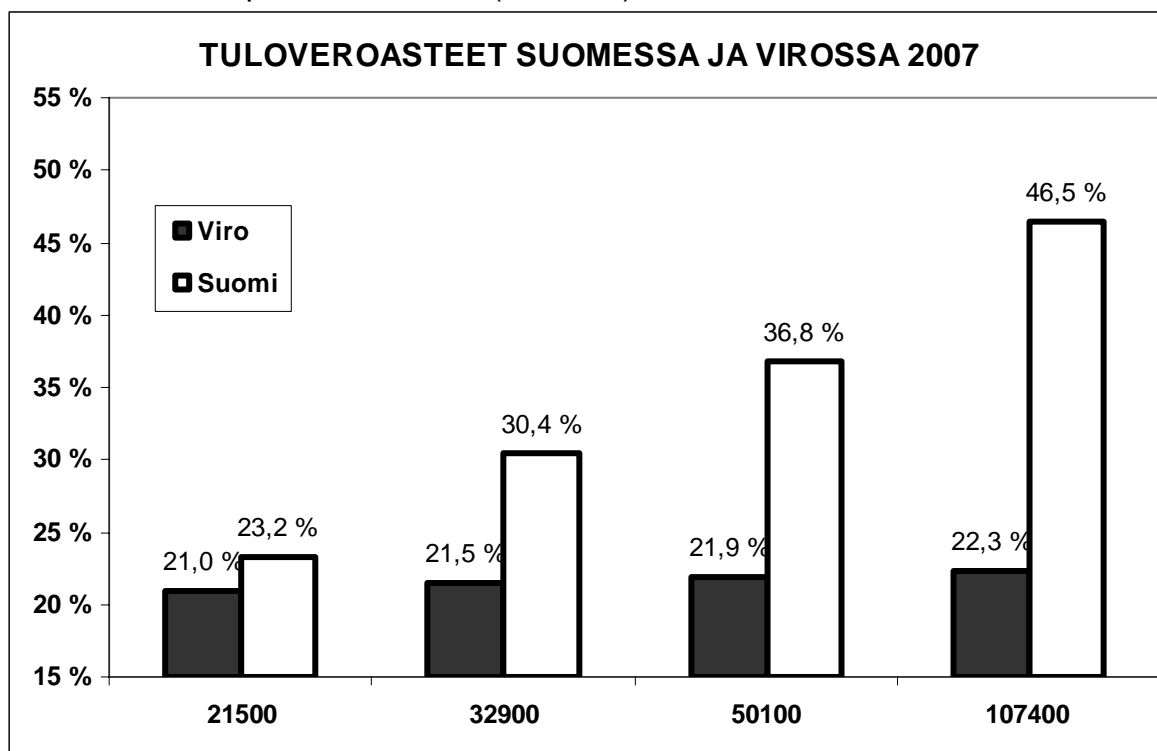

Kuva 4.6 Perheettömän työntekijän marginaaliveroasteet Suomessa ja Tanskassa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

Tanskan palkkaverotuksen ankaruus näkyy myös marginaaliveroprosenteissa. Alimmilla palkkatasoilla marginaaliverotus ei paljoa kiristy tulojen kasvaessa, ja ylimmässä asteikkoluokassa marginaaliverotus on selvästi Suomea ankarampaa ja kaikista tämän tutkimuksen maista kireintä. (Kuva 4.6.) Työn verotuksen jakautuminen palkansaajan ja työnantajan välillä on Tanskassa poikkeuksellista muihin Euroopan maihin verrattuna. Tanskassa työnantajamaksut ovat hyvin pienet, joten työstä kerättävä ja palkkaan sidottu verotus kohdistuu lähes täysin palkansaajiin.

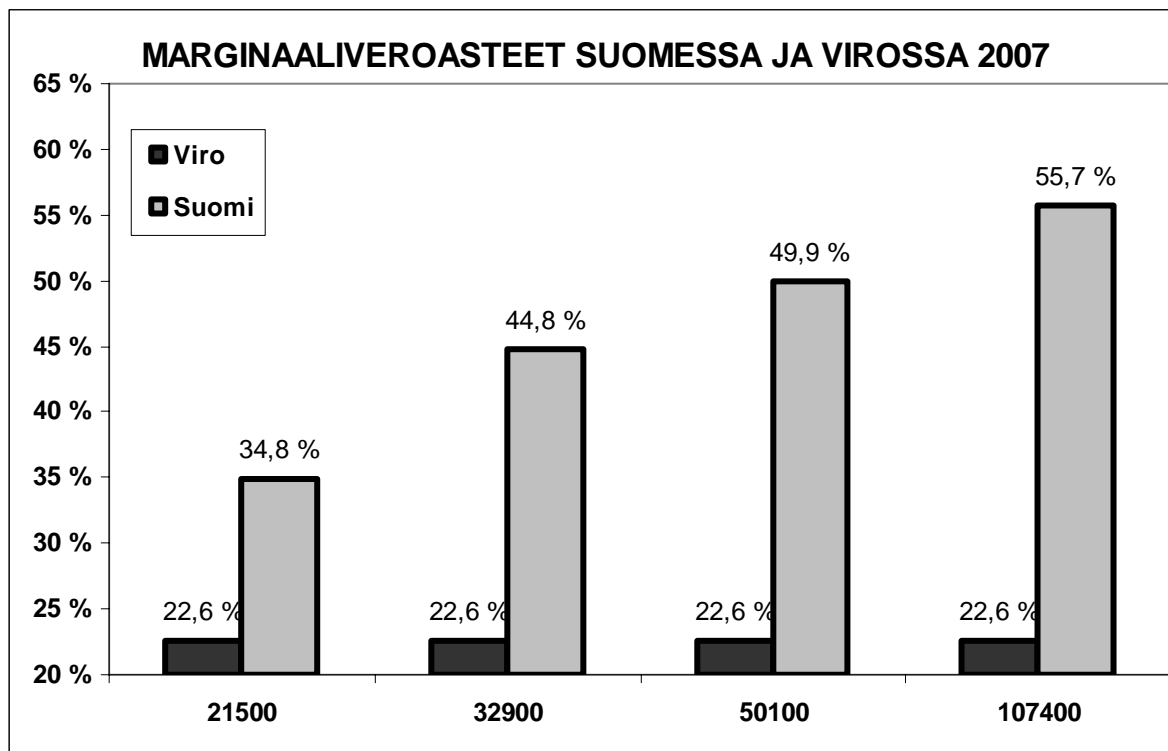
Viro on Norjaakin kevyemmän palkkaverotuksen maa tässä tutkimuksessa tarkasteltavilla vuosipalkoilla. Kuva kevyestä palkkaverotuksesta on kuitenkin harhaanjohtava, ellei oteta huomioon Viron huomattavasti alhaisempaa palkkatasoa verrattuna Suomeen. Suomalaisittain varsin pienillä palkkatasoilla (esimerkiksi 10 000 euroa vuodessa) Viron tuloverotus on nimittäin kireämpää kuin Suomessa.

Virossa on 22 prosentin tasavero, jota lieventää varsinkin pienimmissä palkoissa tuloista tehtävä vähennys. 22 prosentin tasaveron päälle palkansaajat maksavat 0,6 prosentin työttömyysvakuutusmaksua. Suomalaisittain normaaleilla kokopäivätyöstä saatavilla palkoilla Suomen palkkaverotus on selvästi kireämpää kuin Virossa (kuva 4.7).

Kuva 4.7 Perheettömän työntekijän tuloveroasteet Suomessa ja Virossa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

Tasaverojärjestelmän vuoksi Virossa ei käytännössä ole veroprogressiota. Työssä eteneminen ja lisätulojen ansaitseminen on siis kannustavaa kaikilla tulotasoilla verojärjestelmää tarkasteltaessa. Koska Viron tuloverojärjestelmä ei ole progressiivinen, marginaaliveroprosenttien ero Suomen prosentteihin on huima tulojen kasvaessa (kuva 4.8).

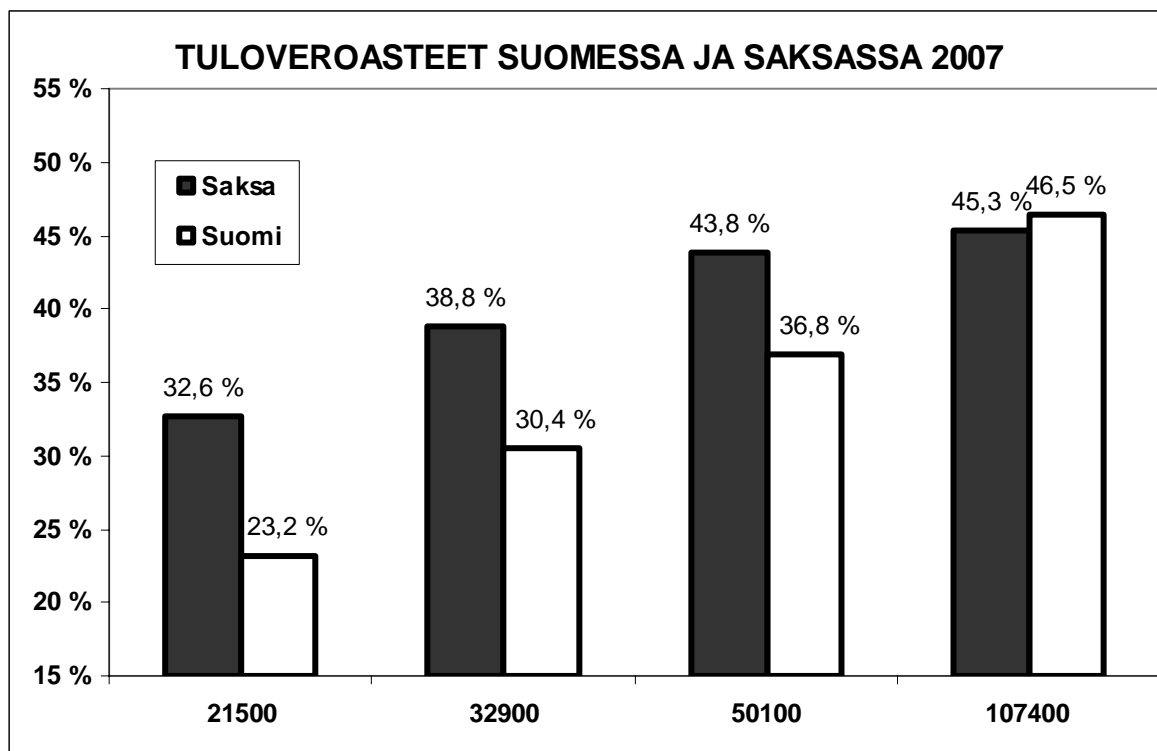

Kuva 4.8 Perheettömän työntekijän marginaaliveroasteet Suomessa ja Virossa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

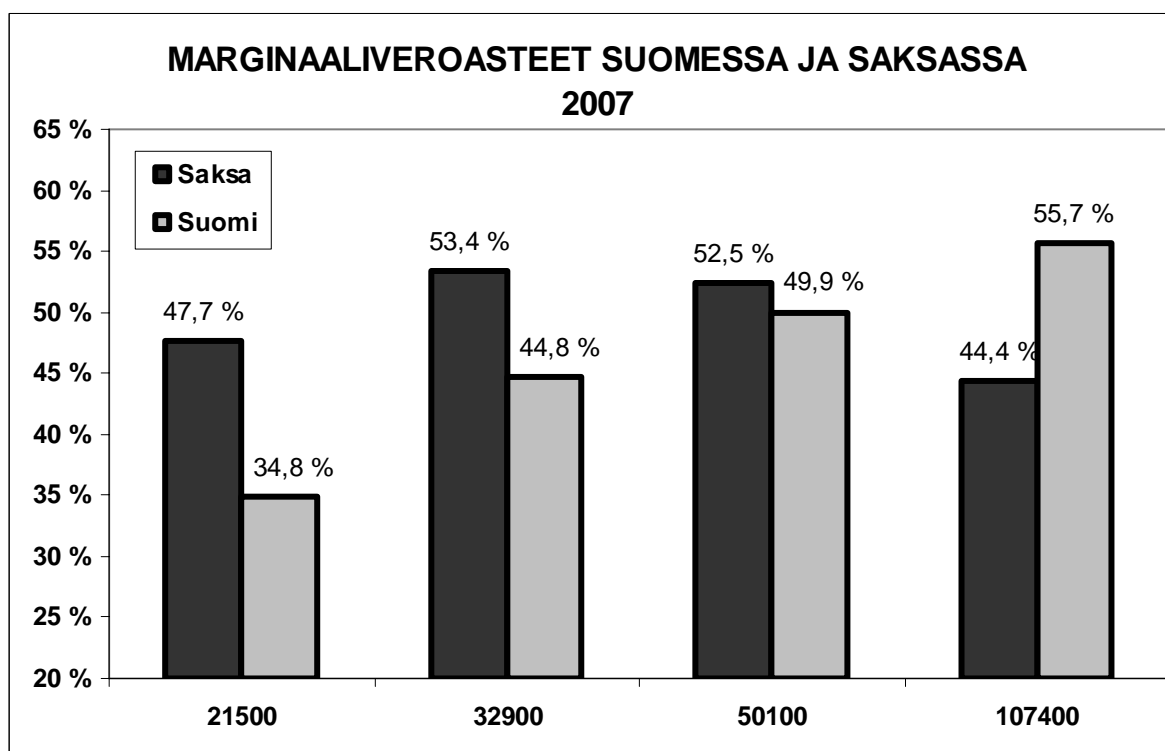
Työn verotus kokonaisuudessaan ei Virossa ole aivan niin keveää kuin kuvia 4.7 ja 4.8 tarkasteltaessa voisi päätellä. Työn verotuksen rasitus kohdistuu työntekijöitä raskaammin työnantajille, jotka maksavat 33,3 prosenttia sosiaali- ja työttömyysvakuutusmaksuja bruttopalkkaan verrattuna.

Saksa on ollut varsinkin perheettömien palkansaajien työntekoa kireästi verotettava maa. Vuonna 2001 aloitettiin yritysverotusta ja palkkaverotusta keventävä uudistus, joka on saatettu päätökseen tänä vuonna. Palkkaverotusta uudistettaessa verovapaata tulon osaa on nostettu ja tuloveroasteikon veroprosentteja on alennettu. Kevennykset ovat kuitenkin käytännössä vaikuttaneet eniten tuloveroasteikon ylimmässä tuloluokassa.

Toisin kuin Suomessa Saksassa on enimmäistulorajat sekä työntekijän että työnantajan sosiaalivakuutusmaksuille. Tämän vuoksi Saksan marginaaliverotus ei kiristy tietyn tulorajan jälkeen, kun maksettujen sosiaalivakuutusmaksujen osuus tuloveroista pienenee palkan kasvaessa. Varsinkin suurehkoilla palkoilla lisätulojen ansaitseminen on Saksassa selvästi kannustavampaa kuin Suomessa (kuva 4.10). Työnantajamaksut ovat Saksassa Suomea alemmat. Tulorajojen vuoksi työnantajan veroluonteiset maksut ovat kuitenkin palkkaan suhteutettuina sitä pienempiä mitä suurempi palkka on.

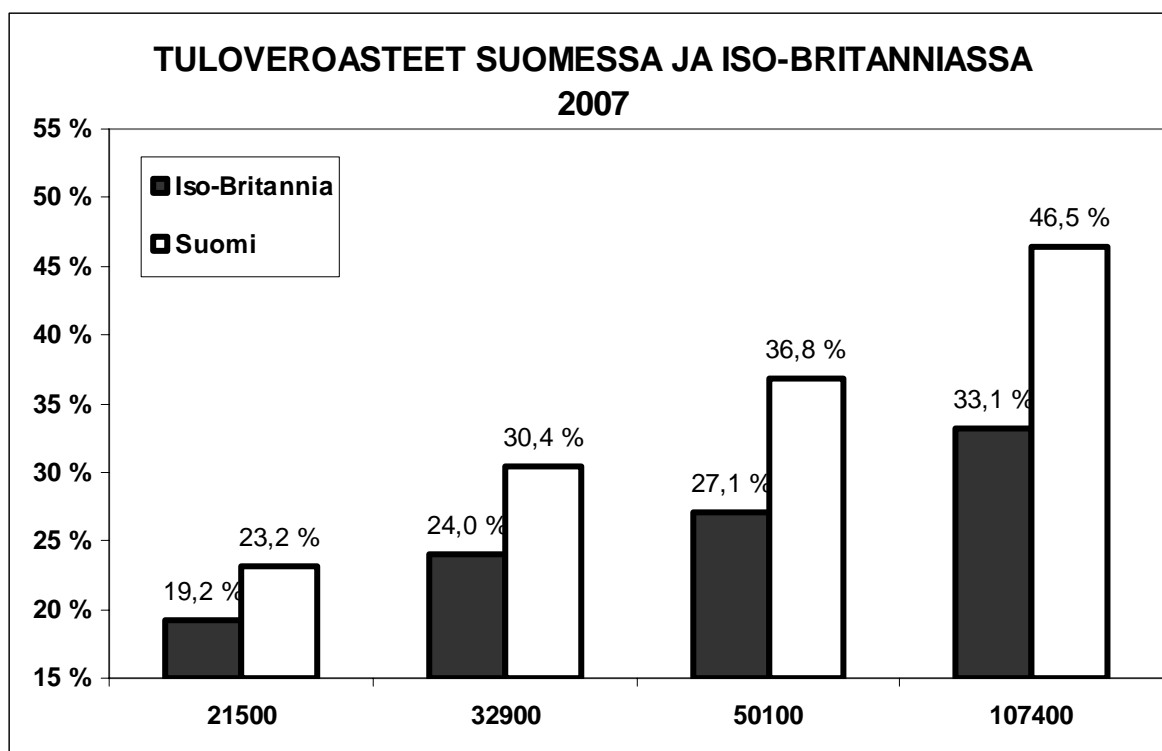
Kuva 4.9 Perheettömän työntekijän tuloveroasteet Suomessa ja Saksassa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

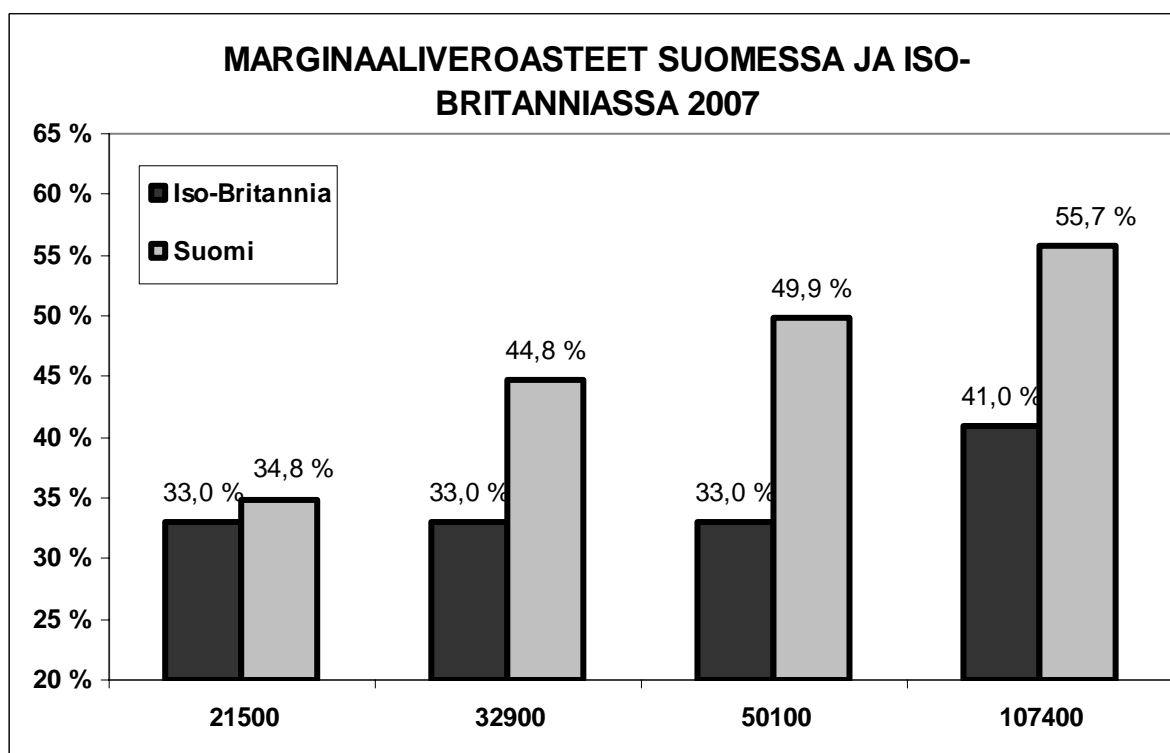
Kuva 4.10 Perheettömän työntekijän marginaaliveroasteet Suomessa ja Saksassa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

Iso-Britanniassa työn verotus on kevyttä verrattuna Suomeen tai moneen muuhun Euroopan maahan. Palkkaveroprosenttien ero Suomen ja Iso-Britannian välillä kasvaa sitä suuremmaksi, mitä korkeampi palkka on. Suo-

messä palkkaverotuksen progressio on selvästi jyrkempää kuin Iso-Britanniassa, jossa työssä eteneminen ja lisätulojen ansaitseminen on selvästi Suomea kannustavampaa kaikilla tulotasoilla (kuvat 4.11 ja 4.12).

Kuva 4.11 Perheettömän työntekijän tuloveroasteet Suomessa ja Iso-Britanniassa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

Kuva 4.12 Perheettömän työntekijän marginaaliveroasteet Suomessa ja Iso-Britanniassa neljällä eri vuosipalkalla 2007.

5 LOPUKSI

Viime vuosien veronkevennykset ovat Suomessa painottuneet pienituloisille. Tämä näkyy myös kansainvälisessä palkkaverovertailussa, jossa pienipalkkaisten työntekijöiden verotus ja marginaaliverotus ovat eurooppalaisella tasolla ja jopa hieman sen alle. Suomen palkkaverotuksen progressio on kuitenkin edelleen kansainvälisesti jyrkkää, eli Suomessa verotus kiristyy tulojen kasvaessa nopeammin kuin muualla keskimäärin.

Kansainvälisen verokilpailun kannalta työn verotuksen painopistettä pitäisikin nyt siirtää vähintään keskituloisiin. Yli keskituloisen työvoiman verotuksellinen kilpailukyky on Suomessa heikkoa. Veronkevennysten ohjaaminen pieni- ja keskituloisille on perusteltua esimerkiksi yleisen ostovoiman kasvun kannalta, mutta kansainvälisen vertailun näkökulmasta veronkevennykset pitäisi painottaa aikaisempaa enemmän yli keskituloisille.

Pienipalkkaisen työn verotus Suomessa ei ole eurooppalaisittain kireää edes silloin, kun otetaan huomioon työnantajan palkkasidonnaiset veroluonteiset maksut. Esimerkiksi Virossa suomalaisittain pienipalkkaiseen työhön kohdistuu leveämpi palkkaverokiila kuin Suomessa, vaikka palkkaverotus onkin Virossa keveämpää.

Työn kokonaisverotus samalla palkkatasolla on Suomessa kansainvälisesti vertaillen sitä ankarampi, mitä suurempi palkka on. Tämä ei niinkään johdu veroluonteisten työnantajamaksujen tasosta Suomessa, vaan palkkaverotuksen jyrkästä progressiosta.

LÄHTEET

AMONN TONI (2001): Tax Harmonization. European Taxation, April 2001, 132-137.

AUSTRALIAN COMMONWEALTH GOVERNMENT (2004): The 2004-05 Budget. May 2004.

AUSTRALIAN COMMONWEALTH GOVERNMENT (2006): The 2006-07 Budget. May 2006.

AUSTRALIAN COMMONWEALTH GOVERNMENT (2007): The 2007-08 Budget. May 2007.

AUTIO SIRKKA (2000): Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2000. Verotietoa 22, Veronmaksajain Keskusliitto.

AUTIO SIRKKA ja KURJENOJA JAANA (2001): Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2001. Verotietoa 26, Veronmaksajain Keskusliitto.

BUNDESMINISTERIUM DER FINANZEN (2003): Tax Reform 2000 – An Overview. December 2003.

BUNDESMINISTERIUM FÜR FINANZEN (2004): Die wesentlichen Eckpfeiler der Steuerreform 2005.

CAREY DAVID, GORDON KATHRYN ja THALMANN PHILIPPE (1999): Tax reform in Switzerland. Economics Department Working Papers no. 222, OECD.

CARONE G. ja SALOMÄKI A. (2001): Reforms in tax-benefit systems in order to increase employment incentives in the EU. Economic paper number 160. ECFIN 511-EN-01. September 2001.

DELODDERE E. ja VALENDUC Ch. (2004): The Tax Survey. September 2004.

DELODDERE E. ja VALENDUC Ch. (2005): The Tax Survey. September 2005.

DEPARTMENT OF FINANCE CANADA (2001): Budget Plan, Annex 2. December 10., 2001.

DEPARTMENT OF FINANCE CANADA (2003): Federal Corporate Tax Rate Reductions.

DEPARTMENT OF FINANCE CANADA (2006): Budget 2006. 2 May 2006.

DEPARTMENT OF THE TREASURY (2001): General Explanations of the Administration's Fiscal Year 2002. Tax Relief Proposals. April 2001.

DEPARTMENT OF THE TREASURY (2003): General Explanations of the Administration's Fiscal Year 2004. Revenue Proposals. February 2003.

EUROPEAN COMMISSION JA EUROSTAT (2003): Structures of the taxation systems in the European Union. Data 1995-2001.

FINANSDEPARTEMENTET (Norway)(2005): Recent Developments in the Norwegian Tax System. 2.8.2005.

FINANSDEPARTEMENTET (Sweden)(2007): Ett förstärkt jobbskatteavdrag. Skatte- och tullavdelningen, Juni 2007.

HM TREASURY (2007): Budget 2007. 21 March 2007.

INTERNATIONAL BUREAU OF FISCAL DOCUMENTATION 2004-2006. Supplementary Service to European Taxation. Amsterdam, IBFD.

INTERNATIONAL BUREAU OF FISCAL DOCUMENTATION 2004-2006: Tax News Service. Amsterdam, IBFD.

INTERNATIONAL BUREAU OF FISCAL DOCUMENTATION (2007a): European Tax Handbook 2007. Global Tax Series. Amsterdam, IBFD.

INTERNATIONAL BUREAU OF FISCAL DOCUMENTATION (2007b): TNS online. IBFD.

JOINT COMMITTEE ON TAXATION (2001): Summary of provisions contained in the conference agreement for H.R. 1836, the economic growth and tax relief reconciliation act of 2001. May 26, 2001.

JOUMARD ISABELLE ja VAROUDAKIS ARISTOMÉNE (2000): Options for reforming the Spanish tax system. Economic Department Working Papers no. 249, OECD.

KURJENOJA JAANA (1998): Verokiila pysyy leveänä. Verokiilan kehitys vuosina 1987-1999. Verotietoa 11. Veronmaksajain Keskusliitto.

KURJENOJA JAANA (2001a): Verokiila laihdutuskuurilla. Verokiilan kehitys vuosina 1987-2002. Verotietoa 25, Veronmaksajien keskusliitto.

KURJENOJA JAANA (2001b): Perhetuen kansainvälinen vertailu. Verotietoa 28, Veronmaksajien keskusliitto.

KURJENOJA JAANA (2003a): Ei halpaa huvia – vieläkkään. Laskelmia työn kustannuksista, verokiilasta ja palkkojen ostovoimasta. Verotietoa 34, Veronmaksajain Keskusliitto.

KURJENOJA JAANA (2003b): Lapsiperheiden verokurimus. Lapsiperheiden verotus, lapsilisät ja päivähoito 11 Euroopan maassa. Verotietoa 37, Veronmaksajain Keskusliitto.

KURJENOJA JAANA (2005): Työvoimakustannuksen verokiila 2005. Verotietoa 45, Veronmaksajain Keskusliitto.

KURJENOJA JAANA (2006a): Veronkevennyksillä ostovoimaa - palkansaajan tuloverotus ja ostovoima 1991-2006. Verotietoa 46, Veronmaksajain Keskusliitto.

- KURJENOJA JAANA (2006b): Miten Suomi verottaa nyt työtä? Kansainvälinen palkkaverovertailu 2006. Verotietoa 48, Veronmaksajain Keskusliitto.
- LEHTINEN TEEMU (1995a): Palkankorotuksen verokiila vuonna 1995. Verotietoa 1, Veronmaksajain Keskusliitto.
- LEHTINEN TEEMU (1995b): Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 1995. Verotietoa 2, Veronmaksajain Keskusliitto.
- MESSERE KEN (2002): Tax Policy in Non-European OECD Countries. European Taxation, February 2002, 51-56.
- MINISTRY OF FINANCE OF ESTONIA (2007): Estonian Taxes and Tax Structure. Tax Policy Department.
- MINISTRY OF FINANCE (Japan)(2005): FY2006 Tax Reform. 20. December 2005.
- MINISTRY OF FINANCE (Netherlands)(2001): Income Tax Act 2001.
- OECD (2006): Taxing Wages 2004-2005. Paris, OECD.
- OECD (2007): Taxing Wages 2005-2006. Paris, OECD.
- OWENS JEFFREY (2005): Fundamental Tax Reform: an International Perspective. OECD's Centre for Tax Policy & Administration.
- PRICEWATERHOUSECOOPERS (2006): Resource Tax Manager - Tax Information, France.
- REGERINGSKANSLIET (2006): Autumn budget bill: Putting Sweden to work - a good deal for all. Ministry of Finance, 16 October 2006.
- REGERINGSKANSLIET (2007): Budget bill for 2008: Putting Sweden to work - increasing opportunities. Ministry of Finance, 20 September 2007.
- SourceOECD (2007): Revenue Statistics – tietokanta. OECD.
- Suomen Pankki (2007): Exchange rates, quarterly average.
- TILASTOKESKUS (2007): Veroaste OECD:n verotilaston mukaan. Tilastokeskus, Taloudelliset olot, 12.7.2007.
- Valtiovarainministeriö (2007): Suhdannekatsaus 3/2007. 13.9.2007, Helsinki.

Tiivistelmä muutoksista eri maiden palkkaverotuksessa

Euroopan maat

Euromaat

Alankomaat

Veropohjaa laajentamalla ja tiukoilla menokatoilla hallitus pyrkii mahdollistamaan työhön kohdistuvat tuloverotuksen kevennykset. Tänä vuonna kahden alimman tuloveroasteikon asteikkoluokan veroprosentteja kevennettiin hieman viime vuodesta.

Alla on tuloveroasteikko ennen suurta tuloverouudistusta vuonna 2000, uudistuksen jälkeen vuonna 2002 sekä tänä vuonna:

Tuloveroasteikko 2000		Tuloveroasteikko 2002		Tuloveroasteikko 2007	
€v	Veroaste, %	€v	Veroaste, %	€v	Veroaste, %
- 6 922	33,9	- 15 331	32,35	- 17 319	33,65
6 922 - 22 233	37,95	15 331 - 27 847	37,85	17 319 - 31 122	41,4
22 233 - 48 898	50	27 847 - 47 745	42	31 122 - 53 064	42
48 898 -	60	47 745 -	52	53 064 -	52

Alankomaissa kevennetään myös yritysverotusta.

Belgia

Vuodesta 1999 lähtien tuloveroasteikkoon on tehty inflaatiokehityksen mukaiset indeksitarkistukset. Vuodesta 2004 (verovuosi 2005) lähtien puolisoita on verotettu heidän omista henkilökohtaisista tuloistaan. Tähän liittyen tuloista tehtävää perusvähennystä nostettiin vuonna 2005 5780 euroon, kun se vuonna 2002 oli 3250 euroa. Tänä vuonna vähennys on 6040 euroa.

Alla on esitetty verouudistukseen liittyvät tuloveroasteikon muutokset.

Tuloveroasteikko 2001		Tuloveroasteikko 2005		Tuloveroasteikko 2007	
€v	Veroaste, %	€v	Veroaste, %	€v	Veroaste, %
- 6 569	25	- 7 100	25	- 7 420	25
6 569 - 8 701	30	7 100 - 10 000	30	7 420 - 10 570	30
8 701 - 12 419	40	10 000 - 16 830	40	10 570 - 17 610	40
12 419 - 28 533	45	16 830 - 30 840	45	17 610 - 32 270	45
28 533 - 42 811	50	30 840 -	50	32 270 -	50
42 811 - 71 220	52,5				
71 220 -	55				

Espanja

Tammikuussa 2003 aloitettiin vuosiin 2003–2004 ajoittuva tuloverouudistus.

Pienituloisten ansiotulovähennys nousi 7 prosenttiyksiköllä ja yli 65-vuotiaiden työelämässä jatkavien palkansaajien vähennys kaksinkertaistettiin vuonna 2003. Alle kolmivuotiaiden lasten palkansaajaäidit saavat 1200 euron ylimääräisen vähennyksen lasta kohti vuodessa.

Tänä vuonna Espanjassa toteutettiin jälleen tuloverouudistus. Henkilökohtaista tuloista tehtävää vähennystä korotettiin 3 400 eurosta 5 050 euroon ja tuloveroasteikko muutettiin neliportaiseksi. Alla on tuloveroasteikko ennen uudistuksia ja uudistusten jälkeen.

Tuloveroasteikko 2001		Tuloveroasteikko 2006		Tuloveroasteikko 2007	
€v	Veroaste, %	€v	Veroaste, %	€v	Veroaste, %
- 3 678	18	- 4 161,60	15	- 17 360	24
3 678 - 12 874	24	4 161,60 - 14 357,52	24	17 360 - 32 360	28
12 874 - 25 134	28,3	14 357,52 - 26 842,32	28	32 360 - 52 360	37
25 134 - 40 460	37,2	26 842,32 - 46 818	37	52 360 -	43
40 460 - 67 434	45	46 818 -	45		
67 434 -	48				

Espanjassa kevennetään myös yritysverotusta 2007–2008.

Italia

Italian tuloveroasteikkoa on 2000-luvulla uudistettu jo kolme kertaa. Tuloveroasteikko muutettiin tänä vuonna jälleen viisiportaiseksi ja verovähennykset muutettiin tulosta tehtäviksi. Alla on tuloveroasteikko 2000-luvulla tehtyjen uudistusten jälkeen.

Tuloveroasteikko 2003-2004		Tuloveroasteikko 2005-2006		Tuloveroasteikko 2007	
€v	Veroaste, %	€v	Veroaste, %	€v	Veroaste, %
- 15 000	23	- 26 000	23	- 15 000	23
15 000 - 29 000	29	26 000 - 33 500	33	15 000 - 28 000	27
29 000 - 32 600	31	33 500 - 100 000	39	28 000 - 55 000	38
32 600 - 70 000	39	100 000 -	43	55 000 - 75 000	41
70 000 -	45			75 000 -	43

Itävalta

Vuosien 2004–2005 verouudistuksen tavoitteena oli keventää työn verotusta. Uudistuksessa käytännössä neliportainen tuloveroasteikko muutettiin kolmiportaiseksi. Tulorajoja tai asteikon veroprosentteja ei tämän jälkeen ole muutettu, joten käytännössä palkkaverotus on kiristynyt tulojen noustessa.

Tuloveroasteikko 2004		Tuloveroasteikko 2005-2007	
€v	Veroaste, %	€v	Veroaste, %
- 3 640	0	- 10 000	0
3 640 - 7 270	21	10 000 - 25 000	38,333
7 270 - 21 800	31	25 000 - 51 000	43,596
21 800 - 50 870	41	51 000 -	50
50 870 -	50		

Ranska

Alun perin sovittu ja päätetty verouudistus saatettiin loppuun vuonna 2003. Syyskuussa 2005 ilmoitettiin, että henkilöverotusta uudistetaan 2007 ja tuloveroasteikon luokkien määrää vähennetään viiteen. Alimman asteikkoluokan veroprosenttia alennetaan 5,5:een ja ylimmän 40:een.

Tulovero- asteikko 2000 Veroaste, %	Tulovero- asteikko 2006 Veroaste, %	Tuloveroasteikko 2007	
		€v	Veroaste, %
0	0	- 5 614	0
9,5	6,83	5 614 – 11 198	5,5
23	19,14	11 198 – 24 872	14
33	28,26	24 872 – 66 679	30
43	37,38	66 679 –	40
48	42,62		
54	48,09		

Saksa

Saksan verouudistus toteutettiin vuosina 2000–2005. Saksan tuloveroasteikko on monimutkainen eikä sitä esitetä tässä kuin alimman ja ylimmän asteikkoluokan osalta. Asteikon mukaan laskettavan veron lisäksi Saksassa maksetaan myös 5,5 prosentin solidaarisuusmaksua. Tänä vuonna Saksan tuloveroasteikkoon lisättiin uusi porras, jossa 250 000 euroa ylittävistä verotettavasta tulosta maksetaan 45 prosentin marginaaliveroa.

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005–2006	2007
Tuloveroasteikon alin veroaste, %								
25,9	23,9	22,9	19,9	19,9	19,9	16,0	15,0	15,0
Verovapaan tulon yläraja, €v								
6322	6681	6902	7206	7235	7235	7664	7664	7664
Tuloveroasteikon ylin veroaste, %								
53,0	53,0	51,0	48,5	48,5	48,5	45,0	42,0	45,0

Euroalueen ulkopuoliset Euroopan maat

Iso-Britannia

Vuonna 2001 tuloveroasteikkoa muutettiin siten, että pieni- ja keskituloisten palkansaajien tuloverotus keveni. Vuonna 2003 lapsista saatavaa verovähennystä uudistettiin ja vuonna 2004 sitä nostettiin palkkakehityksen eikä hintakehityksen mukaan. Pienipalkkaisten työllistymistä kannustetaan uudella, vuonna 2003 käyttöön otetulla tulosidonnaisella verovähennyksellä.

Ensi vuonna on tarkoitus poistaa alin 10 prosentin porras tuloveroasteikosta palkka- ja eläketulojen osalta kokonaan. Samalla perusastetta alennetaan 22 prosentista 20:een ja iästä riippuvaista perusvähennystä korotetaan 1180 punnalla inflaatiotarkistuksen lisäksi. Vuonna 2009 asteikon ylintä tulo rajaa korotetaan 800 punnalla inflaatiotarkistuksen lisäksi. Ensi vuonna alennetaan myös yleistä yritysveroprosenttia 30:sta 28:aan.

Tuloveroasteikko 2007-2008		Tuloveroasteikko 2008-2009
£/v	Veroaste, %	Veroaste, %
- 2 230	10	0
2 230 – 34 600	22	20
34 600 –	40	40

Norja

Norjan hallitus toteutti 2005–2007 vero-ohjelman, jolla kevennettiin palkkaverotusta ja alennettiin korkeimpien palkkatulojen marginaaliverotusta. Ansiotuloista tehtävän minimivähennyksen prosenttia korotettiin tänä vuonna kahdella prosenttiyksiköllä 36 prosenttiin.

Tuloveroasteikko 2004		Tuloveroasteikko 2005		Tuloveroasteikko 2007	
NOK/v	Veroaste, %	NOK/v	Veroaste, %	NOK/v	Veroaste, %
- 354 300	0	- 381 000	0	- 400 000	0
354 300 – 906 900	13,5	381 000 – 800 000	12	400 000 – 650 000	9
906 900 –	19,5	800 000 –	15,5	650 000 –	12

Ruotsi

Ruotsissa otettiin tänä vuonna käyttöön verosta tehtävä ja työtuloihin perustuva vähennys, joka on samantyyppinen kuin Suomen valtionverotuksen ansiotulovähennys. Ansiotulovähennystä nostetaan ensi vuonna. Heinäkuussa 2007 Ruotsissa astui voimaan myös kotitalousvähennys, jossa 50 prosenttia työn osuudesta on vähennyskelpoista 50 000 kruunuun asti. Ammattiliiton jäsenmaksujen vähennyskelpoisuus poistettiin.

Tanska

Vuonna 2004 Tanskassa luotiin kunnallisverotukseen uusi vähennys, joka oli enintään 600 DKK. Viime vuonna sen enimmäismäärä oli 7300 DKK ja tänä vuonna 7500 DKK. Ensi vuonna vähennystä on tarkoitus nostaa 12 300 DKK:uun ja 2009 13 100 DKK:uun. Myös henkilökohtaista perusvähennystä nostetaan 2008–2009 500 kruunulla vuodessa. Valtiolle menevän perusveron veroprosenttia alennettiin 2006 5,5 prosentista 5,48 prosenttiin. Tänä vuonna asteikon veroprosentit pysyvät viime vuoden tasolla. Ensi vuonna keskimmäistä tuloveroluokkaa laajennetaan siten, että ylimmän portaan tulo rajaa nostetaan 335 800 kruunuun ennen inflaatiotarkistusta. Tänä vuonna tulo raja on 327 200 DKK.

Viro

Virossa on tarkoitus keventää sekä luonnollisten henkilöiden että yrityksistä ulos jaettavien voittojen verotusta. Vuonna 2004 kumpiakin verotettiin 26 prosentin tasaverolla. Vuonna 2005 veroprosenttia alennettiin 24:ään, viime vuonna 23:een, 2007 22:een, 2008 21:een, 2009 20:een, 2010 19:ään ja vuodesta 2011 eteenpäin veroprosentin pitäisi olla 18. Verotettavan tulon vuosittaista alarajaa (eli henkilökohtaista vähennystä) on nostettu vuoden 2004 16 800 EEK:sta vuonna 2005 20 400:aan ja vuonna 2006 24 000 EEK:uun. Ensi vuodesta lähtien rajaa nostetaan 3000 kruunulla vuosittain siten, että 2011 se on 36 000 EKK. Viime vuonna perheellisen palkansaajan asemaa helpotettiin siten, että toisen vanhemman verotettavan palkkatulon tulo rajaa nostettiin toisesta lapsesta lähtien. Ensi vuonna tulorajan nosto koskee myös yhden lapsen perheitä.

Euroopan ulkopuoliset maat**Kanada**

Kanadassa on toteutettu vuoteen 2007 ulottuvaa veronkevennysohjelmaa, jolla on tarkoitus tukea mm. työntekoa, perheitä ja yrittäjyyttä ja kohentaa Kanadan asemaa kansainvälisessä verokilpailussa. Lapsiperheiden verotusta kevennetään tänä vuonna erityisellä lapsivähennyksellä sekä nostamalla puoliso vähennystä. Työn verotusta kevennettiin viime vuonna nostamalla perusvähennyksen enimmäismäärää ja tuloveroasteikon alimman luo-

kan veroprosenttia 16:sta 15:een. Lisäksi heinäkuussa 2006 otettiin käyttöön uusi työssäkäynnin kuluja pienentävä vähennys, jota nostettiin heti tänä vuonna 1000 CAD:iin.

USA

Presidentti Bushin hallintokaudella tuloverotusta on kevennetty sekä asteikkoa muuttamalla että lapsivähennyksiä nostamalla ja avioparien verotusta uudistamalla. Tuloveroasteikon asteikkoluokkien tulorajoja sekä vähennysten tulorajoja muutetaan vuosittain inflaation mukaisesti.

Tuloveroasteikon rajaveroasteet, %		
2001	2002	2003-2007
	10	10
15	15	15
28	27	25
31	30	28
36	35	33
39,6	38,6	35

Australia

Verovuonna 2003–2004 aloitettiin neljän vuoden veronkevennysohjelma, jonka kustannuksiksi arvioitiin 14,7 mrd. AUD. Ohjelman ensimmäisenä vuonna tuloveroasteikon tulorajoja korotettiin 4-8 prosentilla ja pienituloisille tarkoitettua verokompensaatiota nostettiin. Verovuonna 2004–2005 tuloveroasteikon tulorajoja korotettiin edelleen siten, että 80 prosenttia veronmaksajista sijoittuisi kolmeen alimpaan asteikkoluokkaan. Verovuonna 2006–2007 asteikkoluokkien tulorajoja nostettiin jälleen ja veroprosentteja kevennettiin. Verovuonna 2007–2008 30 prosentin portaan tulorajaa ja seuraavana vuonna tehdään samoin kahdessa ylimmässä portaassa.

Tuloveroasteikko 2005–2006		Tuloveroasteikko 2006–2007		Tuloveroasteikko 2007-2008		Tuloveroasteikko 2008-2009	
AUD/v	%	AUD/v	%	AUD/v	%	AUD/v	%
– 6000	0	– 6000	0	– 6000	0	– 6000	0
6 001 – 21 600	17	6 001 – 25 000	15	6 001 – 30 000	15	6 001 – 30 000	15
21 601 – 63 000	30	25 001 – 75 000	30	30 001 – 75 000	30	30 001 – 80 000	30
63 001 – 95 000	42	75 001 – 150 000	40	75 001 – 150 000	40	80 001 – 180 000	40
95 001 –	47	150 001–	45	150 001–	45	180 001–	45

Japani

Japanissa on aloitettu mittava verouudistus, jossa henkilöverotuksen pääpainoa siirretään valtakunnalliselta tasolta paikallistasolle. Vuonna 2007 paikallinen kolmiportainen tuloverotus muutetaan 10 prosentin tasaveroksi. Valtion neliportainen tuloveroasteikko muutetaan kuusiportaiseksi ja pienimpien tulojen veroprosentteja kevennetään.

PALKKATULOT ERI VALUUTOISSA

Lähde: Suomen Pankki

Maa	valuutta	markkinakurssi 2007 Q1
Australia	AUD	1,667
Iso-Britannia	GBP	0,67062
Japani	JPY	156,43
Kanada	CAD	1,5357
Norja	NOK	8,169
Ruotsi	SEK	9,1894
Sveitsi	CHF	1,6162
Tanska	DKK	7,4524
Yhdysvallat	USD	1,3106

Tarkastellut tulotasot muunnettuina eri valuutoiksi, markkinakurssit

Maa	valuutta	Tulo euroissa			
		21500	32900	50100	107400
Alankomaat	EURO	21500	32900	50100	107400
Australia	AUD	35841	54844	83517	179036
Belgia	EURO	21500	32900	50100	107400
Espanja	EURO	21500	32900	50100	107400
Iso-Britannia	GBP	14418	22063	33598	72025
Italia	EURO	21500	32900	50100	107400
Itävalta	EURO	21500	32900	50100	107400
Japani	JPY	3363245	5146547	7837143	16800582
Kanada	CAD	33018	50525	76939	164934
Norja	NOK	175634	268760	409267	877351
Ranska	EURO	21500	32900	50100	107400
Ruotsi	SEK	197572	302331	460389	986942
Saksa	EURO	21500	32900	50100	107400
Sveitsi	CHF	34748	53173	80972	173580
Tanska	DKK	160227	245184	373365	800388
Yhdysvallat	USD	28178	43119	65661	140758

TULOVEROASTEET 2007
YKSIÄINEN JA PERHEELLINEN PALKANSAAJA

Yksinäinen tulonsaaja

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	21500	32900	50100	107400
Alankomaat	22,6 %	30,8 %	35,1 %	43,9 %
Australia	16,2 %	21,6 %	26,3 %	35,8 %
Belgia	31,8 %	40,0 %	46,0 %	53,2 %
Espanja	20,3 %	24,6 %	28,3 %	35,8 %
Iso-Britannia	19,2 %	24,0 %	27,1 %	33,1 %
Italia	26,4 %	32,8 %	38,0 %	48,2 %
Itävalta	25,6 %	32,5 %	38,0 %	40,4 %
Japani	18,4 %	20,3 %	24,0 %	33,3 %
Kanada	21,1 %	25,5 %	28,4 %	37,2 %
Norja	19,8 %	25,3 %	29,1 %	38,3 %
Ranska	25,9 %	27,9 %	33,9 %	39,8 %
Ruotsi	24,8%	27,5%	34,9%	46,8 %
Saksa	32,6 %	38,8 %	43,8 %	45,3 %
Suomi	23,2 %	30,4 %	36,8 %	46,5 %
Sveitsi	12,0 %	15,0 %	18,1 %	26,8 %
Tanska	33,4 %	36,6 %	40,5 %	52,3 %
Viro	21,0 %	21,5 %	21,9 %	22,3 %
Yhdysvallat	19,8 %	23,0 %	27,9 %	32,0 %

Puolisot, kaksi lasta

Maa	Työssäkäyvän puolison palkkatulo euroina			
	21500	32900	50100	107400
Alankomaat	17,8 %	27,6 %	34,8 %	43,8 %
Australia	10,3 %	17,7 %	23,4 %	34,3 %
Belgia	17,2 %	27,0 %	36,3 %	48,7 %
Espanja	16,1 %	21,8 %	26,5 %	34,9 %
Iso-Britannia	19,2 %	24,0 %	27,1 %	33,1 %
Italia	17,2 %	27,2 %	35,1 %	48,1 %
Itävalta	22,4 %	30,4 %	36,7 %	39,8 %
Japani	13,8 %	16,6 %	20,7 %	29,4 %
Kanada	13,7 %	20,7 %	25,0 %	35,6 %
Norja	13,9 %	21,4 %	26,6 %	37,1 %
Ranska	23,8 %	24,2 %	25,3 %	29,8 %
Ruotsi	24,8%	27,5%	34,9%	46,8%
Saksa	21,1 %	27,6 %	33,8 %	36,7 %
Suomi	23,2 %	30,4 %	36,8 %	46,5 %
Sveitsi	6,0 %	8,0 %	11,1 %	19,8 %
Tanska	24,0 %	30,4 %	35,3 %	48,4 %
Viro	19,4 %	20,5 %	21,2 %	22,0 %
Yhdysvallat	9,7 %	14,4 %	18,8 %	27,3 %

TULOVEROASTEET 2007

KAHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN PALKANSAAJAPERHE, KAKSI LASTA

Palkkatulot vuodessa euroina			
1. puoliso	21 500	32 900	50 100
+ 2. puoliso	32 900	50 100	107 400
= yhteensä	54 400	83 000	157 500
Alankomaat	25,6 %	33,2 %	41,0 %
Australia	17,1 %	22,7 %	31,8 %
Belgia	34,9 %	42,4 %	47,8 %
Espanja	23,0 %	27,3 %	33,7 %
Iso-Britannia	22,1 %	25,8 %	31,2 %
Italia	25,6 %	33,4 %	44,9 %
Itävalta	29,7 %	35,8 %	39,7 %
Japani	17,3 %	20,5 %	28,4 %
Kanada	20,9 %	25,2 %	33,3 %
Norja	23,1 %	27,6 %	35,3 %
Ranska	25,7 %	27,1 %	31,1 %
Ruotsi	26,4 %	31,9 %	43,0 %
Saksa	36,2 %	41,8 %	45,2 %
Suomi	28,0 %	34,6 %	43,7 %
Sveitsi	9,6 %	12,7 %	19,3 %
Tanska	35,4 %	38,9 %	48,5 %
Viro	20,7 %	21,3 %	22,0 %
Yhdysvallat	16,5 %	20,5 %	27,5 %

*) tuloveroaste yhteensä = puolisoitten yhteenlaskettujen verojen osuus yhteenlasketuista tuloista.

**LISATULON MARGINAALIVEROASTEET 2007
YKSINAINEN JA PERHEELLINEN PALKANSAAJA**

Yksinäinen tulonsaaja

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	21500	32900	50100	107400
Alankomaat	46,5 %	44,4 %	41,9 %	52,1 %
Australia	31,6 %	32,7 %	42,5 %	47,5 %
Belgia	49,2 %	55,0 %	59,5 %	59,6 %
Espanja	32,6 %	32,5 %	36,9 %	43,0 %
Iso-Britannia	33,0 %	33,0 %	33,0 %	41,0 %
Italia	37,7 %	47,7 %	48,3 %	49,6 %
Itävalta	45,6 %	45,3 %	49,1 %	43,7 %
Japani	20,7 %	25,6 %	35,4 %	47,9 %
Kanada	27,3 %	31,1 %	43,4 %	46,5 %
Norja	27,8 %	35,8 %	44,8 %	47,8 %
Ranska	33,5 %	31,0 %	42,9 %	50,3 %
Ruotsi	33,0 %	32,4 %	52,5 %	57,7 %
Saksa	47,7 %	53,4 %	52,5 %	44,4 %
Suomi	34,8 %	44,8 %	49,9 %	55,7 %
Sveitsi	18,9 %	23,1 %	31,6 %	37,7 %
Tanska	42,5 %	42,5 %	62,6 %	62,6 %
Viro	22,6 %	22,6 %	22,6 %	22,6 %
Yhdysvallat	27,0 %	37,4 %	37,1 %	32,7 %

Puolisot, kaksi lasta

Maa	Työssäkäyvän puolison palkkatulo euroina			
	21500	32900	50100	107400
Alankomaat	46,1 %	44,4 %	41,9 %	52,1 %
Australia	31,6 %	31,6 %	41,4 %	47,5 %
Belgia	47,0 %	50,8 %	56,1 %	59,6 %
Espanja	32,6 %	32,5 %	36,9 %	43,0 %
Iso-Britannia	33,3 %	32,6 %	33,0 %	41,0 %
Italia	39,2 %	49,2 %	51,3 %	50,5 %
Itävalta	45,6 %	45,3 %	49,1 %	43,7 %
Japani	20,9 %	22,1 %	35,4 %	47,9 %
Kanada	27,0 %	31,3 %	39,4 %	46,5 %
Norja	26,7 %	35,8 %	44,8 %	47,8 %
Ranska	23,7 %	26,8 %	31,1 %	42,9 %
Ruotsi	33,0 %	29,9 %	52,5 %	57,7 %
Saksa	33,5 %	49,1 %	41,0 %	43,8 %
Suomi	34,8 %	44,8 %	49,9 %	55,7 %
Sveitsi	6,0 %	15,4 %	22,1 %	35,4 %
Tanska	42,5 %	42,5 %	57,1 %	62,6 %
Viro	22,6 %	22,6 %	22,6 %	22,6 %
Yhdysvallat	22,0 %	27,4 %	30,6 %	32,0 %

LISÄTULON MARGINAALIVEROASTEET 2007*)
KAHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN PALKANSAAJAPERHE, KAKSI LASTA

Palkkatulot vuodessa euroina			
1. puoliso	21 500	32 900	50 100
+ 2. puoliso	32 900	50 100	107 400
= yhteensä	54 400	83 000	157 500
Alankomaat	45,2 %	42,9 %	48,8 %
Australia	31,6 %	37,9 %	45,9 %
Belgia	53,5 %	57,7 %	59,6 %
Espanja	32,5 %	36,4 %	41,1 %
Iso-Britannia	33,0 %	33,0 %	38,4 %
Italia	44,6 %	49,9 %	48,2 %
Itävalta	45,4 %	47,6 %	45,4 %
Japani	21,6 %	31,5 %	43,9 %
Kanada	29,7 %	36,0 %	45,5 %
Norja	32,6 %	41,2 %	46,8 %
Ranska	29,4 %	31,1 %	42,9 %
Ruotsi	32,6 %	44,4 %	56,0 %
Saksa	50,7 %	50,1 %	44,3 %
Suomi	42,7 %	48,1 %	54,9 %
Sveitsi	16,8 %	22,5 %	34,2 %
Tanska	42,5 %	54,6 %	62,6 %
Viro	22,6 %	22,6 %	22,6 %
Yhdysvallat	27,2 %	37,4 %	33,7 %

*) Rajaveroaste yhteensä = painotettu keskiarvo puolisojen lisätulojen rajaveroasteista

TYÖNANTAJAN SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT 2007

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	21500	32900	50100	107400
Alankomaat	15,2 %	15,9 %	13,3 %	6,2 %
Australia	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Belgia	34,7 %	34,7 %	34,7 %	34,7 %
Espanja	32,8 %	32,8 %	23,5 %	11,0 %
Iso-Britannia	8,2 %	9,8 %	10,8 %	11,9 %
Italia	27,3 %	27,3 %	27,3 %	27,3 %
Itävalta	31,4 %	31,4 %	31,3 %	20,4 %
Japani	12,8 %	12,8 %	12,8 %	12,2 %
Kanada	6,9 %	5,9 %	3,9 %	1,8 %
Norja	14,1 %	14,1 %	14,1 %	14,1 %
Ranska	33,4 %	42,3 %	49,9 %	48,5 %
Ruotsi	32,4 %	32,4 %	32,4 %	32,4 %
Saksa	19,6 %	19,6 %	18,5 %	10,1 %
Suomi	23,9 %	23,9 %	23,9 %	23,9 %
Sveitsi	6,0 %	6,1 %	6,1 %	5,7 %
Tanska	2,1 %	1,4 %	0,9 %	0,4 %
Viro	33,3 %	33,3 %	33,3 %	33,3 %
Yhdysvallat	9,2 %	8,7 %	8,3 %	6,1 %

**VEROJEN YHTEENLASKETTU OSUUS TYÖVOIMAKUSTANNUKSISTA 2007
YKSIÄINEN JA PERHEELLINEN PALKANSAAJA**
Yksinäinen tulonsaaja

Maa	Palkkatulo vuodessa euroina			
	21500	32900	50100	107400
Alankomaat	32,8 %	40,2 %	42,7 %	47,2 %
Australia	16,2 %	21,6 %	26,3 %	35,8 %
Belgia	49,4 %	55,4 %	59,9 %	65,3 %
Espanja	40,0 %	43,2 %	42,0 %	42,1 %
Iso-Britannia	25,3 %	30,7 %	34,2 %	40,2 %
Italia	42,2 %	47,2 %	51,3 %	59,3 %
Itävalta	43,4 %	48,6 %	52,8 %	50,5 %
Japani	27,6 %	29,3 %	32,6 %	40,5 %
Kanada	26,2 %	29,7 %	31,1 %	38,3 %
Norja	29,7 %	34,5 %	37,9 %	45,9 %
Ranska	44,5 %	49,3 %	55,9 %	59,5 %
Ruotsi	43,2 %	45,3 %	50,8 %	59,8 %
Saksa	43,6 %	48,8 %	52,6 %	50,3 %
Suomi	38,0 %	43,9 %	49,0 %	56,8 %
Sveitsi	17,0 %	19,9 %	22,8 %	30,7 %
Tanska	34,8 %	37,5 %	41,0 %	52,5 %
Viro	40,7 %	41,1 %	41,4 %	41,7 %
Yhdysvallat	26,6 %	29,1 %	33,4 %	35,9 %

Puolisot, kaksi lasta

Maa	Työssäkäyvän puolison palkkatulo euroina			
	21500	32900	50100	107400
Alankomaat	28,7 %	37,5 %	42,4 %	47,1 %
Australia	10,3 %	17,7 %	23,4 %	34,3 %
Belgia	38,5 %	45,8 %	52,7 %	61,9 %
Espanja	36,8 %	41,1 %	40,5 %	41,3 %
Iso-Britannia	25,3 %	30,7 %	34,2 %	40,2 %
Italia	34,9 %	42,8 %	49,0 %	59,2 %
Itävalta	41,0 %	47,0 %	51,8 %	50,0 %
Japani	23,5 %	26,1 %	29,6 %	37,1 %
Kanada	19,3 %	25,1 %	27,8 %	36,7 %
Norja	24,6 %	31,2 %	35,6 %	44,9 %
Ranska	42,9 %	46,7 %	50,2 %	52,7 %
Ruotsi	43,2 %	45,2 %	50,8 %	59,8 %
Saksa	34,0 %	39,4 %	44,1 %	42,5 %
Suomi	38,0 %	43,9 %	49,0 %	56,8 %
Sveitsi	11,4 %	13,3 %	16,2 %	24,1 %
Tanska	25,6 %	31,4 %	35,9 %	48,6 %
Viro	39,5 %	40,4 %	40,9 %	41,5 %
Yhdysvallat	17,3 %	21,2 %	25,1 %	31,4 %

**VEROJEN YHTEENLASKETTU OSUUS TYÖVOIMAKUSTANNUKSISTA 2007
KAHDEN TYÖSSÄKÄYVÄN VANHEMMAN PALKANSAAJAPERHE, KAKSI LASTA**

Palkkatulot vuodessa euroina			
1. puoliso	21 500	32 900	50 100
+ 2. puoliso	32 900	50 100	107 400
= yhteensä	54 400	83 000	157 500
Alankomaat	35,7 %	41,6 %	45,7 %
Australia	17,1 %	22,7 %	31,8 %
Belgia	51,7 %	57,3 %	61,2 %
Espanja	42,0 %	42,8 %	42,6 %
Iso-Britannia	28,6 %	32,8 %	38,3 %
Italia	41,5 %	47,7 %	56,7 %
Itävalta	46,5 %	51,1 %	51,3 %
Japani	26,7 %	29,5 %	36,2 %
Kanada	25,6 %	28,6 %	35,0 %
Norja	32,6 %	36,5 %	43,3 %
Ranska	50,9 %	51,6 %	53,7 %
Ruotsi	44,4 %	48,6 %	56,9 %
Saksa	46,6 %	51,0 %	51,4 %
Suomi	41,9 %	47,2 %	54,6 %
Sveitsi	14,7 %	17,6 %	23,7 %
Tanska	36,4 %	39,6 %	48,8 %
Viro	40,5 %	41,0 %	41,5 %
Yhdysvallat	23,3 %	26,7 %	32,2 %

Verotietoa sarjassa aikaisemmin ilmestynyt:

22. **Sirkka Autio: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2000.** 30.5.2000
23. **Kansalaisten mielipiteet keväällä 2000 ajankohtaisista kunnallisverotuksen ja kunnallistalouden kysymyksistä:**
Kuntalaiset eivät tingi palveluista 21.6.2000
24. **Jaana Kurjenoja: Tulovero lääkkeenä kannustinloukkuu**
Laskelmia verojen, tulonsiirtojen ja palvelumaksujen vaikutuksista esimerkkiperheiden käytettävissä oleviin tuloihin. 13.12.2000
25. **Jaana Kurjenoja: Verokiila laihdutuskuurilla.** Verokiilan kehitys vuosina 1987-2002.
26. **Sirkka Autio, Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2001.**
27. **Jaana Kurjenoja: Kuka menetti eniten?** Suomalainen perhetuki 1991-2001. 2.10.2001
28. **Jaana Kurjenoja: Perhetuen kansainvälinen vertailu** 7.11.2001
29. **Jaana Kurjenoja: Työn verotuksen kehittämisen taloudellisia lähtökohtia** 5.4.2002
30. **Päivi Kaarlela: Eläketulojen verotus ja nettoeläkkeiden ostovoima vuosina 1991-2002** 24.4.2002
31. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2002** 16.5.2002
32. **Päivi Kaarlela: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2002.**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2002. 20.8.2002
33. **Jaana Kurjenoja: Tehoton verojärjestelmä?**
Analyysi Suomen ja 16 OECD-maan verotutuksista. 22.10.2002
34. **Jaana Kurjenoja: Ei halpaa huvia - vielääkään**
Laskelmia työn kustannuksista, verokiilasta ja palkkojen ostovoimasta. 5.2.2003
35. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2003.** 4.6.2003
36. **Teemu Lehtinen, Jenni Oksanen: Riittäisikö yksi veroprosentti?**
Ansiotulojen verotus Suomessa vuonna 2001 ja lineaarisesti progressiivinen verojärjestelmä. 11.8.2003
37. **Jaana Kurjenoja: Lapsiperheiden verokurimus**
Lapsiperheiden verotus, lapsilisät sekä päivähoito 11 Euroopan maassa. 29.9.2003
38. **Jenni Oksanen: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2004**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2004. 14.1.2004
39. **Jaana Kurjenoja: Kenelle työ kannattaa?**
Kannustinloukut 2004. 1.3.2004
40. **Jenni Oksanen: Eläkkeet, verot ja ostovoima**
Esimerkkilaskelmia eläketulon verotuksesta ja nettoeläkkeen ostovoiman kehityksestä vuosina 1991-2004. 4.5.2004
41. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2004**
Suomen asema palkkaverottajana. 31.5.2004
42. **Jaana Kurjenoja: Veropolitiikka ja verotuotot**
Tilastollinen analyysi henkilöverotuksen, arvonlisäverotuksen ja yhteisöverotuksen tuotoista 1980- 2003. 20.1.2005, 2.p 7.4.2005
43. **Jenni Oksanen: Kulutusverotus Suomessa.** 5.4.2005
44. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2005**
Suomi työn verottajana. 6.6.2005
45. **Jaana Kurjenoja: Työvoimakustannuksen verokiila 2005.** 31.8.2005
46. **Jaana Kurjenoja: Veronkevennyksillä ostovoimaa**
Palkansaajan tuloverotus ja ostovoima 1991-2006. 3.1.2006
47. **Jenni Oksanen: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2006**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2006. 24.1.2006
48. **Jaana Kurjenoja: Kansainvälinen palkkaverotusvertailu 2006**
Miten Suomi verottaa nyt työtä? 16.8.2006
49. **Minna Punakallio: Kuntien verot Suomen maakunnissa 2007**
Laskelmia kunnallisista veroista 19 kaupungissa ja maakunnassa vuonna 2007. 13.12.2006
50. **Minna Punakallio: Verottaja ostajan kukkarolla**
Kulutusverot Suomessa ja muissa maissa. 4.10.2007

Veronmaksajain Keskusliitto + Verotieto Oy
Kalevankatu 4, 00100 HELSINKI, puhelin (09) 618 871, fax (09) 608 087
www.veronmaksajat.fi

VERONMAKSAJAT